

Strategija razvoja Grada Varaždina do 2020. godine

Svibanj 2016.

Izdavač

Grad Varaždin

Urednik

Goran Habuš

Koordinator i izrađivač

Razvojna agencija Sjever DAN d.o.o.

Radna grupa

Goranka Grgić, Mirela Ivanković, Mario Samolec, Danijela Vusić, Branka Matavulj, Mirna Kezele, Damir Mikulić, dr. sc. Miljenko Ernoić, Marko Horvat, Biserka Zamostni, Marin Šipek, Željka Lukačević Dominko, Nada Bengeri, Petar Čavlović, dr. sc. Tomislav Bogović

Partnersko vijeće

Predsjednik Vijeća: Goran Habuš

Članovi: mr. sc. Vjeran Radelić, Zlatan Avar, dr. sc. Marijan Cingula, Josip Dreven, dr. sc. Miljenko Ernoić, Josip Hehet, Mladen Hižak, Ladislav Ilčić, Božidar Kolarić, Anđelko Koprek, dr. sc. Robert Podolnjak, Vjekoslav Vrbanec, Goranka Grgić, Branka Matavulj, Mirna Kezele, Mirela Ivanković, Mario Samolec, Danijela Vusić, Damir Mikulić, Patrik Koščak, Ivan Šimić, Josip Borak, Boris Kos, Čedomil Cesarec, Damir Kirić, Mirjana Kolarek-Karakaš, Miran Bojanić-Morandini, dr. sc. Mario Kopjar, Mario Stančić, Vlado Vlašić, Zdravko Vrbanić, Emil Flajšman, Gordan Špaček, Maja Kireta, dr. sc. Davor Bobić

Vanjsko vrednovanje (ex ante)

OIKOS Održivi razvoj d.o.o., savjetovanje s područja razvoja

Jurij Kobal

Lektor

Sunčica Podoreški, prof.

STRATEGIJA RAZVOJA GRADA VARAŽDINA DO 2020. GODINE

SADRŽAJ

PREDGOVOR	8
UVOD	9
1. TERITORIJALNA POKRIVENOST	10
1.1. Teritorijalni obuhvat Strategije razvoja urbanog područja	10
1.2. Varaždin – prostorna obilježja	12
2. PREGLED I ANALIZA STANJA	14
2.1. Strateško planiranje – zakonski okvir i dosadašnja praksa	14
2.2. Stanovništvo	14
2.3. Infrastruktura	16
2.3.1. Prometna infrastruktura	16
2.3.2. Komunalna infrastruktura	17
2.3.3. Javna sigurnost i zaštita ljudi i imovine	19
2.3.4. Stambena izgradnja	20
2.4. Zaštita okoliša i energetska učinkovitost	20
2.4.1. Zaštita okoliša	20
2.4.2. Energetska učinkovitost	22
2.5. Gospodarstvo	24
2.5.1. Industrija, malo i srednje poduzetništvo te obrtništvo	28
2.5.2. Trgovačka društva i ustanove u vlasništvu ili suvlasništvu Grada Varaždina	30
2.5.3. Poduzetničke zone	31
2.5.4. Turizam	33
2.5.4. Poljoprivreda i šumarstvo	35
2.5.5. Tržište rada	35
2.6. Društvena infrastruktura	37
2.6.1. Obrazovanje i sport	37

2.6.2.	Zdravstvo i socijalna skrb.....	40
2.6.3.	Kultura u Gradu Varaždinu	41
2.6.4.	Djelovanje mladih u Gradu Varaždinu	42
2.7.	Suradnja s civilnim sektorom.....	42
2.8.	Regionalna, europska i međunarodna suradnja.....	43
3.	PREPOZNAVANJE RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA.....	44
3.1.	Opća analiza – objedinjena SWOT analiza.....	44
3.2.	SWOT analiza za gospodarstvo	47
3.3.	SWOT analiza za društvene djelatnosti	50
3.4.	SWOT analiza za komunalne djelatnosti	52
4.	STRATEŠKI OKVIR.....	54
4.1.	Vizija i misija	54
4.2.	Strateški ciljevi.....	55
4.3.	Razvojni prioriteti i mjere	61
4.3.1.	Pregled pokazatelja na razini mjera.....	63
4.4.	Pregled strateških ciljeva, prioriteta, mjera i aktivnosti.....	69
4.4.1.	Strateški cilj 1: Razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija.....	69
4.4.2.	Strateški cilj 2: Razvoj turizma	73
4.4.3.	Strateški cilj 3: Viša kvaliteta života	77
5.	PROVEDBA	87
5.1.	Financijski okvir za provedbu Strategije	87
5.2.	Institucionalni okvir za provedbu Strategije	92
5.3.	Odgovornosti u provedbi Strategije	95
6.	STRATEŠKI PROJEKTI.....	96
7.	PARTNERSKO VIJEĆE	100
8.	HORIZONTALNA NAČELA	102
8.1.	Promocija jednakih mogućnosti.....	102

8.2. Održivi razvoj	102
8.3. Informatizacija društva	102
8.4. Pozitivni demografski trendovi.....	102
8.5. Sustav za uspostavljanje i poštivanje horizontalnih načela strategije.....	103
8.6. Povezanost strategije sa značajnijim strateškim dokumentima više razine	103
9. IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU PRETHODNOG VREDNOVANJA..	105
Izvori podataka	107
Pokrate.....	107

Popis slika

Slika 1. Administrativni teritorij Grada Varaždina	11
Slika 2. Prostorni smještaj Grada Varaždina u odnosu na Varaždinsku županiju i Republiku Hrvatsku	12
Slika 3. Makrolokacija Varaždina i Varaždinske županije	13
Slika 4. Struktura stanovništva prema dobi i spolu Grada Varaždina (DZS – modificirano)..	15
Slika 5. Željeznička povezanost Varaždina.....	16
Slika 6. Ukupna energetska potrošnja zgrada Gradske uprave i gradskih ustanova/tvrtki	22
Slika 7. Prihodi poduzetnika s područja grada Varaždina u razdoblju od 2008. do 2014. godine (iznosi u tisućama kuna).....	25
Slika 8. Udio broja zaposlenih kod poduzetnika na području Grada Varaždina u 2014. godini prema djelatnostima	27
Slika 9. Prikaz prosječne mjesečne neto plaće poduzetnika grada Varaždina, Varaždinske županije i Republike Hrvatske u 2014. godini	29
Slika 10. Slobodna zona Varaždin	32
Slika 11. Zona malog poduzetništva u Jalkovcu	32
Slika 12. Gospodarska zona Brezje.....	32
Slika 13. Povijesna jezgra grada Varaždina sa širom kontaktnom zonom.....	33
Slika 14. Ostvarena noćenja u razdoblju od 2008. do 2015. godine	34
Slika 15. Prosječan broj nezaposlenih osoba s područja Grada Varaždina (HZZ Regionalni ured Varaždin).....	36
Slika 16. Shematski prikaz predlaganja i razvoja projektnih ideja	94

Popis tablica

Tablica 1. Učešća Grada Varaždina u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj.....	10
Tablica 2. Naselja na području Grada Varaždina i njihova površina.....	11
Tablica 3. Broj stanovnika Varaždina po naseljima u 2001. i 2011. godini	15
Tablica 4. Željeznička opremljenost Grada Varaždina	16
Tablica 5. Opskrba električnom energijom	18
Tablica 6. Opskrba plinom	18
Tablica 7. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	18
Tablica 8. Kanalizacijska mreža.....	18

Tablica 9. Vodeni potencijal na području Grada Varaždina	19
Tablica 10. Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada po godinama.....	19
Tablica 11. Zaštićena područja prirode u Gradu Varaždinu	21
Tablica 12. Ukupne emisije CO ₂ na području Grada Varaždina.....	23
Tablica 13. Usporedba Varaždina s ostalim gradovima iz regije po indeksu razvijenosti 2013.	24
Tablica 14. Broj poduzetnika, zaposlenih i ukupan prihod poduzetnika u gradovima - županijskim središtima, u 2014. godini (iznosi u tisućama kuna)	24
Tablica 15. Broj poduzetnika, dobit/gubitak nakon oporezivanja u neto dobit / neto gubitak poduzetnika u gradovima - županijskim središtima, u 2014. godini (iznosi u 000 kuna).....	26
Tablica 16. Lista 10 najvećih gradova/općina po kriteriju broja zaposlenih kod poduzetnika u 2014. godini.....	27
Tablica 17. Teritorijalni i strukovni pregled obrta na dan 31. prosinca 2014. godine	28
Tablica 18. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini - prema veličini poduzetnika (iznosi u 000 kn)	30
Tablica 19. Trgovačka društva i ustanove čiji je osnivač i vlasnik Grad Varaždin u 2015. godini.....	30
Tablica 20. Poljoprivredno i šumsko zemljište na području Grada Varaždina	35
Tablica 21. Deficitarni programi iznimno važni za gospodarski razvoj Grada Varaždina	36
Tablica 22. Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata	37
Tablica 23. Odgojno-obrazovne i znanstvene ustanove u Varaždinu 2015. godine	37
Tablica 24. Broj učenika po osnovnim školama i razredima u Varaždinu 2015. godine (CTŠ - Centar Tomislav Špoljar, K.Š. - Katolička škola Sv. Uršule, OŠ - Osnovna škola)	38
Tablica 25. Sportski objekti na području Grada Varaždina 2015. godine	39
Tablica 26. Pregled strateških ciljeva, prioriteta i mjera.....	61
Tablica 27. Pregled dionika u provedbi Strategije razvoja Grada Varaždina do 2020.	95

PREDGOVOR

Zašto nam je potrebna strategija razvoja Grada Varaždina? Da bismo imali samo još jedan u nizu dokumenta ili zato da bismo znali kamo i kako idemo? Strategija nam pokazuje na koji način treba održivo koristiti pojedine resurse, a pritom iskoristiti prednosti svih okolnosti za stvaranje željenih učinaka. Jednostavnije rečeno, strategija je način ostvarenja ciljeva kojima postizemo željenu viziju razvoja.

Strategija nam odgovara na sljedeća pitanja:

- ✓ Gdje smo?
- ✓ Gdje želimo biti?
- ✓ Kako tamo stići?
- ✓ Kako procjenjujemo prijedeni put?
- ✓ Kamo idemo dalje?

Naša strategija imat će rezultate i bit će opravdana u ostvarenju naše konačne vizije razvoja Grada Varaždina samo pod uvjetom da bude realna u postavljenim ciljevima, da ima ostvarive mjere i projekte provedbe te, na kraju, da se dosljedno provodi.

UVOD

Europska unija usvojila je strategiju *Europa 2020*, koja se odnosi na plansko razdoblje od 2014. do 2020. godine. Tom strategijom namjeravaju se pokrenuti novi uzlazni trendovi u Europskoj uniji nakon gospodarske krize i u vremenu pojačanih izazova globalizacije i tehnološkog razvoja. U strategiji su sadržana tri ključna prioriteta: pametan, održiv i uključiv rast. Također, naglašavaju se sektori u kojima se očekuje da sve članice pojačano i po mogućnosti zajednički djeluju, a to se odnosi na konkurentnost, modernizaciju sektora transporta, energetiku, inovacije, digitalno društvo, socijalnu uključenost i borbu protiv siromaštva. To su tek neke od tema kojima se, s ciljem dokidanja posljedica krize i daljnje sedmogodišnjeg razvoja, bavi europska strategija.

Republici Hrvatskoj kao punopravnoj članici Europske unije otvoreno je veliko europsko tržište. Međutim, postavljeno je i niz izazova kojima moraju odgovoriti gospodarski i javni sektor. Jedan od najvećih izazova jest maksimalno korištenje financijskih mogućnosti koje nude europski fondovi. U svrhu dobivanja što više sredstava i boljeg strateškog planiranja projekata za prijavu ključno je da Hrvatska kao država, uz svoje lokalne jedinice samouprave, ima razrađenu konkretnu, kvalitetnu i izvedivu strategiju razvoja za zadano programsko razdoblje.

Grad Varaždin, kao srednje veliki grad, ali jedan od gospodarski i društveno najjačih urbanih centara Hrvatske, pokrenuo je proces izrade takve strategije razvoja koja će mu omogućiti aktivno sudjelovanje u financiranju iz EU fondova, ali prije svega priliku da planski i fiksno determinira svoje ciljeve i prioritete, odnosno viziju razvoja. Strategija mora jamčiti kako se od planiranih ciljeva neće odstupati, neovisno o vanjskim čimbenicima kao što je, primjerice, promjena političke vlasti na lokalnoj, regionalnoj ili državnoj razini.

1. TERITORIJALNA POKRIVENOST

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 147/14), člankom 14., određeno je kojoj kategoriji urbanog područja pripada pojedina jedinica lokalne samouprave. Temeljem propisanih kriterija Grad Varaždin pripada skupini većih urbanih područja jer prema posljednjem popisu stanovništva ima više od 35 000 stanovnika i nije uključen u urbane aglomeracije. Istim člankom Grad Varaždin odlučio je da obuhvat urbanog područja uključuje administrativni teritorij jedinica lokalne samouprave koje su ustrojene kao urbano područje.

1.1. Teritorijalni obuhvat Strategije razvoja urbanog područja

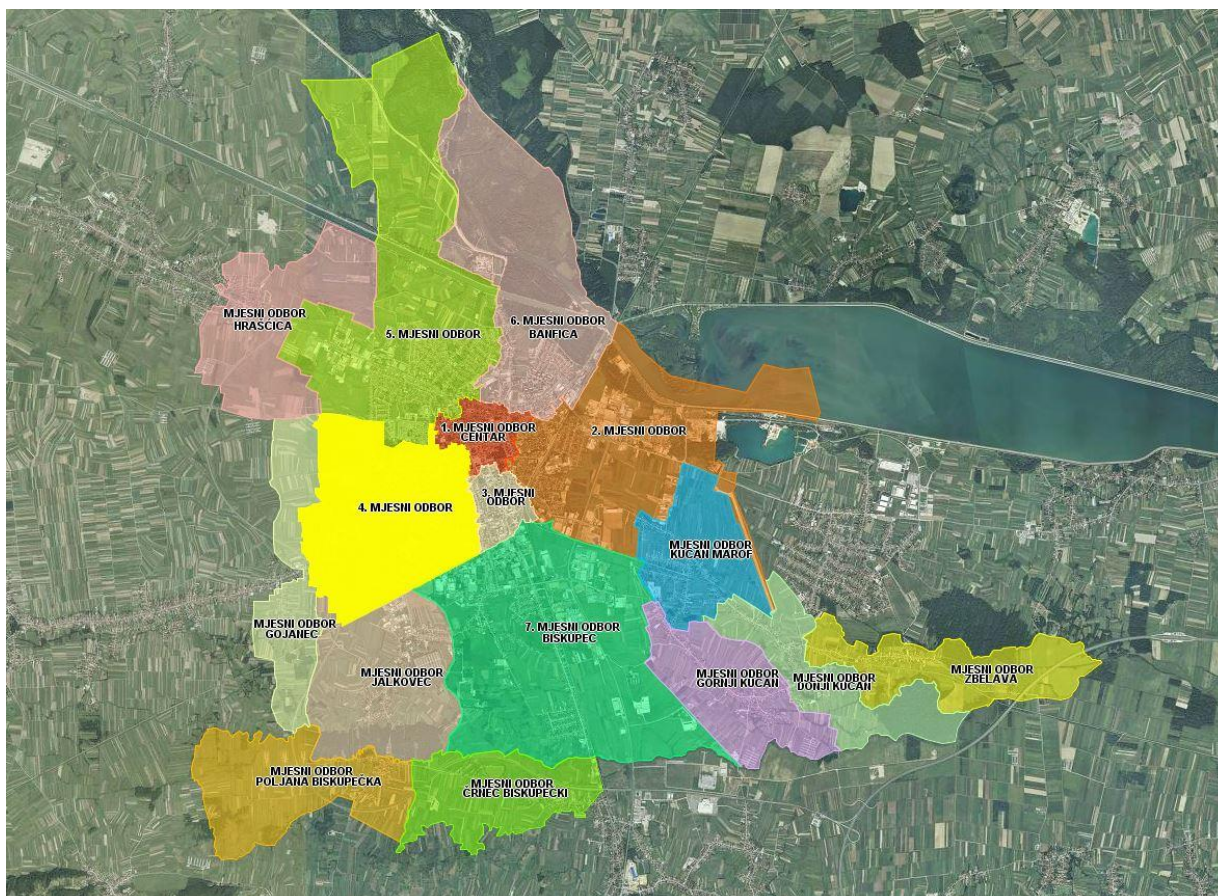
Grad Varaždin, kao srednji grad sukladno zakonskom određenju, u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove od lokalnog značenja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana. Izrijeком, to su poslovi koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području, održavanje javnih cesta, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola te provedbu dokumenata prostornog uređenja i ostale poslove sukladno posebnim zakonima. Grad Varaždin zauzima svega 0.11 % ukupne površine Republike Hrvatske te 4.7 % ukupne površine Varaždinske županije. Promatrano u odnosu na površinu i broj stanovnika Grad Varaždin ima izrazito malu površinu u odnosu na većinu gradova u Hrvatskoj.

Tablica 1. Učešća Grada Varaždina u Varaždinskoj županiji i Republici Hrvatskoj

OPIS	POVRŠINA - km ²	STANOVNIŠTVO
Republika Hrvatska	56.594	4.284.889
Varaždinska županija	1.262	175.951
Grad Varaždin	59,45	46.946
Učešće Grada prema Varaždinskoj županiji	4,71 %	26,68 %
Učešće Grada prema Republici Hrvatskoj	0,11 %	1,10 %

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

Strategija razvoja urbanog područja (u nastavku teksta SRUP) za Grad Varaždin odnosi se na područje koje pokriva administrativni teritorij Grada Varaždina, a čini ga deset naselja.

Slika 1. Administrativni teritorij Grada Varaždina

U sastavu Grada Varaždina nalaze se sljedeća naselja: Varaždin (1-7 MO), Črnc Biškupečki, Donji Kućan, Gojanec, Gornji Kućan, Hrašćica, Jalkovec, Kućan Marof, Poljana Biškupečka i Zbelava. Površina Grada Varaždina iznosi 59,45 km² što zauzima manje od 5 % površine županije. Grad graniči sa sedam općina s područja Varaždinske županije (Sračinec, Vidovec, Beretinec, Sveti Ilija, Gornji Kneginec, Jalžabet i Trnovec Bartolovečki) te s općinom Nedelišće u Međimurskoj županiji.

Tablica 2. Naselja na području Grada Varaždina i njihova površina

Broj naselja: 10			
Gustoća naseljenosti: 789,7 stanovnika/km ²			
Površina naselja: 5 945 ha (ukupno)			
Ime naselja	Površina (ha)	Ime naselja	Površina (ha)
Črnc Biškupečki	237	Jalkovec	378
Donji Kućan	235	Kućan Marof	234
Gojanec	232	Poljana Biškupečka	325
Gornji Kućan	284	Varaždin	3422
Hrašćica	347	Zbelava	251

Izvor: Državni zavod za statistiku

1.2. Varaždin – prostorna obilježja

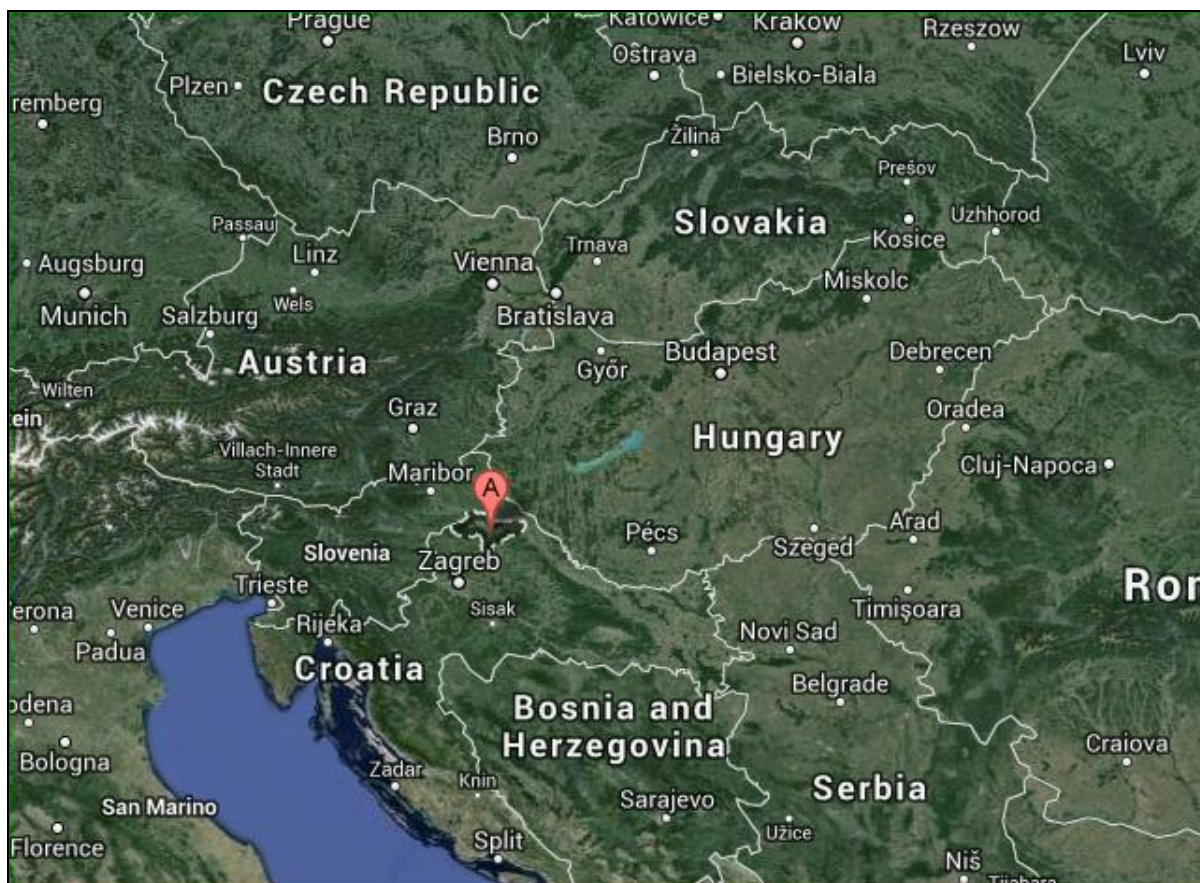
Varaždin je sjedište Varaždinske županije, a brojem stanovnika i najveći grad u županiji. Smješten je na desnoj obali rijeke Drave na prosječnoj nadmorskoj visini od 173 m. To se ravničarsko područje uz rijeku Dravu naziva i Varaždinskim poljem. Od Zagreba, glavnoga grada Republike Hrvatske, Varaždin je udaljen oko 80 km.

Slika 2. Prostorni smještaj Grada Varaždina u odnosu na Varaždinsku županiju i Republiku Hrvatsku

Geografski smještaj Grada Varaždina bitno utječe na njegovu prometnu važnost. Naime, autocestama je prometno dobro povezan s Mađarskom (prema Budimpešti) te Zagrebom, kao i Rijekom i Splitom prema Jadranskom moru. U smjeru zapad – istok veliku važnost ima takozvani Dravski koridor koji Hrvatsku preko Podunavlja otvara prema Crnom moru. Valja istaknuti da je rijeka Drava od velike važnosti za varaždinski kraj te predstavlja značajan prirodni i hidroenergetski potencijal. Također, Drava je Gradu važna za komunalne djelatnosti, kao i za opskrbu ovih prostora električnom energijom.

Prometna povezanost Grada Varaždina sa svim dijelovima Republike Hrvatske, kao i s europskim državama, izrazito je dobra u cestovnom prometu, zadovoljavajuća u željezničkom prometu, a zbog izgrađene infrastrukture postoje dobri potencijali i za uspostavu zračnog prometa. U pogledu same makrolokacije Grada, a u odnosu na cijelu Europu, ali i preookeanske zemlje, Varaždin se nalazi na dobroj geoprometnoj poziciji s obzirom na relativnu blizinu velikih luka (Rijeka i Koper) te njihovu povezanost autocestama koje vode prema Varaždinu.

Slika 3. Makrolokacija Varaždina i Varaždinske županije

2. PREGLED I ANALIZA STANJA

2.1. Strateško planiranje – zakonski okvir i dosadašnja praksa

Na razini države postoji više strateških materijala koji definiraju strateške pravce u pojedinim sektorima. Prema Zakonu o regionalnom razvoju (Narodne novine, broj 147/14), obvezna je izrada strateških planova na razini županija. Posebno treba istaknuti da strateško planiranje na lokalnoj razini nije zakonska obveza, ali je bitna u smislu planiranja projekata za povlačenje sredstava iz EU fondova. Zakonom o proračunu (Narodne novine, broj 87/08, 136/12, 15/15) definirana je obveza izrade projekcija za iduće dvije godine u odnosu na godinu za koju se proračun donosi.

Strategija razvoja Grada Varaždina do 2020. godine temelji se na zakonskim aktima, razvojnim dokumentima i općim aktima na razini Republike Hrvatske i Varaždinske županije od kojih navodimo značajnije:

- Zakon o proračunu (Narodne novine, broj 87/08, 136/12, 15/15)
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 147/14)
- Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske iz 2010. godine
- Smjernice za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje
- Županijska razvojna strategija Varaždinske županije 2011. – 2013. godine
- Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini
- Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. – 2020.
- Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.
- Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.
- Strategija razvoja hrvatskog turizma do 2020.

2.2. Stanovništvo

Grad Varaždin ima, prema popisu stanovništva iz 2011. godine, 46 946 stanovnika od čega 47,2 % muškaraca i 52,8 % žena prosječne dobi 42,5 godine. To čini Varaždin jedanaestim gradom po broju stanovništva u Hrvatskoj. Prosječna gustoća naseljenosti deset je puta veća od hrvatskog prosjeka (78,1 stan/km²) i iznosi 781,7 stan/km².

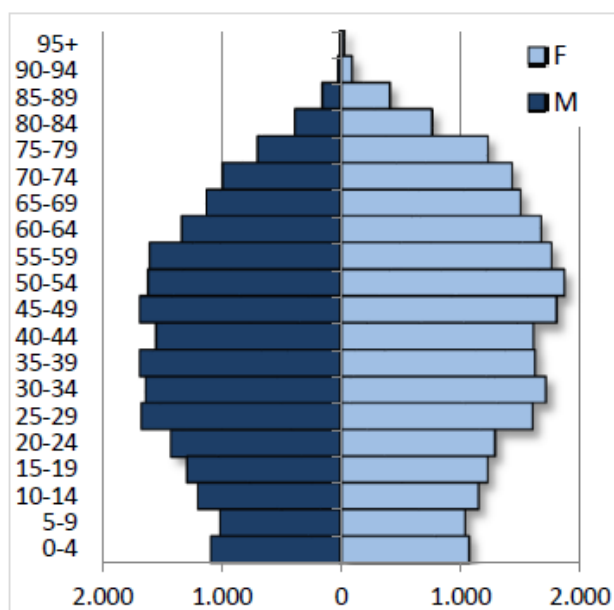
Što se tiče prostornih mogućnosti povećanja broja stanovnika Grada izgradnjom višestambenih zgrada i individualnih stambenih objekata, Generalnim urbanističkim planom predviđeni su novi, veći prostori stambene i mješovite namjene za izgradnju.

Tablica 3. Broj stanovnika Varaždina po naseljima u 2001. i 2011. godini

NASELJE	BROJ STANOVNIKA 2001.	BROJ STANOVNIKA 2011.
Črnc Biškupečki	713	693
Donji Kućan	707	705
Gojanec	603	619
Gornji Kućan	1 118	1 139
Hrašćica	965	1 277
Jalkovec	1 294	1 317
Kućan Marof	1 329	1 385
Poljana Biškupečka	443	456
Varaždin	41 434	38746
Zbelava	469	506

Izvor: Državni zavod za statistiku – Popis stanovništva iz 2001. i 2011.

Stanovništvo Varaždinske županije stari, kao što je trend i u većini ostalih županija Republike Hrvatske. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Grad Varaždin ima 46 946 stanovnika, od čega je 24 806 žena i 22 140 muškaraca. Prosječna dob stanovnika, kao što je već navedeno iznosi 42.5 godina, a ukupna dobna struktura govori o prevelikom udjelu starijeg stanovništva u odnosu na mlađe.

Slika 4. Struktura stanovništva prema dobi i spolu Grada Varaždina (DZS – modificirano)

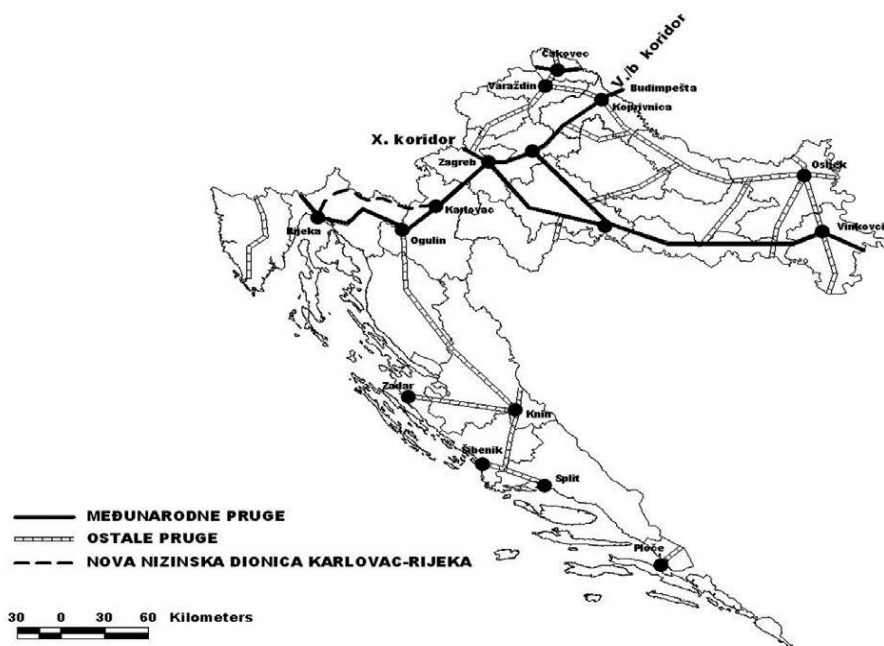
2.3. Infrastruktura

2.3.1. Prometna infrastruktura

2.3.1.1. Željeznički promet

Smanjenje gospodarske aktivnosti, dugogodišnje zapostavljanje obnove i izgradnje željezničke infrastrukture u cijeloj zemlji odrazilo se i na stanje željezničke infrastrukture u Gradu. Od svih su pruga najznačajnije one koje Varaždin povezuju sa Zagrebom, Koprivnicom i Čakovcem (željezničke pruge od značaja za regionalni promet).

No, iako pruga prema Zagrebu postoji, ona nema onu ulogu koju bi mogla i trebala imati. Veliki je problem trajanje putovanja jer je na pruzi prema Zagrebu dozvoljena brzina do 80 (60) km/h. Bolje uvjete pruža jedino pruga prema Koprivnici na kojoj se nakon sanacije postigla brzina od 100 km/h. Nadalje, gradski i prigradski željeznički promet nije razvijen, a željezničkih postaja na rubnim dijelovima grada nema. U gradu postoji jedan željeznički kolodvor, obnovljen 2009. godine. Putnički bi kolodvor trebao ostati na postojećoj lokaciji u Kolodvorskoj ulici, dok bi se teretni trebao izgraditi uz prugu prema Koprivnici.

Slika 5. Željeznička povezanost Varaždina

Tablica 4. Željeznička opremljenost Grada Varaždina

KATEGORIJA	NAZIV	TIP PRUGE	DULJINA (KM)
pruga od važnosti za regionalni promet	R201 Zaprešić – Čakovec	jednokolosječna	6,23
	R202 Varaždin – Dalj	dvokolosječna elektrificirana	7,27
pruga od važnosti za lokalni promet	L201 Varaždin – Golubovec	jednokolosječna	5,47

Izvor: Hrvatske željeznice

2.3.1.2. Cestovni promet

U Gradu Varaždinu postoji ukupno 159 km prometnica svih kategorija (autocesta, državnih cesta, nerazvrstanih). Grad Varaždin je, zbog blizine Zagreba te mađarske i slovenske granice, jako dobro povezan s važnim središtima Hrvatske i srednje Europe. Izgradnjom autoceste A4, koja spaja Varaždin sa Zagrebom, putovanje iz Varaždina u metropolu skraćeno je na maksimalno sat vremena. Postojeća cestovna mreža Varaždina i okolice prati već spomenute prometne koridore koji preko grada povezuju Budimpeštu i Zagreb te Maribor i Ptuj s Koprivnicom. U grad ulazi jedanaest cesta i to iz smjera autoceste i prigradskih naselja ili okolnih općina te iz smjera Međimurske županije. Promet se iz smjera Čakovca prema Zagrebu najčešće odvija upravo preko Varaždina, iako je izgrađena autocesta od Goričana do Zagreba, što otežava promet u samom gradu. Kako bi se rasteretio tranzitni promet kroz središte grada, izgrađena je tzv. istočna obilaznica koja omogućuje vezu od Mađarske i Čakovca prema Zagrebu. Osim nje postoji obilaznica na zapadnom dijelu grada koja povezuje prigradska naselja Hrašćicu i Gojanec te jugozapadna obilaznica koja spaja Nedeljanec s Knegincem, čime je dodatno rasterećeno gradsko središte.

Autobusni kolodvor Varaždin u privatnom je vlasništvu te je smješten uz šire područje povijesne jezgre grada Varaždina, južno od Kapucinskog samostana i crkve te uz četeverotračnu prometnicu i novouređeni Kapucinski trg. Gledajući tu poziciju, pješke se može doći do svih relevantnih institucija u gradu.

2.3.1.3. Zračni promet

Putnički i teretni zračni promet u ovom dijelu Hrvatske koncentriran je u Zagrebu, no na području Varaždinske županije sagrađen je sportski aerodrom. Lokacija Zračnog pristaništa Varaždin (ZPV) geostrateški je povoljna. Naime, pristanište se nalazi nekoliko kilometara istočno od središta grada, na rubnom dijelu uz granicu općine Trnovec Bartolovečki. Trenutno postoji jedna uzletno-sletna staza dužine 1 730 i širine 30 metara. Aerodrom se nalazi u zakupu te se trenutno koristi u sportsko-rekreacijske svrhe (sportsko-rekreacijsko letenje, padobranstvo, organiziranje aeromitinga, aeropiknika, škole letenja i slično), a u začetcima je i njegovo komercijalno korištenje. Ukupna površina zračne luke iznosi 59,3 hektara.

2.3.2. Komunalna infrastruktura

Postojeća komunalna infrastruktura u Varaždinu uključuje plinsku, električnu i vodoopskrbnu mrežu, kao i sustav kanalizacije te prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada. Komunalne usluge u gradu dobro su ustrojene, odnosno grad nema problema s isporukom energenata, vode i pružanjem ostalih komunalnih usluga. Osnovne tehničke karakteristike komunalne infrastrukture navedene su u narednim tablicama.

Tablica 5. Opskrba električnom energijom

ELEKTROOPSKRBNI VOD PREMA VRSTI	DULJINA ELEKTROOPSKRIBNOG VODA (km)	UDIO (%)
DV 110 kV	39,37	65,4
DV 35 kV	7,92	13,2
K 35 kV	6,35	10,6
K 20 kV	6,52	10,8
Ukupno	60,16	100

Izvor: Hrvatska elektroprivreda

Tablica 6. Opskrba plinom

PLINOVOD PREMA VRSTI	DULJINA (km)	UDIO (%)
Magistralni plinovod	11,7	8,7
Distributivni plinovod	122,5	91,3
Ukupno	134,2	100

Izvor: Termoplin d.d.

Tablica 7. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom

VRSTA JAVNE VODOOPSKRIBNE MREŽE	DULJINA (KM)
Magistralni cjevovod	19,8
Vodoopskrbni cjevovod	107,6
Hidrantska mreža	—
Ukupna duljina javne vodoopskrbne mreže	149,4

Izvor: Hrvatske vode

Tablica 8. Kanalizacijska mreža

VRSTA ODVODNOG KANALA	DULJINA (KM)
Glavni odvodni kanal	19,8
Ostali odvodni kanali	107,6
Ukupno	127,4

Izvor: Varkom d.d.

Tablica 9. Vodeni potencijal na području Grada Varaždina

POVRŠINSKE VODE PREMA VRSTI	POVRŠINA (ha)	UDIO POVRŠINSKIH VODA U ODNOSU NA POVRŠINU
Rijeka Drava	64,72	JLS - 3,19 %
Rijeka Plitvica	21,86	Županija varaždinska – 0,15 %
Varaždinsko jezero	100,68	Republika Hrvatska – 0,003 %
Jezero u Jalkovcu	2,44	

Izvor: Prostorni plan Grada Varaždina

Za skupljanje i odvoz komunalnog otpada zadužena je gradska tvrtka koja provodi primarnu selekciju otpada. Usluga se pruža za više od 17 000 kućanstava, od kojih je otprilike jednak broj individualnih stambenih jedinica (kuća) i zajedničkih stambenih jedinica (zgrada).

Tablica 10. Količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada po godinama

GODINA	UKUPNA MASA (t)
2002.	450,00
2003.	1.175,00
2004.	1.250,00
2005.	13.367,56
2006.	12.935,57
2007.	12.498,70
2008.	13.346,72
2009.	13.170,19
2010.	12.890,31
2011.	12.274,20
2012.	12.042,98
2013.	10.184,35
2014.	10.384,80
2015.	10.155,92
Ukupno	136.126,30

Izvor: Čistoća d.o.o.

2.3.3. Javna sigurnost i zaštita ljudi i imovine

Na području Grada Varaždina s razine državnih i lokalnih ustanova djeluju: Državna uprava za zaštitu i spašavanje – Područni ured Varaždin, Policijska uprava varaždinska, Javna vatrogasna postrojba Grada Varaždina, Zavod za hitnu medicinu Varaždinske županije i Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije. Sva tijela javne sigurnosti smještena su u širem centru grada što omogućava brze intervencije, ali također dovodi i do problema, posebno s prometom te teškom dostupnošću same gradske jezgre u vrijeme većih događaja.

Osim toga trenutna je zgrada postrojbe zastarjela, prometno i prostorno loše smještena i bez mogućnosti širenja ili modernizacije. Budući da je prijeko potrebno izgraditi novi centar za vatrogasnu postrojbu, ali i objediniti sve službe neovisno o osnivačima (javni ili civilni), nameće se zaključak kako je potrebno uz pomoć EU fondova izgraditi Regionalni centar za zaštitu i spašavanje.

Posebno treba naglasiti kako u Gradu djeluje i dosta civilnih udruga koje su vezane uz javnu sigurnost, kao što su dobrovoljna vatrogasna društva, Hrvatska gorska služba spašavanja, Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin, Klub podvodnih aktivnosti „Drava“ Varaždin i drugi s kojima je suradnja dobra, iako postoji problem bolje umreženosti na tehničkoj osnovi.

2.3.4. Stambena izgradnja

Kada je u pitanju stambena izgradnja, Grad Varaždin može utjecati na razvoj na dva načina: utvrđivanjem prostora za stambenu izgradnju u prostorno-planskoj dokumentaciji i utvrđivanjem doprinosa i naknada koje imaju utjecaj na visinu troškova izgradnje. Postoji i treća mogućnost koja je opsežno korištena u protekom razdoblju, a to je Program poticane stanogradnje (POS).

U Gradu Varaždinu Generalnim urbanističkim planom predviđeni su novi, veći prostori stambene namjene za izgradnju individualnih stambenih objekata, obiteljskih i višeobiteljskih kuća, a predviđena je i izgradnja naselja višestambenih objekata. Individualna stambena izgradnja planirana je na području Grlica-Rakita, za što je i donesena prostorno-planska dokumentacija, te području između Harambašićeve ulice i Dravskog kanala i dva područja sa sjeverne i južne strane Ulice braće Radić, za koje je potrebno izraditi detaljnije planove.

Višestambena izgradnja planirana je na području mješovite namjene na Banfici, u istočnom dijelu grada, te u jugozapadnom dijelu grada. Kako bi se podigla kvaliteta/standard novih stambenih područja, uz njih su planirani i javni i društveni sadržaji te zelene površine. Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Grada Varaždina za ostala naselja Grada Varaždina planirane su zone za novu individualnu stambenu izgradnju, dok je jedino u naselju Hrašćica moguća višestambena izgradnja.

2.4. Zaštita okoliša i energetska učinkovitost

2.4.1. Zaštita okoliša

Prednost je grada očuvanost tla, zraka i vode iznad prosjeka i trendova u svijetu, ali je prijetnja nedostatak sredstava za očuvanje tih izvora te moguća poboljšanja u njihovu korištenju. Iako je Grad Varaždin u odnosu na druge gradove izrazito urbanizirano područje, njegovu posebnu vrijednost čine prirodna područja uz vodotoke (rijeke i potoke) koja su u određenom dijelu i zaštićena. Na području grada postoji i očuvana biološka raznolikost, pogotovo na prostoru Park šume Drava. Na području Grada Varaždina, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, nalaze se zaštićeni dijelovi prirode te područja ekološke mreže NATURA 2000.

Tablica 11. Zaštićena područja prirode u Gradu Varaždinu

	KATEGORIJA	NAZIV	POVRŠINA (HA)
ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE			
1.	regionalni park	Mura-Drava	cca 910
2.	park-šuma	Dravska park-šuma	cca 87
3.	spomenik prirode – botanički	skupina stabala bijelih topola u Dravskoj park-šumi	cca 1,8
4.	spomenik parkovne arhitekture – perivoj	Perivoj uz dvorac u Jalkovcu	cca 2,7
5.	spomenik parkovne arhitekture – groblje	Varaždinsko groblje (stari dio)	cca 5,4
6.	spomenik parkovne arhitekture – pojedinačno stablo	Platana na Banfici	
PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE NATURA 2000.			
1.	područja očuvanja značajna za ptice (POP)	HR 1000013 Dravske akumulacije	cca 640
2.	područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)	HR 2001307 Dravske akumulacije	cca 640

Izvor: Tablica 30. iz Izvešća o stanju u prostoru Grada Varaždina za razdoblje 2007. – 2013. godine (Službeni vjesnik Grada Varaždina, broj 8/2014)

Velike mogućnosti postoje u boljem iskorištavanju obnovljivih izvora energije što bi dovelo do smanjenja postojeće potrošnje energenata, ali i značajnog učinka na očuvanje okoliša. U tom sektoru postoji i sve veća mogućnost iskorištavanja EU fondova koji potiču korištenje obnovljivih izvora energije u lokalnim zajednicama. Naime, obnovljivi izvori energije ne koriste se u dovoljnoj mjeri, a uzrok se može, između ostalog, tražiti i u činjenici da su potpore za njihovo korištenje još uvijek nedostatne te da je postavljenije i korištenje solarnih elektrana primjerice još uvijek relativno skupo.

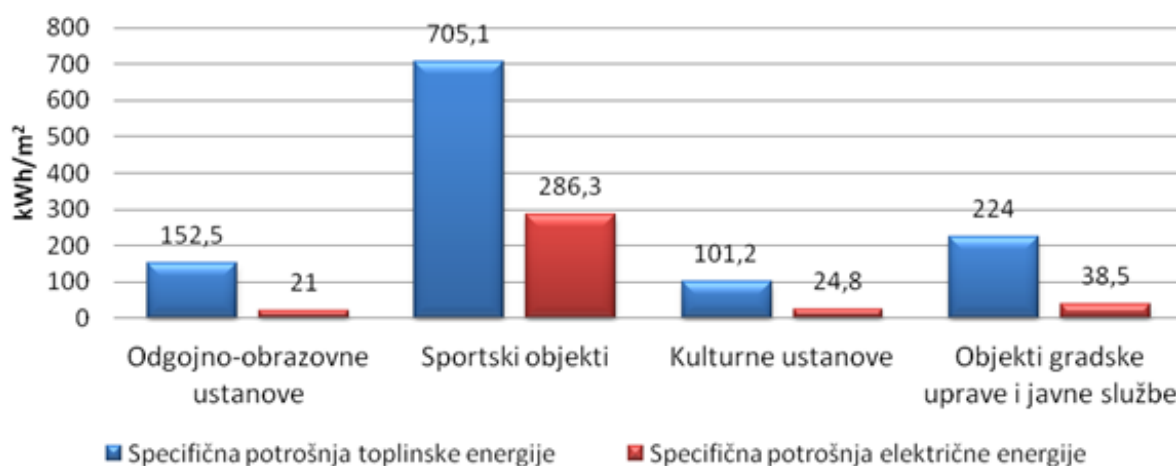
Grad Varaždin poznat je kao čist, za život ugodan grad, što je prepoznato i potvrđeno nizom nagrada Gradu Varaždinu kao najuređenijem gradu kontinentalne Hrvatske. Tomu doprinosi i planirano uvođenje cjelovitog sustava primarne selekcije otpada na kućnom pragu te edukacija i osvješćivanje građana o važnosti reciklaže te razvrstavanja otpada po vrstama.

U posljednjih deset godina na tom je polju napravljen veliki napredak pa danas sve zgrade, kućanstva i poslovni prostori imaju odvojene kontejnere i u velikom se broju pridržavaju pravila odvajanja otpada. Tako je Grad Varaždin prvi u Hrvatskoj započeo s odvojenim prikupljanjem miješanog komunalnog otpada već 2002. godine.

2.4.2. Energetska učinkovitost

Grad Varaždin pristupio je 24. listopada 2012. godine Sporazumu gradonačelnika (engl. *Covenant of Mayors*), jednoj od najuspješnijih inicijativa na polju energetske učinkovitosti Europske komisije. Potpisivanjem Sporazuma Gradska uprava obvezala se na primjenu brojnih mjera energetske učinkovitosti kojima će u konačnici do 2020. godine smanjiti emisije CO₂ za više od 20 %. Regionalna energetska agencija Sjever (REA Sjever) izradila je 2014. Akcijski plan održivog energetskog razvoja SEAP, čiji je sastavni dio analiza potrošnje energenata (električnih i toplinskih) u različitim zgradama (uključuje zgrade Gradske uprave i Gradskih ustanova/tvrtki, zgrade komercijalnog i uslužnog sektora te višestambene zgrade i obiteljske kuće), javnoj rasvjeti i prometu. Istim planom obuhvaćena je i analiza emisija CO₂.

Potrošnja energenata (toplinske energije i električne energije) obuhvaća tri navedena podsektora. Tako slika 5. prikazuje ukupnu potrošnju toplinske i električne energije po kategorijama podsektora zgrada Gradske uprave i ustanova/poduzeća kojima je Grad Varaždin osnivač, vlasnik ili suvlasnik. Kategorija sportski objekti poprilično odskaače potrošnjom električne i toplinske energije, ali isto tako i specifičnom potrošnjom električne i toplinske energije. Ta potrošnja očekivana je zbog velike potrošnje električne energije za pogon pumpi bazena i toplinske energije za zagrijavanje prostora.

Slika 6. Ukupna energetska potrošnja zgrada Gradske uprave i gradskih ustanova/tvrtki

Podsektor zgrada komercijalnog i uslužnog sektora obuhvaća površinu od 1.041.000 m². Ukupna potrošnja električne energije za 2010. godinu iznosi 62.844.224 kWh električne energije. Potrošnja prirodnog plina u 2010. godini iznosila je 82.302.014 kWh, od čega je 1.289.24 kWh potrošeno za proizvodnju toplinske energije u samostalnim i/ili zatvorenim toplinskim sustavima. S obzirom da stupanj plinifikacije administrativnog područja Grada Varaždina za 2010. godinu iznosi 96,5 %, smatra se da se svi objekti komercijalnog i uslužnog sektora griju na prirodni plin.

Grad Varaždin ima 17 161 kućanstvo čija ukupna površina iznosi 1.281.624 m². Analiza potrošnje energije dijeli se na potrošnju toplinske energije (prirodni plin, toplinski sustavi i ogrjevno drvo) čija prosječna specifična potrošnja iznosi 227 kWh toplinske energije na m² i potrošnju električne energije u sve svrhe osim zagrijavanja prostora (hlađenje, razni kućanski aparati i rasvjeta), čija prosječna specifična potrošnja iznosi 44,41 kWh/m². Stambeni objekti na području Grada Varaždina ukupno troše 290.928.439 kWh toplinske energije (83,6 %) i 56.914.065 kWh električne energije (16,4 %). Prema vrsti energenata najveća je potrošnja prirodnog plina, čak 88 %, dok se na ogrjevno drvo i toplinske sustave odnosi svega 12 %.

Na području Grada Varaždina instalirano je sveukupno 5 600 rasvjetnih tijela ukupne snage 1.158 kW.

Ukupne emisije CO₂ na području Grada Varaždina izračunate su u okviru izrade Akcijskog plana energetske održivosti (SEAP) i izrađene su u skladu sa službenim uputama (SEAP Guidebook) koje je izdao Ured Sporazuma gradonačelnika, pripremio Zajednički istraživački centar, a odobrila Europska komisija – pokretač i glavni pokrovitelj inicijative Sporazum gradonačelnika. U uputama je navedeno da emisije CO₂ za industriju nisu obvezatan dio Referentnog inventara emisija te je na taj način postupak izračuna i proveden.

Tablica 14 prikazuje ukupne emisije CO₂ na području Grada Varaždina, što obuhvaća izravne emisije nastale sagorijevanjem goriva i neizravne iz potrošnje električne i toplinske energije.

Tablica 12. Ukupne emisije CO₂ na području Grada Varaždina

	[T (CO ₂)]	[%]
Zgradarstvo	121.290,20	71,6 %
Promet	46.472,60	27,4 %
Javna rasvjeta	1.551,86	0,9 %
Ukupno	169.314,66	

Izvor: Akcijski plan održivog energetskog razvoja SEAP

2.5. Gospodarstvo

Varaždinska županija u 2013. godini prema podacima DZS-a imala je BDP per capita u iznosu od 8 415 EUR, dok je u isto vrijeme BDP per capita za Republiku Hrvatsku iznosio 10 228 EUR-a. Prema indeksu razvijenosti, koji je kompozitni pokazatelj više osnovnih društveno-gospodarskih pokazatelja, Varaždin ulazi u 4. skupinu razvijenosti čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 100 % i 125 % u usporedbi s prosjekom Republike Hrvatske s indeksom razvijenost 116,13 %. Prema navedenom Grad Varaždin ima najveći indeks razvijenost od svih gradova koji se nalaze u njegovu okruženju.

Tablica 13. Usporedba Varaždina s ostalim gradovima iz regije po indeksu razvijenosti 2013.

GRAD	INDEKS RAZVIJENOSTI	SKUPINA
VARAŽDIN	116,13	4.
ČAKOVEC	102,52	4.
KOPRIVNICA	111,15	4.
NOVI MAROF	86,47	3.
KRAPINA	96,52	3.
LUDBREG	93,62	3.
IVANEC	91,09	3.

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

Prema pokazateljima neto dobiti/gubitaka, kao i broju poduzetnika u 2014. godini Varaždinska županija zauzima 9. mjesto u odnosu na ostale hrvatske županije, dok se prema ukupno ostvarenim prihodima i broju zaposlenih nalazi na 7. mjestu. Grad Varaždina kao županijsko središte u usporedbi s ostalim gradovima županijskim središtima zauzima 7. mjesto prema broju poduzetnika te 5. mjesto na razini Republike Hrvatske prema broju zaposlenih i ukupnim prihodima.

Tablica 14. Broj poduzetnika, zaposlenih i ukupan prihod poduzetnika u gradovima - županijskim središtima, u 2014. godini (iznosi u tisućama kuna)

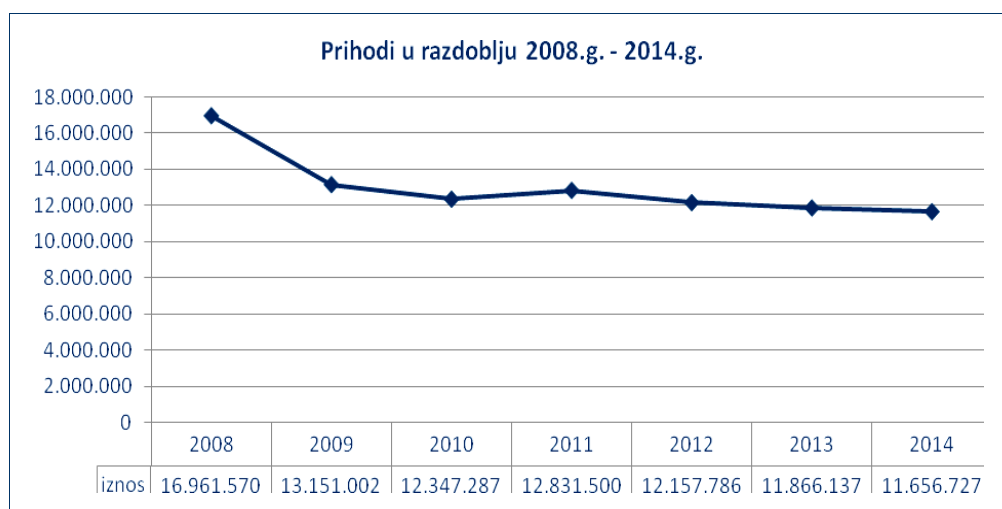
NAZIV GRADA/OPĆINE	BROJ PODUZETNIKA			BROJ ZAPOSLENIH		UKUPNI PRIHOD	
	Broj	Rang na razini RH	Rang po sjedištima županija	Broj	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH
Grad Zagreb	34.336	1	1	332.111	1	326.917.559	1
Split	6.427	2	2	36.300	2	20.503.715	2
Rijeka	4.291	3	3	29.905	3	16.892.590	3
Osijek	2.406	5	4	19.634	4	12.356.761	4
Zadar	2.101	6	5	12.907	7	6.353.619	9
Dubrovnik	1.969	7	6	10.070	9	5.723.385	11
Varaždin	1.634	8	7	18.689	5	11.656.727	5
Velika Gorica	1.259	10	8	9.497	12	10.668.643	6
Čakovec	1.097	11	9	11.830	8	5.774.830	10
Šibenik	1.058	13	10	7.002	15	3.953.349	19

Karlovac	1.051	14	11	9.733	11	5.715.608	12
Slavonski Brod	938	15	12	10.069	10	4.388.975	15
Bjelovar	796	18	13	8.169	14	4.202.028	17
Sisak	688	19	14	5.270	21	2.441.027	29
Koprivnica	530	24	15	8.209	13	5.082.404	14
Vukovar	408	35	16	4.101	26	5.197.028	13
Požega	318	41	17	4.735	22	2.107.707	31
Pazin	310	45	18	2.004	51	1.211.030	55
Virovitica	281	51	19	2.741	40	1.235.955	53
Krapina	268	53	20	3.131	33	1.396.216	45
Gospić	196	66	21	1.171	82	462.668	98
Ukupno	62.362	-	-	547.278	-	454.241.825	-

Izvor: Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini

Grad Varaždin u gornjoj je polovici hrvatskih gradova što se tiče snage poduzetnika gledano po brojnosti, prihodu i zaposlenosti. Posebno je važno naglasiti da je Varaždin peti grad u Hrvatskoj po prihodu ostvarenom od poduzetništva.

Slika 7. Prihodi poduzetnika s područja Grada Varaždina u razdoblju od 2008. do 2014. godine (iznosi u tisućama kuna)

Zabrinjavajući je podatak da su varaždinski poduzetnici u 2014. godini poslovali negativno ostvarivši ukupni neto gubitak od preko 9 milijuna kuna unatoč činjenici da su prihodi od poduzetništva visoki.

Tablica 15. Broj poduzetnika, dobit/gubitak nakon oporezivanja u neto dobit / neto gubitak poduzetnika u gradovima - županijskim središtima, u 2014. godini (iznosi u 000 kuna)

NAZIV GRAD/ OPĆINA	BROJ PODUZETNIKA		DOBIT NAKON POREZA		GUBITAK NAKON POREZA		NETO DOBIT/NETO GUBITAK	
	Broj	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH
Grad Zagreb	34.336	1	19.087.351	1	12.267.940	1	6.819.411	1
Karlovac	1.051	14	526.453	7	113.053	21	413.400	3
Koprivnica	530	24	332.308	11	64.989	34	267.319	4
Velika Gorica	1.259	10	351.660	10	89.818	26	261.841	5
Osijek	2.406	5	815.598	5	568.989	6	246.609	6
Čakovec	1.097	11	276.310	13	95.337	25	180.973	7
Rijeka	4.291	3	852.863	4	724.271	5	128.592	9
Vukovar	408	35	254.170	15	147.399	18	106.771	12
Bjelovar	796	18	138.621	23	49.974	37	88.646	16
Požega	318	41	98.888	32	39.044	49	59.844	22
Pazin	310	45	71.844	37	22.363	65	49.481	23
Virovitica	281	51	62.289	39	21.510	66	40.780	26
Krapina	268	53	112.380	25	77.784	30	34.596	28
Split	6.427	2	1.072.481	2	1.053.674	3	18.808	44
Gospić	196	66	16.073	91	20.356	68	-4.284	91
Varaždin	1.634	8	474.104	9	483.147	9	-9.043	96
Slavonski Brod	938	15	162.213	20	196.171	13	-33.957	111
Sisak	688	19	59.051	42	104.979	23	-45.928	115
Šibenik	1.058	13	138.975	22	297.715	11	-158.741	123
Zadar	2.101	6	298.400	12	507.099	8	-208.699	124
Dubrovnik	1.969	7	549.037	6	1.150.347	2	-601.309	126
	62.362	-	25.751.070	-	18.095.959	-	7.655.111	-

Izvor: Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini

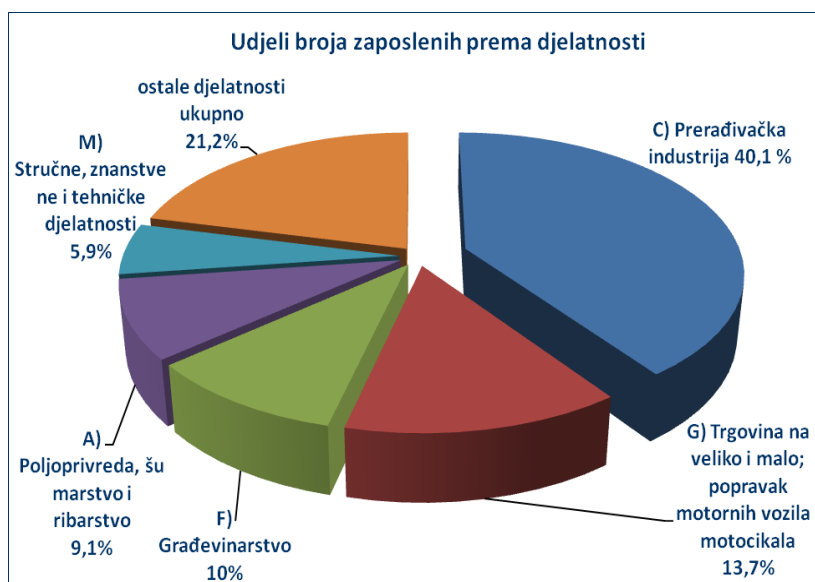
Kada se govori o broju zaposlenih kod poduzetnika, u toj kategoriji Varaždin je u 2014. godini bio peti hrvatski grad s 18 689 zaposlenih, odmah iza četiri najveća gradska središta Hrvatske.

Tablica 16. Lista 10 najvećih gradova/općina po kriteriju broja zaposlenih kod poduzetnika u 2014. godini

RANG	NAZIV GRADA/ OPĆINE	ŽUPANIJA	BROJ
1	Grad Zagreb	Grad Zagreb	332.111
2	Split	Splitsko-dalmatinska	36.300
3	Rijeka	Primorsko-goranska	29.905
4	Osijek	Osječko-baranjska	19.634
5	Varaždin	Varaždinska	18.689
6	Pula	Istarska	13.510
7	Zadar	Zadarska	12.907
8	Čakovec	Međimurska	11.830
9	Dubrovnik	Dubrovačko-neretvanska	10.070
10	Slavonski Brod	Brodsko-posavska	10.069
Ukupno			495.025
Udio u RH u %			59,6

Izvor: Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini

Najveći udio zaposlenih kod poduzetnika nalazi se u sektoru prerađivačke industrije koja zapošljava više od 40 % svih zaposlenih.

Slika 8. Udio broja zaposlenih kod poduzetnika na području Grada Varaždina u 2014. godini prema djelatnostima

2.5.1. Industrija, malo i srednje poduzetništvo te obrtništvo

U Varaždinu je još od kraja 19. stoljeća industrijska proizvodnja imala veliku ulogu u gospodarskoj strukturi, a najvažnija industrijska grana bila je tekstilna industrija. Osim tekstilne industrije značajna je i prehrambena, a od ostalih industrijskih grana potrebno je spomenuti metaloprerađivačku, građevinsku, drvenu i obučarsku industriju. Iako je u stanju nestabilnosti i krize, industrija je u Varaždinu i danas najvažniji nositelj gospodarstva. No, konstatirano je da ta gospodarska djelatnost bilježi stalni pad proizvodnje i zaposlenosti. Podaci upućuju na dominaciju radno intenzivne prerađivačke industrije s velikim udjelom zaposlenih što se negativno odražava na prosječne plaće zaposlenih, a time i na opći društveni standard.

Za malo i srednje poduzetništvo najvažniji je podatak da u 2014. od ukupnog broja poduzetnika u gradu čak njih 97,6 % ulazi u kategoriju malih poduzetnika, daljnjih 1,7 % ide pod srednje poduzetnike, a samo 0,7 % subjekata kategoriziraju se kao veliki poduzetnici. Taj podatak govori da mnogo poduzetnika u Varaždinu razvija svoje ideje i da postoje uvjeti za pokretanje vlastitog poslovanja što je dodatno ojačano otvaranjem Slobodne zone Varaždin, poduzetničkih zona i Tehnološkog parka Varaždin koji pružaju manjim poduzetnicima uvjete i podršku za pokretanje, razvijanje i jačanje njihova poslovanja uz pogodnosti koje takve institucije nude.

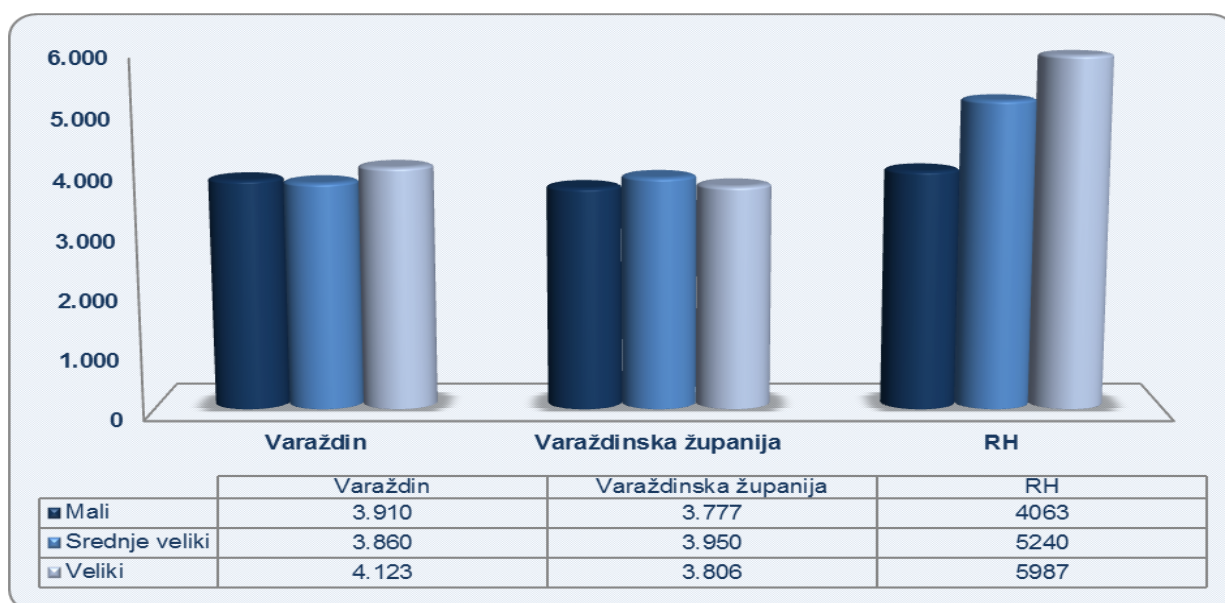
Prema podacima Udruženja hrvatskih obrtnika Varaždin u Gradu Varaždinu je 2014. godine poslovalo 885 obrtnika i ugostitelja. Tradicionalni varaždinski obrtnici sa svojim su radnjama zastupljeni većinom u užem centru grada, ali preseljenjem života na gradsku periferiju, u veće trgovačke centre takvi obrti imaju sve manje posla i mnogi propadaju. Dodatni razlog tomu leži i u školstvu jer roditelji i djeca ne pokazuju interes za obrtnička zanimanja koja su etiketirana kao ‘manje vrijedna’.

Tablica 17. Teritorijalni i strukovni pregled obrta na dan 31. prosinca 2014. godine

OPĆINA/GRAD	UKUPAN BROJ OBRTNIKA A UHOV	BROJ OBRTNIKA PO SKUPINAMA DJELATNOSTI						UGOSTI TELJSTVO I TURIZAM	UKUPNO (UHOV + UGOSTI TELJI)
		Graditeljstvo	Poljoprivreda	Prijevoz osoba i stvari	Proizvodnja	Trgovina	Usluge		
Beretinec	21	2	1	9	1	1	7	2	23
Cestica	58	8	6	9	11	6	18	10	68
Gornji Kneginec	49	9	4	7	8	5	16	10	59
Jalžabet	28	8	7	5	2	2	4	2	30
Petrijanec	48	4	10	12	8	6	8	4	52
Sračinec	56	7	1	9	9	7	23	6	62
Sveti Ilija	28	5	3	7	4	2	7	2	30
Trnovec Bartolovečki	94	16	6	23	19	2	28	7	101
Varaždin	817	49	7	104	118	127	412	68	885
Vidovec	73	6	10	29	11	4	13	7	80
Vinica	31	6	4	6	7	2	6	4	35
Ukupno 2014.	1.303	120	59	220	198	164	542	122	1.425
Ukupno 2013.	1.336	127	65	230	198	174	542	142	1.478
St. 2014./2013.	-33	-7	-6	-10	0	-10	0	-20	-53

Izvor: Udruženje hrvatskih obrtnika Varaždin

Ranije navedena struktura zaposlenih u poduzetništvu ima zasigurno i utjecaj na visinu prosječnih plaća zaposlenika. Tako su poduzetnici grada Varaždina obračunali prosječnu mjesečnu neto plaću u iznosu 3 978 kuna što je 4 % više od prosječne mjesečne plaće Varaždinske županije i 18,5 % manje od plaće na razini svih poduzetnika Republike Hrvatske.

Slika 9. Prikaz prosječne mjesečne neto plaće poduzetnika grada Varaždina, Varaždinske županije i Republike Hrvatske u 2014. godini

Ako promatramo iznos prosječne neto plaće prema veličini poduzetnika, tada vidimo da su plaće u prosjeku veće kod velikih poduzetnika Grada Varaždina, Varaždinske županije i Republike Hrvatske.

Na temelju ostvarenih financijskih rezultata poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini prema veličini (kriterij veličine prema Zakonu o računovodstvu iz 2007. godine) možemo uočiti da mali poduzetnici čine 97,9 % ukupnog broja poduzetnika. Od ukupno 1 599 malih poduzetnika njih 1 035 ostvarilo je dobit razdoblja (dobit nakon oporezivanja) u iznosu od 300,85 milijuna kuna, dok je 564 malih poduzetnika iskazalo gubitak razdoblja (gubitak nakon oporezivanja) u iznosu od 93,19 milijuna kuna što je rezultiralo pozitivnim konsolidiranim financijskim rezultatom – neto dobiti malih poduzetnika u iznosu od 207,66 milijuna kuna.

Tablica 18. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini - prema veličini poduzetnika (iznosi u 000 kn)

OPIS	UKUPNO	MALI		SREDNJE VELIKI		VELIKI	
		Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
Broj poduzetnika	1.634	1.599	97,9	25	1,5	10	0,6
Broj zaposlenih	18.689	8.223	44	3.626	19,4	6.840	36,6
Ukupni prihodi	11.656.727	3.891.086	33,4	2.130.009	18,3	5.635.632	48,3
Ukupni rashodi	11.610.502	3.647.149	31,4	2.145.305	18,5	5.818.049	50,1
Dobit prije oporezivanja	529.323	337.079	63,7	60.318	11,4	131.926	24,9
Gubitak prije oporezivanja	483.099	93.142	19,3	75.614	15,7	314.343	65,1
Porez na dobit	55.268	36.271	65,6	4.706	8,5	14.290	25,9
Dobit razdoblja	474.104	300.856	63,5	55.612	11,7	117.636	24,8
Gubitak razdoblja	483.147	93.190	19,3	75.614	15,7	314.343	65,1
Konsolidirani financijski rezultat – neto dobit	-9.043	207.666	-	-20.002	-	-196.707	-
Izvoz	1.577.446	394.320	25,0	412.080	26,1	771.046	48,9
Uvoz	1.780.520	484.722	27,2	428.765	24,1	867.034	48,7
Trgovinski saldo (izvoz – uvoz)	-203.073	-90.401	44,5	-16.685	8,2	-95.988	47,3
Investicije u dugotrajnu imovinu	297.574	83.756	28,1	52.948	17,8	160.871	54,1

Izvor: Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini

2.5.2. Trgovačka društva i ustanove u vlasništvu ili suvlasništvu Grada Varaždina

Grad Varaždin u potpunom ili djelomičnom vlasništvu ima 13 trgovačkih društava i 20 javnih ustanova (uključene su i sve osnovne škole).

Tablica 19. Trgovačka društva i ustanove čiji je osnivač i vlasnik Grad Varaždin u 2015. godini

TRGOVAČKA DRUŠTVA/VLASNIČKI UDIO GRADA VARAŽDINA	USTANOVE /100 % OSNIVAČ I VLASNIK GRAD VARAŽDIN
<ul style="list-style-type: none"> - GRADSKA TRŽNICA d.o.o. – 100 % - TEHNOLOŠKI PARK VARAŽDIN d.o.o. – 50,67 % - RAZVOJNA AGENCIJA SJEVER DAN d.o.o. – 50 % - SLOBODNA ZONA VARAŽDIN d.o.o. – 25 % - TERMOPLIN d.d. – 50,99 % - PARKOVI d.d. – 75 % - VARKOM d.d. – 51 % - ČISTOĆA d.o.o. – 51 % 	<ul style="list-style-type: none"> - GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA „METEL OŽEGOVIĆ“ - GRADSKI MUZEJ VARAŽDIN - HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE U VARAŽDINU - DJEČJI VRTIĆ „VARAŽDIN“ - PUČKO OTVORENO UČILIŠTE VARAŽDIN - KONCERTNI URED VARAŽDIN - GALERIJSKI CENTAR VARAŽDIN - GRADSKI BAZENI VARAŽDIN - JAVNA USTANOVA „GRADSKI STANOVİ“

<ul style="list-style-type: none"> - VARAŽDIN AIRPORT d.o.o. – 100 % - AQUACITY d.o.o. –100 % - VARTOP d.o.o. – 100 % - CENTAR KOMPETENCIJA ZA OBNOVLJIVE IZVORE ENERGIJE d.o.o. – 100 % - VARAŽDINSKE VIJESTI d.d. – 21,60% 	<p>VARAŽDIN</p> <ul style="list-style-type: none"> - REGIONALNA ENERGETSKA AGENCIJA SJEVER – REA (vlasnički udio Grada Varaždina 25 %) - JAVNA VATROGASNA POSTROJBA GRADA VARAŽDINA - 7 OSNOVNIH ŠKOLA U GRADU VARAŽDINU - CENTAR ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE „TOMISLAV ŠPOLJAR“ - DOM ZA ŽRTVE OBITELJSKOG NASILJA UTOČIŠTE „SV. NIKOLA“ (50 % vlasnički udio Grada)
---	---

2.5.3. Poduzetničke zone

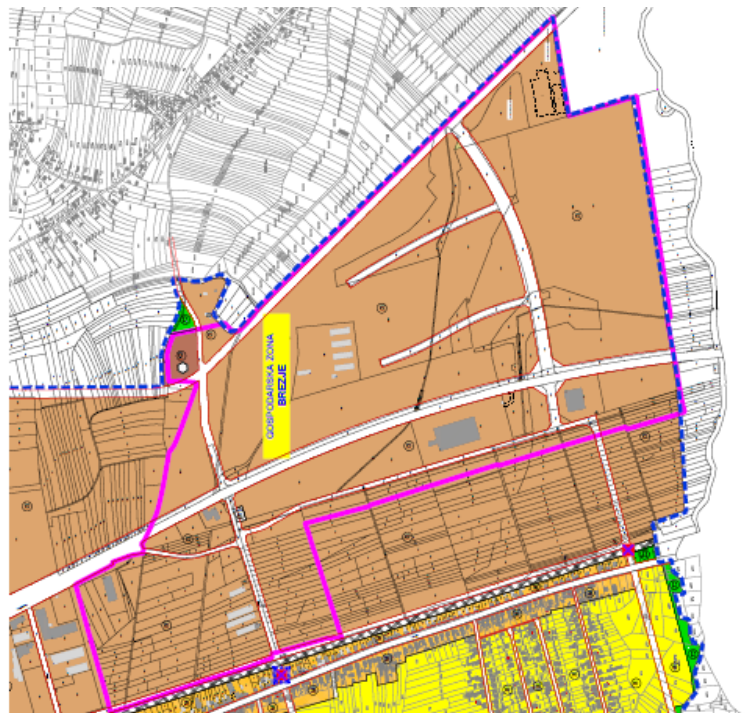
Poduzetničke zone čiji je djelomični ili potpuni osnivač, odnosno vlasnik, Grad Varaždin uključuju Zonu malog poduzetništva Jalkovec s oko 21 ha, Slobodnu zonu Varaždin s oko 62 ha te Gospodarsku zonu Brezje ukupne bruto površine 157 ha. Gospodarska zona Brezje najvećim je dijelom nepopunjena i upravo ona predstavlja s obzirom na veličinu, popunjenost i poziciju najveći potencijal za razvoj gospodarstva, odnosno prihvat investicija na području Grada Varaždina.

Slika 10. Slobodna zona Varaždin

Slika 11. Zona malog poduzetništva u Jalkovcu

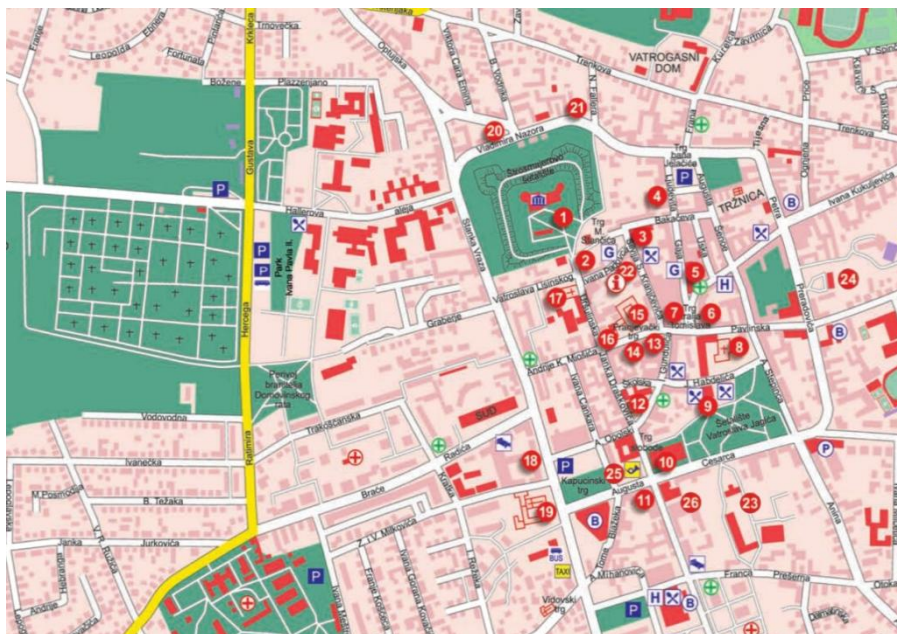
Slika 12. Gospodarska zona Brezje

2.5.4. Turizam

Turizam u Varaždinu temelji se na kulturi, tradiciji i očuvanju kulturne baštine te na prirodnim ljepotama i sadržajima za zabavu i slobodno vrijeme.

Većina gradskih znamenitosti smještena je u povijesnoj gradskoj jezgri koja se smatra cjelovitim spomenikom kulture.

Slika 13. Povijesna jezgra grada Varaždina sa širom kontaktnom zonom

Od prepoznatljivih kulturnih brendova grada svakako valja spomenuti Stari Grad s Lančanom kulom, Gradsku vijećnicu, komplekse starih samostana, gradske palače, Varaždinsko groblje te parkove i šetališta kao i Dravsku park-šumu. Tu su i cijenjeni Glazbena škola u Varaždinu, tradicionalni obrtnički proizvodi, Gradska tržnica i tradicija uzgoja cvijeća, varaždinski purgari kao simbol grada, nadaleko poznati varaždinski klipčić te gradske kavane i mnogobrojne druge turističke atrakcije.

Osim epiteta *grad kulture* Varaždin je prepoznat i kao grad bicikala, a mala površina omogućava da se cijeli grad s okolicom može obići u vremenski prihvatljivim okvirima što ga čini posebno atraktivnim u proljetnim i ljetnim mjesecima.

Od muzeja u gradu postoje Gradski muzej Varaždin s poznatom Entomološkom zbirkom, Galerijski centar Varaždin, Muzej hrvatskog vatrogastva, Galerija „Zlati anđel“, Galerija K10 te Muzej anđela.

Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu nedavno je dobilo status nacionalnog kazališta i aktivno je u postavljanju predstava domaćih i gostujućih ansambala te je jedna od najstarijih i najprepoznatljivijih kazališnih scena u Hrvatskoj.

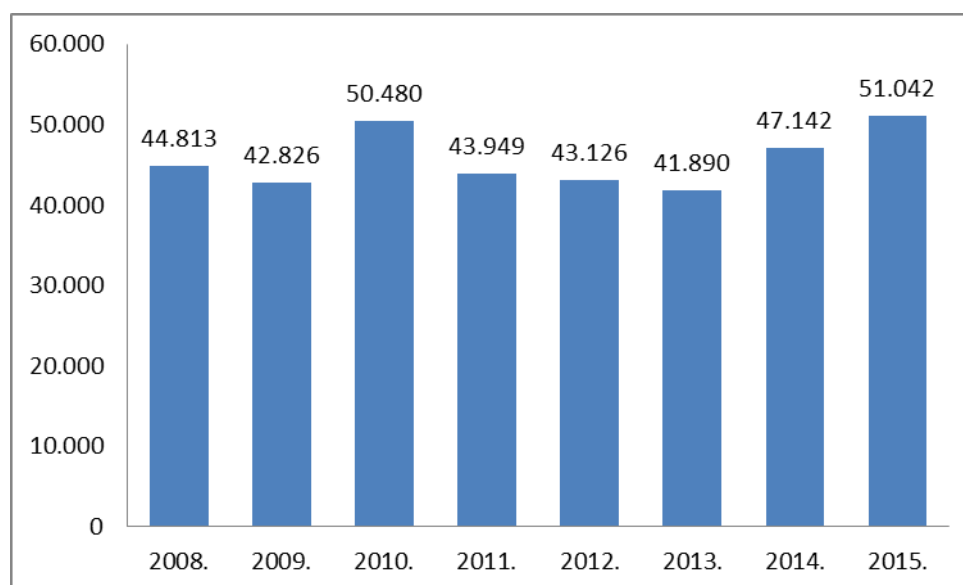
Prirodne ljepote većinom su vezane uz rijeku Dravu, Varaždinsko jezero i jezero Motičnjak, te područje uz potok Zbel.

Od sportsko-rekreacijskih sadržaja na raspolaganju su Gradski bazeni Varaždin, stadioni Sloboda i Gradski stadion Varaždin, Sportsko-rekreacijski centar „Aquacity“, Paintball centar Drava, brojne biciklističke staze te novoizgrađena Gradska sportska dvorana Varaždin..

Dvije su najveće kulturno-turističke manifestacije u gradu: Varaždinske barokne večeri, tradicionalni dani posvećeni ljubiteljima klasične glazbe s brojnim nastupima priznatih svjetskih izvođača te Špancirfest, festival uličnih šetača koji je prerastao u desetodnevnu turističku atrakciju obilježenu koncertima, uličnim izlagačima i izvođačima pod sloganom *Pokreni svoju kreativnost*.

Osim ovih manifestacija u gradu se održavaju i sljedeće manifestacije: Dani performansa, Dani suvremenog plesa, Trash film festival, VAFI – internacionalni festival animiranog filma djece i mladih Varaždin, MOP – festival multimedije, Ceramica Multiplex, Ljeto u Varaždinu, glazbeni festivali, Varaždinski sajam zdrave i izvorne hrane, sajam Cro Eco Energy Expo i Sajam lova i ribolova, Advent u Varaždinu i niz drugih redovitih, povremenih ili izvanrednih manifestacija turističkog karaktera.

Turisti u Varaždinu ostaju u prosjeku 2,2 dana i to predstavlja najveći izazov za razvoj turizma. Cilj je da se turisti duže vrijeme zadržavaju u Varaždinu. Smještajni kapaciteti uključuju hotele Turist, Varaždin, Park Boutique i Istru i pansionere Maltar i Garestin, kao i hostel u sklopu Studentskog doma Varaždin. Međutim, ti smještaji popunjeni su samo u vrijeme Špancirfesta i Varaždinskih baroknih večeri, a ostatak godine prilično su prazni. Postoji očita potreba za proširenjem turističke ponude ravnomjerno tijekom cijele godine. U 2015. godini Varaždin bilježi 51 042 noćenja, a najviše noćenja bilježi se u ljetnim mjesecima, srpnju, kolovozu i rujnu.

Slika 14. Ostvarena noćenja u razdoblju od 2008. do 2015. godine

Iako u Gradu Varaždinu postoje mnogobrojne turističke znamenitosti, upitno je kako se one nude turistima. Većina agencija koja dovodi turiste u Varaždin shvaća grad kao usputno stajalište i ne zadržava grupe u gradu duže od dva – tri sata. To vrijeme je dostatno za brzi obilazak, ali ne ostavlja mogućnost da se turistima ponude dodatni sadržaji, posebno ugostiteljski.

2.5.4. Poljoprivreda i šumarstvo

Gotovo polovicu ukupne površine Grada čini poljoprivredno (1.724,73 ha – od toga je 318,89 ha u vlasništvu Republike Hrvatske) i šumsko zemljište (702,2 ha) koje, prema tome, predstavlja vrlo značajan resurs Grada Varaždina.

Tablica 20. Poljoprivredno i šumsko zemljište na području Grada Varaždina

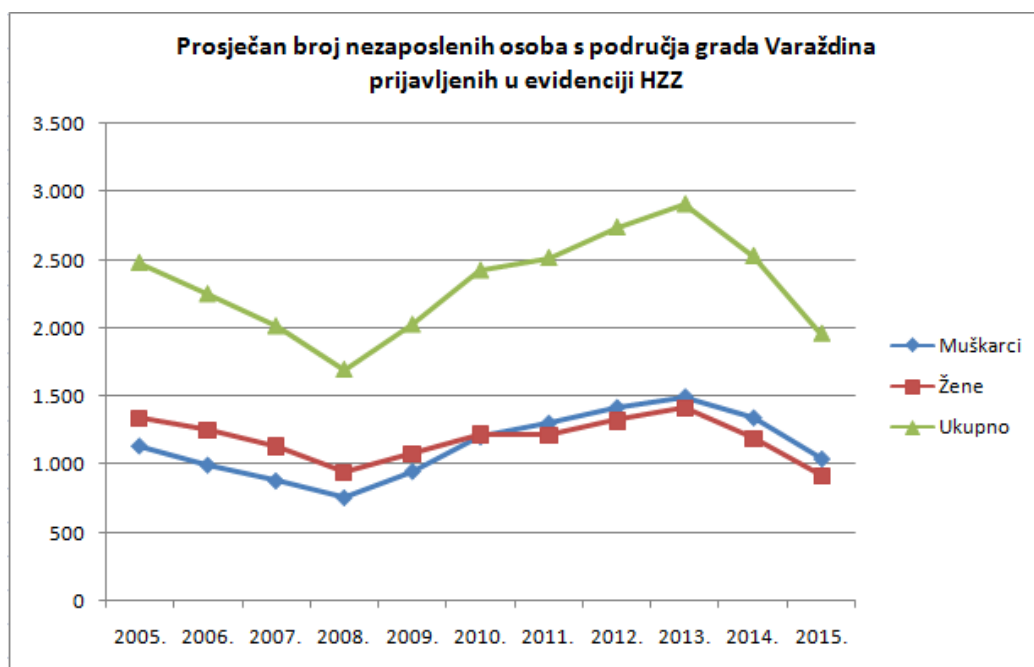
A. POLJOPRIVREDA	1.	UKUPNA POVRŠINA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA	1.724,73	HA
	1.a	Vrijedno obradivo tlo - P2	454,93	ha
	1.b	Ostalo obradivo tlo - P3	1.269,80	ha
	2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	29,01	%
	3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	0,037	ha/st
B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	702,20	ha
	2.	Udio šumskog zemljišta	11,81	%
	3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	0,015	ha/st
	4.	Zaštitno zelenilo	96,08	ha

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Grada Varaždina za razdoblje 2007. – 2013.godine (Službeni vjesnik Grada Varaždina, broj 8/2014)

Područje Grada Varaždina nalazi se na pridravskoj ravni. To je ravničarski prostor koji se naziva i Varaždinsko polje. Podzemni slojevi oko Drave i Plitvice, a osobito Drave, sastoje se od debelih naslaga šljunka i pijeska koji se često izmjenjuju u horizontalnom i vertikalnom smjeru. Zone kvartarnih naslaga akumuliraju najveće količine podzemne vode. Šljunkovite naslage u ravnici Drave obiluju vodonosnim slojevima. To su naročito pogodni tereni za vodoopskrbu šireg područja iako su zbog visoke urbanizacije te intenzivnog bavljenja poljoprivredom podložni zagađivanju. Iz tog razloga posebno treba brinuti o mogućim štetnim utjecajima intenzivne poljoprivrede na stanje vodonosnika.

2.5.5. Tržište rada

U prosincu 2015. godine na području Varaždinske županije bilo je evidentirano 6 717 nezaposlenih osoba od čega se na područje Grada Varaždina odnosi 1 728 osoba. Broj nezaposlenih muškaraca nešto je veći (889) u odnosu na broj nezaposlenih žena (839). Iz tablice je vidljivo kako se broj nezaposlenih od 2008. do 2013. godine povećavao da bi nakon toga počeo kontinuirano padati.

Slika 15. Prosječan broj nezaposlenih osoba s područja Grada Varaždina (HZZ Regionalni ured Varaždin)

U prosincu 2015. godine najveću skupinu nezaposlenih činile su osobe srednje stručne spreme, trogodišnje zanimanje (KV i PKV) u dobi između 55 i 59 godina, a najtraženija zanimanja bila su konobari/ce, prodavači/ce, čistači/ce, keramičari/ke i strukovni učitelji/ce.

Grad Varaždin svojim je dokumentima definirao koja su deficitarna zanimanja od bitnog značaja za gospodarski razvoj te isto tako koji stručni i sveučilišni studiji nedostaju za razvoj gospodarstva.

Tablica 21. Deficitarni programi iznimno važni za gospodarski razvoj Grada Varaždina

TROGODIŠNJI SREDNJOŠKOLSKI OBRAZOVNI PROGRAMI	STRUČNI STUDIJ	SVEUČILIŠNI STUDIJI	
Krojač/krojačica Galanterist/galanteristica Limar/limarica	Proizvodno strojarstvo	Strojarstvo Elektrotehnika Medicina Matematika Fizika	Psihologija Farmacija Engleski jezik Njemački jezik

Izvor: Službeni vjesnik Grada Varaždina broj 9/2015.

Temeljem analize potreba Hrvatski zavod za zapošljavanje izradio je preporuke o tome koje je obrazovne programe potrebno smanjiti.

Tablica 22. Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata

ČETVEROGODIŠNJI SREDNJOŠKOLSKI PROGRAMI	STRUČNI STUDIJ	SVEUČILIŠNI STUDIJ
Opća gimnazija	Ekonomija	Ekonomija
Ekonomist	Multimedija, oblikovanje i primjena	Učiteljski studij
Tehničar za računalstvo	Tehnička i gospodarska logika	Inženjerstvo okoliša
Tehničar za mehatroniku		
Medijski tehničar		
Tehničar cestovnog prometa		
Komercijalist		
Prehrambeni tehničar		
Arhitektonski tehničar		

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

2.6. Društvena infrastruktura

2.6.1. Obrazovanje i sport

Grad Varaždin nudi širok izbor obrazovnih programa u srednjoškolskom i visokoškolskom obrazovanju s obzirom na to da u gradu djeluje 13 srednjih škola te 5 visokoobrazovnih institucija. Osim toga, u gradu postoji dovoljan broj vrtića (10 privatnih i 1 kojem je osnivač Grad) i osnovnih škola (8) te Centar za odgoj i obrazovanje „Tomislav Špoljar“ namijenjen djeci i mladima s posebnim potrebama.

Tablica 23. Odgojno-obrazovne i znanstvene ustanove u Varaždinu 2015. godine

OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE	VISOKOŠKOLSKO OBRAZOVANJE / ZNANSTVENE USTANOVE
I. osnovna škola Varaždin	I. gimnazija Varaždin	Fakultet organizacije i informatike Varaždin Sveučilišta u Zagrebu
II. osnovna škola Varaždin	II. gimnazija Varaždin	Sveučilište Sjever
III. osnovna škola Varaždin	Privatna varaždinska gimnazija s pravom javnosti – Gimnazija Žiger	Geotehnički fakultet u Varaždinu Sveučilišta u Zagrebu
IV. osnovna škola Varaždin	Prva privatna gimnazija s pravom javnosti	Stručni studij Varaždin Ekonomski fakultet u Osijeku
V. osnovna škola Varaždin	Srednja strukovna škola Varaždin	Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu
VI. osnovna škola Varaždin	Elektrostrojarska škola Varaždin	Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Zavod za znanstveni rad u Varaždinu
VII. osnovna škola Varaždin	Strojarska i prometna škola	

	Varaždin	
Katolička osnovna škola Sv. Uršule	Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola Varaždin	
Centar za odgoj i obrazovanje Tomislav Špoljar	Glazbena škola u Varaždinu	
	Medicinska škola Varaždin	
	Gospodarska škola Varaždin	
	Privatna srednja škola Varaždin s pravom javnosti	
	Privatna ekonomsko-poslovna škola s pravom javnosti	

Izvor: Grad Varaždin

Osnovnu školu u 2015. godini pohađala su ukupno u svim razredima i školama 3 544 učenika, dok su u srednjim školama bila 434 učenika završnih razreda, koji predstavljaju potencijal za daljnje školovanje.

Tablica 24. Broj učenika po osnovnim školama i razredima u Varaždinu 2015. godine (CTŠ - Centar Tomislav Špoljar, K.Š. - Katolička škola Sv. Uršule, OŠ - Osnovna škola)

	I. OŠ	II. OŠ	III. OŠ	IV. OŠ	V. OŠ	VI. OŠ	VII. OŠ	CTŠ	K.Š.	UKUPNO
1. razr.	60	77	50	53	35	96	29	6	18	424
2. razr.	62	88	49	57	51	91	30	2	12	442
3. razr.	65	101	38	69	46	97	31	5	0	452
4. razr.	61	85	55	66	41	102	38	7	0	455
5. razr.	46	65	44	52	46	94	28	12	0	387
6. razr.	53	103	38	61	52	99	35	13	0	454
7. razr.	59	82	47	52	47	80	27	13	0	407
8. razr.	59	95	47	50	51	100	25	7	0	434
INTEGRA-CIJA	0	0	0	0	0	0	0	89	0	89
UKUPNO:	465	696	368	460	369	759	243	154	30	3544

Izvor: Grad Varaždin

Najviše osoba u gradu ima završenu srednju školu (trogodišnju i četverogodišnju), od čega najviše muškaraca ima trogodišnje strukovno zanimanje, a žene u jednakom omjeru završavaju trogodišnje i četverogodišnje programe.

U gradu djeluju i škole stranih jezika, kao i dvije institucije od bitne važnosti za neformalno i cjeloživotno obrazovanje, Pučko otvoreno učilište Varaždin te Obrazovni centar Ivora. Upravo je cjeloživotno obrazovanje jedan od strateških ciljeva koji se namjeravaju ojačati u sljedećem programskom razdoblju. U situaciji kad je nezaposlenost velika, a nezaposleni teško nalaze nova zaposlenja u struci, bitan je element njihove reintegracije u društvo stjecanje novih znanja i vještina. U tu svrhu institucije osmišljavaju programe kojima

nezaposlenima dugotrajno nude baš takve nove kvalifikacije koje ih čine konkurentnijima na tržištu rada.

Sport je u gradu Varaždinu uvijek imao bitnu ulogu, kako amaterski tako i profesionalni. U gradu djeluje mnogo klubova i sportskih udruga koje se natječu na državnim i međunarodnim razinama, a organizirani su unutar Zajednice sportskih udruga Grada Varaždina (ZSUGV) koja broji 100 članica. Sukladno potpisanom ugovoru s Gradom Varaždinom ZSUGV upravlja stadionom Varteks, Sportskim centrom Sloboda, Igralištem Srednjoškolac, Sportskom dvoranom Varaždin, Balonima 1 i 2 u Graberju i nogometnim igralištem u Hrašćici. Ostale sportske građevine koje se nalaze u vlasništvu Grada Varaždina, a koriste se u funkciji jednog sporta na određenoj sportskoj građevini, dane su na upravljanje sportskim udrugama.

Varaždin ima dobru sportsku infrastrukturu s dva stadiona – Gradski stadion Varaždin i Sloboda, novu gradsku sportsku dvoranu Arena, školske sportske dvorane te sportsku dvoranu Graberje. Uz to postoje i Gradski bazeni Varaždin s profesionalnim standardima bazena za bavljenje plivanjem i organizaciju plivačkih manifestacija.

Tablica 25. Sportski objekti na području Grada Varaždina 2015. godine

SPORTSKA GRAĐEVINA	SADRŽAJ
GRADSKA SPORTSKA DVORANA „VARAŽDIN“	Treninzi i natjecanja svih uzrasnih kategorija u rukometu, odbojci, kuglanju, organizacija međunarodnih sportskih natjecanja, teniski tereni, zimsko klizalište, koncerti i ostali kulturni i gospodarski događaji.
GRADSKI BAZENI „VARAŽDIN“	Unutarnji i vanjski bazen, treninzi i natjecanja svih uzrasnih kategorija, škole plivanja, programi osoba s invaliditetom i osoba oštećena zdravlja, rekreacija, teretana.
NOGOMETNI STADION „VARTEKS“	Glavni nogometni teren, travnati pomoćni tereni za trening, teren s umjetnom travom.
SPORTSKI CENTAR „SLOBODA“	Treninzi svih uzrasnih kategorija i organizacije sportskih natjecanja u atletici, nogometu, streličarstvu, borilačkim sportovima, rekreacija za sve uzrasne kategorije.
SPORTSKA DVORAVA „VARAŽDIN“ U GRABERJU, BALON 1 i 2	Sportski događaji, školski sportski događaji i nastava, organizacija kulturnih i gospodarskih događaja.
TENISKI TERENI „VARTEKS“	Tenis za sve uzrasne kategorije, rekreacija, teniska natjecanja.
DVORANA ZA HRVANJE	Treninzi i natjecanja u hrvanju za sve uzrasne kategorije.
IGRALIŠTE „SREDNJOŠKOLAC“	Treninzi i bejzbolske utakmice za sve uzrasne kategorije, treninzi ritmičke gimnastike.
STOLNOTENISKA DVORANA „VARAŽDIN“	Treninzi i održavanje stolnoteniskih natjecanja za sve uzrasne kategorije, rekreacija.

STRELJANA „VARAŽDIN“	Treninzi i održavanje natjecanja u streljaštvu.
NOGOMETNO IGRALIŠTE U BIŠKUPCU	Nogometni treninzi i održavanje nogometnih utakmica svih uzrasnih kategorija.
NOGOMETNO IGRALIŠTE U KUĆANU DONJEM	Nogometni treninzi i održavanje nogometnih utakmica svih uzrasnih kategorija.
NOGOMETNO IGRALIŠTE U KUĆANU GORNJEM	Nogometni treninzi i održavanje nogometnih utakmica svih uzrasnih kategorija.
NOGOMETNO IGRALIŠTE U JALKOVCU	Nogometni treninzi i održavanje nogometnih utakmica svih uzrasnih kategorija.
NOGOMETNO IGRALIŠTE U GOJANCU	Treninzi nogometa i održavanje nogometnih utakmica svih uzrasnih kategorija.
NOGOMETNO IGRALIŠTE U HRAŠĆICI	Nogometni treninzi i održavanje nogometnih utakmica svih uzrasnih kategorija.
SPORTSKO-REKREACIJSKO JAHALIŠTE U BIŠKUPCU	Konjički sport, škola jahanja, terapijsko jahanje.
PROSTORIJE I SPREMIŠTE KAJAK-KANU KLUBA	Treninzi svih uzrasnih kategorija kajak-kanu kluba.
TTS SPORTSKI CENTAR	Unutarnji i vanjski sportski tereni za programe rekreacije, treninge i natjecanja, teretana, programi rehabilitacije.
ŠKOLSKO SPORTSKE DVORANE OSNOVNIH ŠKOLA GRADA VARAŽDINA	Organizacija nastave tjelesne i zdravstvene kulture, školsko sportska natjecanja učenika osnovnih škola.

Izvor: Zajednica sportskih udruga Grada Varaždina

Jedna od prednosti Grada u području obrazovanja i sporta jest da klubovi i udruge koriste gradske sportske objekte besplatno i to tijekom cijele godine.

2.6.2. Zdravstvo i socijalna skrb

Od ustanova s područja zdravstva i socijalne skrbi u Varaždinu postoje: Opća bolnica Varaždin, Dom zdravlja Varaždin, ljekarne, Centar za socijalnu skrb Varaždin, Prihvatilište za beskućnike, Dom za starije i nemoćne osobe Varaždin, Dom za žrtve obiteljskog nasilja te Caritasova pučka kuhinja. Ustanove se nalaze na širem području gradskog centra i lako su dostupne svim građanima. Osim ovih ustanova postoje još i dvije privatne poliklinike i više privatnih ljekarni. Osnivač javnih ustanova jest županija ili država tako da Grad Varaždin nema izravnog utjecaja na rad i funkcioniranje tih ustanova, iako je, zbog same činjenice da su one smještene na području Grada, usko povezan s njihovim djelovanjem.

Treba napomenuti da u Gradu djeluje i Povjerenstvo za umirovljenike i starije osobe koje je izradilo Akcijski plan za zdravo starenje koji će pomoći pri unapređenju životnog standarda starijih osoba na području Grada Varaždina u srednjoročnom razdoblju.

Centar za socijalnu skrb ima dobru suradnju s Gradskom upravom vezanu za pomoć u troškovima stanovanja za ugrožene skupine. Uočeno je da nedostaju aktivni volonteri na području socijalne skrbi, a ima i premalo aktivnosti vezanih za rad s roditeljima oko problema

u odgoju i ponašanju djece. Roditelji su često neinformirani i sami u problemima s djecom koja imaju poteškoće u razvoju što dovodi i do loše brige o djetetu, ali i do raspada obiteljskih zajednica.

U Gradu postoje kapaciteti za povećani zdravstveni turizam zbog blizine toplica i lječilišta, ali i zbog sve većeg širenja mreža poliklinika i liječničkih ustanova u gradu. S obzirom na dostupnost smještaja tijekom godine ova bi se grana turizma mogla razvijati.

Grad raspolaže i s iskustvom u provedbi EU projekata iz područja socijalne skrbi koji mogu poslužiti kao odlična referenca za dobivanje sredstava iz EU strukturnih fondova. U tu svrhu postoji potreba da se civilno društvo bolje osvijesti o toj potrebi te da se udruge koje djeluju na području socijalne skrbi bolje umreže i povežu s institucijama te da zajednički osmišljavaju projekte.

2.6.3. Kultura u Gradu Varaždinu

Varaždin je u nacionalnim i internacionalnim okvirima prepoznat kao grad bogate kulture i kulturne baštine. Kultura u gradu vezana je uz kulturno nasljeđe, arhitekturu, glazbu i likovnu umjetnost koje su predstavljene raznim izložbama, događajima ili znamenitostima. U gradu djeluju Gradski muzej Varaždin, Galerijski centar, Knjižnica i čitaonica „Metel Ožegović“, Koncertni ured Varaždin te Hrvatsko narodno kazalište Varaždin kao nositelji kulturnih događaja i priredbi uz kontinuirani rad udruga u kulturi.

Hrvatsko narodno kazalište Varaždin dobilo je status nacionalnog kazališta što otvara velike mogućnosti novih aktivnosti i suradnje. Program će se tematski obogaćivati novim predstavama kako bi se povećala posjećenost i prepoznalo kazalište kao brend grada pri čemu se razvoj veže i uz druge prepoznatljive brendove grada poput Špancirfesta ili Varaždinskih baroknih večer. U kazališnom studiju mladih sa stručnim voditeljima radi dvjestotinjak djece i mladih u plesnom i dramskom programu. Kazališna pozornica zahtijeva obnovu kao i podrumaska scena Rogoz, a to je nova mogućnost prijave za EU fondove. Društvena slabost je u tome što mladi ljudi nedovoljno prepoznaju kazalište kao vrijedan sadržaj pa je potrebno mnogo rada na osvješćivanju njihovih kulturnih potreba.

Glazbena škola Varaždin jedna je od najuglednijih u državi i to je velika prednost grada, ali problem je da nakon školovanja u gradu za educirane glazbenike nema posla. Kao potencijal za daljnji kulturni razvoj grada u glazbenom pogledu razmatra se uvođenje visokoškolskih obrazovnih ustanova i profesionalnih ansambala na području glazbe kako bi se iskoristili potencijali učenika koji završavaju Glazbenu školu, ali nakon nje odlaze u druge sredine na nastavak školovanja i rad.

Gradska knjižnica i čitaonica „Metel Ožegović“ s Odjelima za odrasle, djecu i mlade, sa svojim cjelodnevним programima i planom izgradnje nove, veće knjižnice, središte je dnevnog obrazovnog i građanskog života svih kategorija stanovništva.

U tehničkoj kulturi Zajednica tehničke kulture Grada Varaždina ima važnu ulogu u svim područjima ljudskog života. Redovita tehnička aktivnost važna je za razvoj

inventivnosti, inovativnosti, kreativnosti i individualnih sposobnosti djece i mladih, omogućava im izbor korisnog i sadržajnog provođenja slobodnog vremena i upoznavanje najsuvremenijih tehnoloških dostignuća, obogaćuje stečena znanja i pridonosi spoznaji novih informatičkih i tehnoloških znanja i vještina. Stvaranjem radnih navika i edukacijom o važnosti bavljenja tehničkim aktivnostima treba započeti rano. Većina djece koja se uključi u neku od aktivnosti iz područja tehničke kulture u djetinjstvu postiže bolje rezultate i na ostalim područjima svojeg razvoja što ima pozitivan učinak na razvoj osobnosti. Djeca koja se bave određenim tehničkim aktivnostima već u ranoj životnoj dobi razvijaju radne navike, praktičnost i socijalizaciju, a takve navike samo se umnožavaju kasnije kad odrastu.

Kulturni amaterizam Grada Varaždina ima važnu ulogu u svim područjima ljudskog života pri čemu se posebno ističe rad kulturno-umjetničkih udruga. Na području Grada Varaždina djeluju ansambli i orkestri koji su po kvaliteti u samom vrhu u Hrvatskoj. Svojim radom oni pozitivno utječe na usvajanje zdravog načina života, plansko popunjavanje slobodnog vremena i kvalitetu života. Omogućavaju djeci, mladeži i starijim osobama korisno i sadržajno provođenje slobodnog vremena i upoznavanje i prihvaćanje narodne glazbene i plesne tradicije, obogaćuju stečena znanja te pridonose spoznaji novih znanja i vještina iz područja folklorne baštine i očuvanja nacionalne tradicije, običaja i kulture. Pravovremeno uključivanje u kulturno-umjetničke udruge suzbija sve vrste poroka te potiče međusobno druženje, socijalizaciju, prijateljstvo i zajedništvo.

2.6.4. Djelovanje mladih u Gradu Varaždinu

Kada je Savjet mladih Grada Varaždina dobio na korištenje zgradu u Preradovićevoj ulici, u gradu je pokrenut i Centar za mlade. Ovaj Centar trebao bi služiti kao središnja točka za aktivnosti mladih u gradu i za okupljanje mladih na organizirani i koristan način te mjesto na kojem bi kvalitetno provodili slobodno vrijeme. Prostor treba urediti i za to će se pokušati povući sredstva iz EU fondova i drugih izvora.

Savjet mladih Grada Varaždina pokrenuo je izradu petogodišnjeg gradskog programa za mlade koji je prihvatilo Gradsko vijeće Grada Varaždina 2014. godine i koji predstavlja glavne smjernice za rad mladih za razdoblje 2014. – 2020. godine, uz mogućnost izmjena i dopuna programa, odnosno prilagođavanja tog programa stvarnim zahtjevima i potrebama mladih.

2.7. Suradnja s civilnim sektorom

Iako je sve više prisutna potreba suradnje među različitim sektorima, praksa u Republici Hrvatskoj u tom smjeru još nije previše razvijena. Međusektorska suradnja predstavlja zajedničku inicijativu i projekte javnog i civilnog (neprofitnog) sektora za opće dobro, u kojem svaki od partnera donosi određene faktore i sudjeluje u planiranju i odlučivanju o zajedničkim ciljevima te provođenju dogovorenih aktivnosti.

U gradu Varaždinu, prema podacima Ureda državne uprave, 2014. godine bilo je 707 registriranih udruga iz različitih područja djelovanja. Suradnja na varaždinskom području, u smislu suradnje s civilnim sektorom (komunikacija na relaciji javni sektor i građani), proizlazi iz pojedinih inicijativa koje potiču aktivnije udruge građana iz područja kulture, tehničke

kulture, zaštite okoliša, sporta, socijalne i zdravstvene skrbi te ostalih djelatnosti. Grad Varaždin u ovom trenutku podupire rad dvjestotinjak udruga koje su prepoznate svojim programom i aktivnostima u doprinosu boljitka i razvoja Grada Varaždina.

Osim financiranja i podrške u smislu tehničke administracije (konzultacije, pomoć kod izrade pojedinih programa/projekata) Grad Varaždin i organizacije civilnog društva pokrenule su inicijativu za jačanje međusektorskog partnerstva s ciljem uključivanja građana u razvoj lokalne zajednice. Važnije su sljedeće inicijative/projekti nastali u suradnji s udrugama građana: VAFI – internacionalni festival animiranih filmova djece i mladih Varaždin, Trash film Festival, Dani performansa i suvremenog plesa, Kino Galerija, Volonterski centar, Dječja olimpijada, Pomoćnici u nastavi i drugi.

2.8. Regionalna, europska i međunarodna suradnja

Regionalna, odnosno međunarodna suradnja naglašava suradnju država/regija/općina/gradova u područjima od zajedničkog interesa. Njima je cilj jačanje i razvoj sposobnosti subjekata u područjima za koja su nadležna i to izravnom suradnjom i razmjenom iskustava i primjerima dobre prakse.

Grad Varaždin, kao jedinica lokalne samouprave, ima sklopljene povelje prijateljstva i suradnje s osam europskih gradova i jednim kineskim gradom: 1. Ravensburg (Njemačka), 2. Koblenz (Njemačka), 3. Trnava (Slovačka), 4. Zalaegerszeg (Mađarska), 5. Ptuj (Slovenija), 6. Montale (Italija), 7. Auxerre (Francuska), 8. Bad Radkesburg (Austrija) i Wuhan (Kina).

Suradnja s gradovima partnerima sastoji se u promoviranju izravnog kontakta između institucija, subjekata društvenog, sportskog, kulturnog života gradova, samih građana, ali i traženju mogućnosti za promoviranje zajedničkih gospodarskih interesa i moguće suradnje.

Uz službene gradove partnere Varaždin je ostvario kontakte i neke oblike suradnje s još nekoliko gradova poput Guimaraesa (Portugal), Maribora (Slovenija), Velesa (Makedonija), Karagande (Kazhastan), Malanga (Indonezija), a svake se godine otvaraju nove mogućnosti.

Grad Varaždin u posljednjih nekoliko godina potiče gradove partnere na tješnju suradnju kroz zajedničke projekte financirane iz fondova EU-a, posebice iz programa Europa za građane zahvaljujući kojem su, na inicijativu i pod vodstvom Varaždina, provedena čak dva projekta s gradovima partnerima: CULTnet (2009. – 2010.) i E-SCENE (2011. – 2012.).

Varaždin je dugogodišnji član i jedne od najvećih europskih mreža lokalnih samouprava A.C.T.E. – Europske zajednice tekstilnih gradova. Riječ je o mreži gradova i općina s nasljeđem u tekstilnoj, kožarskoj i obućarskoj industriji, koja se formirala s ciljem zastupanja interesa ovog specifičnog segmenta lokalnih zajednica pred institucijama Europske unije (Vijeće regija) i promoviranja održivih rješenja ublažavanja posljedica globalizacije i pada važnosti tekstilnog sektora na europskoj razini. Varaždin je bio prvi član ove zajednice izvan Europske unije, a gradonačelnik Varaždina član je Izvršnog odbora A.C.T.E.-a.

3. PREPOZNAVANJE RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA

3.1. Opća analiza – objedinjena SWOT analiza

SWOT analiza jedan je od instrumenata kojim se može poslužiti u pripremi analize postojećeg stanja. U njoj se sistematski prikazuju i analiziraju sve postojeće prednosti i slabosti stanja koje se analizira za strategiju, kao unutrašnji čimbenici, mogućnosti i prijetnje koje se pokazuju u odnosu na vanjske čimbenike. Riječ je o subjektivnoj metodi, ali ako se u obzir uzmu egzaktni pokazatelji sadašnjeg stanja, moguće je dobiti realan okvir koji je potreban da bi se na njemu gradila strategija.

S obzirom na široko područje djelatnosti koje Grad Varaždina obavlja, SWOT analiza podijeljena je u tri glavna područja: komunalne djelatnosti, društvene djelatnosti i gospodarstvo.

Izradi SWOT analize prethodilo je održavanje radionica za svako tematsko područje, a održano ih je ukupno devet te je ujedno izrađeno i devet SWOT analiza za svako područje. Nakon toga objedinjena su tematska područja u tri cjeline, kao što je ranije navedeno. Kako bi se što konkretnije i sažetije predstavila analiza za sva sektorska i tematska područja, izrađena je jedna objedinjena SWOT analiza. U strategiji će se predstaviti objedinjena SWOT analiza te nakon toga i SWOT analiza za svako od tri analizirana tematska područja.

Objedinjena SWOT analiza Grada Varaždina

PREDNOSTI (engl. <i>Strengths</i>) / SNAGE	SLABOSTI (engl. <i>Weaknesses</i>)
<p>Varaždin je grad s odličnim mogućnostima obrazovanja, odnosno građanima se na sveučilištima pruža mogućnost obrazovanja od predškolskog uzrasta do diplome. Ovakav status grada omogućuje da se svi mogu obrazovati u svom gradu bez dodatnih troškova obrazovanja odlazeći u druge sredine. Ta činjenica privlači mlade da svoje obrazovanje traže u Varaždinu, a nakon završetka obrazovanja nastave u Varaždinu tražiti zaposlenje.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relativno raznolik obrazovni sustav na razini srednjoškolskog i visokog obrazovanja. - Raznovrsnost sveučilišnih programa s velikim brojem studenata. <p>Grad Varaždin ima tradicionalno jako razvijenu tekstilnu i prehrambenu industriju. U gradu djeluje</p>	<p>Nedovoljne mogućnosti za rast inovativnih i visokoprihodovnih industrija (nepostojanje uvjeta za jačanje istraživanja i razvoja, odljev mladog obrazovanog kadra, neusklađenost tržišta rada s obrazovnim institucijama i programima, nedovoljna potpora i poticanje poduzetništva).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak razvojnih planova za potencijalne investicije. - Nedostatak visoke kvalitete opremljenosti za investitore (uredski prostori, širokopojasna mreža...). - Nedovoljno ljudskih resursa za pozicioniranje grada kao centra za istraživanje i razvoj. - Nespremnost tvrtki na međusobnu suradnju, klastere u cilju jačanja konkurentnosti.

nekoliko tvrtki koje su vodeće u Hrvatskoj po svojim djelatnostima i one čine grad prepoznatljivim brendom na tim tržištima. Ujedno, ove industrije kao nositelji gospodarstva cijelog varaždinskog kraja zapošljavaju i veliki broj ljudi.

- Povoljan prometni položaj za razvoj gospodarstva i privlačenje investicija.
- Prostorni uvjeti za investicije.
- Poduzetnička aktivnost u gradu iznad nacionalnog prosjeka.
- Infrastrukturni resursi za umrežavanje i potporu poduzetništvu (Hrvatska gospodarska komora, Tehnološki Park Varaždin, razvojne agencije...).
- Transferirano znanje i vještine preko stranih investitora.

Grad je prepoznatljiv kao uređeno i atraktivno središte kontinentalnog turizma te godišnje ima nekoliko prepoznatljivih turističkih atrakcija, prvenstveno Špancirfest i Varaždinske barokne večeri. Bogata kulturna baština i znamenitosti poput varaždinskog groblja, kao i dobra prometna povezanost čine grad atraktivnom turističkom destinacijom.

- Varaždin je jaki postojeći turistički brend.
- Grad Varaždin prepoznat je kao grad kulture pa svakako treba iskoristiti i ojačati i taj hvalevrijedan epitet!
- Grad s kulturnim životom i umjetničkom produkcijom.
- Ljepota i uređenost centra grada.

Grad Varaždin prepoznat je kao mirna i ugodna sredina pogodna za kvalitetan život, prije svega za obitelji, ali i za pojedince. Blizina Zagreba, blizina graničnih prijelaza s EU-om, tolerantna urbana sredina, kao i činjenica da grad nije bio pogođen Domovinskim ratom u obimu kao mnoge druge sredine, čine Varaždin gradom koji je u Hrvatskoj prepoznat kao grad kvalitetan za život.

- Veliki broj radnih mjesta s niskom dodanom vrijednošću.
- Nedostatna internacionalizacija malih poduzetnika.

Nedostatna infrastruktura za provedbu sveučilišnih istraživačkih aktivnosti te nedovoljan broj znanstvenih novaka, nenastavnog osoblja i laboranata na sveučilištu, kao i nedostatak i neadekvatna opremljenost praktikuma za stručna zanimanja. Ova slabost onemogućava razvoj tehničkih i istraživačkih smjerova te razvoj 2. stupnja bolonjskog obrazovanja, što sputava sveučilišne potencijale grada, kao što sputava i osposobljavanje kadra za deficitarna zanimanja.

- Neusklađenost obrazovnog kurikulumu s potrebama tržišta rada.
- Nedovoljno profesionalno usmjeravanje mladih.
- Nezainteresiranost za cjeloživotno obrazovanje.
- Nedovoljno obrazovnih programa usmjerenih na poticanje mladih prema poduzetništvu.

Nepostojanje turističke ponude tijekom cijele godine, relativno kratko zadržavanje turista u gradu te nedovoljno adekvatne turističke infrastrukture i sadržaja. Slabost je da turisti ne ostaju dugo u gradu što automatski dovodi do slabog razvoja sadržaja, neulaganja u infrastrukturu i relativno slabe ugostiteljske ponude.

- Ograničena ponuda smještajnih i manifestacijskih kapaciteta.
- Nedovoljno diverzificirana ugostiteljska ponuda.
- Nedovoljno koordinirana zajednička promocija.
- Mali broj većih turističkih manifestacija.

Demografski pad. Nesigurnost u dobivanju posla i njegovu zadržavanju ima negativan utjecaj na donošenje odluke mladih u vezi sa zasnivanjem obitelji i odgojem većeg broja djece. Grad je smatran pogodnim mjestom za obiteljski život glede infrastrukture, ali nedovoljno kvalitetan za ostvarivanje adekvatno plaćenog zaposlenja pa mnogi, posebno mladi, rade u drugim sredinama i putuju na posao ili se potpuno preseljavaju. Ovo je posebno loše u kontekstu odljeva visoko obrazovanog kadra koji nakon završenog studija

	<p>u drugim sredinama, većim gradovima, tamo ostaje raditi zbog boljih mogućnosti za karijeru. Demografski pad automatski vodi i do starenja stanovništva, rasta umirovljenih, a smanjenja radno sposobnog stanovništva.</p> <p>Gradska jezgra sve više odumire u društvenom i gospodarskom smislu. Gospodarski život, a s njim i potrošači, sve su više orijentirani na trgovačke centre na periferiji što dovodi do sve pustije gradske jezgre u kojoj nema mogućnosti za poduzetnike, a u kojoj građani nalaze sve manje društvenog interesa.</p>
MOGUĆNOSTI (engl. <i>Opportunities</i>) / PRILIKE	PRIJETNJE (engl. <i>Threats</i>)
<p>Izgradnja urbanog studentskog kampusa i daljnje jačanje usluga i infrastrukture namijenjene studentima. To bi vodilo do daljnjeg jačanja grada kao obrazovnog središta i do iskorištavanja potencijala dobivenog otvaranjem Sveučilišta Sjever te dobivanja statusa sveučilišnog grada. Također, mogućnost razvoja otvara se i za Fakultet organizacije i informatike otvaranjem nove zgrade fakulteta.</p> <p>Potporna poduzetništvu i industriji boljom suradnjom i umrežavanjem s potpornim institucijama, poticajem obrazovanja poduzetnika, boljom suradnjom s obrazovnim institucijama u smislu obrazovanja kadra potrebnog za postojeće industrije u gradu. Razvoj novih visokoprihodovnih industrija razvojem infrastrukture i usluga (Tehnološki park 2, poduzetničke zone, kreativna industrija).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poticanje inovativnosti poslovnog sektora. - Uključivanje u mreže za mobilnost ljudi i znanja. - Korištenje EU fondova za financiranje projekata. - Razvoj politika za razvoj poduzetništva, inovacija, obrazovanja prema Regionalnoj inovacijskoj strategiji za pametnu specijalizaciju (RIS3). - Aktivacija poduzetničkih lokacija blizu centra grada. - Sustavno olakšavanje ulaska u poduzetništvo. <p>Proširenje turističke ponude i sadržaja. Trenutno Varaždin privlači turiste na relativno kratki vremenski period u kojem običu zanimljivosti, ali nastavljaju svoj put prema drugim sredinama. Atrakcije kao Špancirfest i VBV nisu dovoljne. Javlja se potreba za više događaja i atrakcija tijekom</p>	<p>Nepovoljna gospodarska situacija koja prijeti mogućnostima razvoja poduzetništva, razvoju visoko prihodovnih industrija, kao i smanjenju broja studenata.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zahtjevne birokratske procedure. - Visoki troškovi radne snage. - Iseljavanje mladih stručnjaka, pogotovo visokoobrazovanih. - Nedostatak stručnog kadra. - Demotivacija potencijalnih poduzetnika zbog visokih davanja i promjenjivosti legislative. <p>Rastuća konkurencija na turističkom tržištu. Mnoge sredine počinju raditi na jačanju turizma i prijete Varaždinu kao jednoj od vodećih kontinentalnih destinacija svojom ponudom. Prijetnja je i stagnacija postojećih brendova u turizmu jer se posjetitelji nakon određenog vremena zasite iste ili slične ponude. U ovom kontekstu prijetnja je i nedostatak destinacijskog menadžmenta i nedefinirani sustav i model upravljanja turizmom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jaka konkurencija susjednih gradova i ostalih središta kontinentalnog turizma. - Nedostatak mogućnosti financiranja kapitalnih projekata. <p>Daljnji nastavak demografskog pada i starenje stanovništva. Ova prijetnja izrazito je velika ukoliko se ne poduzmu koraci kojima bi se mladi zadržavali u gradu i pružili jači uvjeti za zapošljavanje i kvalitetan život u gradu, kako za obitelj tako i za pojedince.</p>

godine. Povećanjem ponude u vremenskom i kvantitativnom smislu grad bi postao još jače turističko središte te time omogućio daljnji razvoj turističke infrastrukture, ugostiteljske ponude te povećao udio turizma u ukupnim prihodima grada.

- Definiranje novih ključnih elemenata kulturno-turističkog identiteta grada koji se mogu pretočiti u nove proizvode.
- Razvoj programa zajedničke promocije.
- EU fondovi namijenjeni kulturno-turističkom razvoju grada.

Zaustavljanje demografskog pada moguće je jedino jačanjem gospodarstva, daljnjim radom na jačanju obrazovnih mogućnosti u gradu te povećanjem mogućnosti zapošljavanja i rastom prosječnih plaća. Varaždin može na ovaj način preokrenuti negativne demografske trendove. Posebno je važno zadržati mlade, obrazovane kadrove da ne odlaze u druge sredine, a to je moguće samo boljim mogućnostima zapošljavanja, boljim uvjetima na tržištu rada i omogućavanjem mladima da osnuju obitelj i žive kvalitetno u gradu.

3.2. SWOT analiza za gospodarstvo

PREDNOSTI (engl. <i>Strengths</i>) / SNAGE	SLABOSTI (engl. <i>Weaknesses</i>)
<p>TURIZAM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bogatstvo kulturne baštine i povijesnih osobitosti grada - dobra cestovna povezanost i blizina zračne luke - moderna multifunkcionalna gradska dvorana koja može ugostiti razne događaje od turističkog značaja - aktivna Turistička zajednica s obrazovanim kadrom - partnerski odnos Grada i TZ-a - etablirane manifestacije i festivali - uređenost grada i gradskih površina - blizina atraktivnih lokacija u okolici. <p>INDUSTRIJA I MALO GOSPODARSTVO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijena trgovinska djelatnost te prehrambena industrija i građevinarstvo 	<p>TURIZAM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fokus turizma na manjem broju specifičnih događaja - manjak značajnijih turističkih aktivnosti tijekom godine - manjak ugostiteljskih objekata koji nude tradicionalnu ponudu - slaba ponuda noćnog života i kratko radno vrijeme - manjak internacionalizacije ugostiteljske ponude - nefleksibilnost u suradnji svih turističkih dionika - neravnomjerna popunjenost smještaja - kratko zadržavanje turista u gradu - neadekvatna opremljenost autobusnih parkirališta. <p>INDUSTRIJA I MALO GOSPODARSTVO:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedovoljno investicija te inovacija i ulaganja u nove proizvode i tehnologije

- tradicija prerađivačke industrije (posebno tekstilne i prehrambene)
- tradicija malog gospodarstva (obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva)
- povoljan geografski i prometni položaj
- razvijena prometna, komunalna i obrazovna infrastruktura
- potporne institucije za poticanje poduzetništva – HGK, HOK, Razvojne agencije Azra i DAN, Tehnološki park...
- rast IT sektora, postojanje sveučilišta i veleučilišta
- slobodna zona i poduzetničke zone.

POLJOPRIVREDA:

- značajno tržište urbane populacije
- organizirana tržnica i certificirana seljačka tržnica
- najveći udio poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u odnosu na Županiju
- razvijena prerađivačka industrija i tradicionalna obrtnička djelatnost (mesnice, pekarnice i sl.)
- dobra prometna povezanost
- dobra opskrbljenost vodom
- pozitivni porast svijesti građana o potrebi pravilne prehrane
- rezervat biosfere Mura – Drava – Dunav
- očuvana biološka raznolikost.

- premala ulaganja u modernizaciju industrije
- česte promjene legislative – posebno u poreznom sustavu i dosta parafiskalnih nameta
- nespremnost M i S P za korištenje EU fondova
- nedovoljno razvijeno udruživanje radi zajedničkog nastupa na tržištu
- negativna vanjskotrgovinska bilanca
- prisutnost sive ekonomije u obrtništvu
- nedovoljna umreženost razvojnih i potpornih institucija s poduzetnicima
- nema formiranja novih poduzetničkih zona
- negativan stav banaka prema financiranju poduzetništva.

POLJOPRIVREDA:

- male i usitnjene poljoprivredne i šumske površine
- vodonosnik i ranjiva područja - nitratna direktiva
- neorganiziranost i slaba educiranost proizvođača
- zastarjela mehanizacija i tehnologija na OPG-ima
- loša povezanost proizvođača i prerađivača
- loša dobna struktura poljoprivrednika i zapuštenost poljoprivrednih površina
- nedovoljna informiranost potrošača o podrijetlu hrane
- malo ekoloških poljoprivrednika
- izostanak osmišljenog sustava okrupnjavanja
- slabo razvijena plastenička proizvodnja
- neuravnotežena kvaliteta proizvoda i usluga.

MOGUĆNOSTI (engl. *Opportunities*) /PRILIKE

TURIZAM:

- veći utjecaj privatnog sektora u turizmu
- korištenje sredstava iz strukturnih fondova i kohezijskog fonda EU-a
- povećanje tradicionalne gastronomske ponude
- produljenje turističke sezone uvođenjem novih sadržaja
- nova Varaždinska kuća (Turistička točka)
- povećanje turističkih sadržaja uz rijeku Dravu
- poboljšanje uvjeta za prihvatanje različitih

PRIJETNJE (engl. *Threats*)

TURIZAM:

- opadanje financijske moći i produljenje krize s posljedicama na turizam
- slaba ulaganja u kontinentalni turizam Hrvatske, težište ja na Jadranu
- rastuća konkurencija na turističkom tržištu
- stagnacija turističke ponude postojećih turističkih brendova u gradu
- strogi komunalni i konzervatorski propisi.

vrsta turista

- povezivanje ugostitelja s turističkim događajima.

INDUSTRIJA I MALO GOSPODARSTVO:

- razvoj novih poslovnih zona u suradnji s okolnim općinama
- razvoj klastera za mogućnost provedbe velikih projekata u poduzetništvu
- dobivanje sredstava iz strukturnih fondova i kohezijskog fonda EU-a za gospodarstvo
- privlačenje stranih investicija
- rast gospodarstva razvojem turističkog sadržaja
- potpora vladajućih struktura razvoju poduzetničke klime
- jačanje gospodarstva razvojem turizma
- veća koordiniranost s obrazovnim institucijama oko potreba u gospodarstvu.

POLJOPRIVREDA:

- korištenje strukturnih fondova i kohezijskog fonda EU-a te Fonda za ruralni razvoj
- proširenje prodajnih kanala i stvaranje novih robnih marki – certificiranje poljoprivrednih proizvoda
- integrirana i ekološka proizvodnja
- razvoj sabirnog i distribucijskog centra
- okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta
- udruživanje i umrežavanje proizvođača i prerađivača
- turizam-ugostiteljstvo i seoski turizam
- uključivanje OPG-a u obrazovni sustav mladih poljoprivrednika (praksa) – srednja škola.

INDUSTRIJA I MALO GOSPODARSTVO:

- nastavak centralizacije države
- sporost birokracije kao blokada razvoju poduzetničke klime
- odljev obrazovanog stanovništva nakon završetka studija
- veći uvoz „jeftinih“ proizvoda iz EU
- izvoz – nestimulativan sustav
- povoljniji uvjeti za investiranje u zemljama koje nisu članice EU – nelojalna konkurencija.

POLJOPRIVREDA:

- veća konkurencija nakon ulaska u EU
- prevelik uvoz hrane sumnjive kvalitete
- limitirani izvori financiranja i mala investicijska sposobnost poljoprivrednika
- pooštrenje zdravstvene sigurnosti u području proizvodnje hrane kao i zahtjeva glede zaštite okoliša i dobrobiti životinja
- daljnja birokratizacija proizvodnje
- nedefinirani zakonodavni okviri
- pretvaranje poljoprivrednih površina u građevinsko zemljište.

3.3. SWOT analiza za društvene djelatnosti

PREDNOSTI (engl. <i>Strengths</i>) / SNAGE	SLABOSTI (engl. <i>Weaknesses</i>)
<p>KULTURA I MLADI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tradicionalno bogata kulturna baština - postojanje prepoznatljivih kulturnih brendova - mreža institucija u kulturi - kulturološka povezanost sa zemljama srednje i zapadne Europe - status nacionalnog kazališta - organiziranost i aktivnost mladih u udrugama - mogućnost dnevne migracije za mlade prema Zagrebu i Mariboru - sudjelovanje mladih u prijavi i provedbi EU projekata. <p>OBRAZOVANJE I SPORT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkcionalna obrazovna i sportska infrastruktura - iskustvo u korištenju EU fondova - mogućnost kontinuiranog obrazovanja (od predškolskog do visokoškolskog obrazovanja) - organizirana jednosmjenska nastava - mreža obrazovnih institucija koje pružaju mogućnosti cjeloživotnog obrazovanja - tradicija organizacije sportskih manifestacija različitih razina (amaterski i profesionalno) - suradnja s obrazovnim institucijama iz inozemstva <p>ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sve relevantne institucije u zdravstvu i socijalnoj skrbi funkcioniraju na području Grada - opremljeno prihvatilište za beskućnike - razvijen sustav pomoći socijalno ugroženim osobama - aktivne udruge za pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama i osobama s invaliditetom - dobra suradnja zdravstvenih institucija - briga za umirovljenike i socijalno ugrožene skupine u vidu olakšica u korištenju usluga gradskih ustanova 	<p>KULTURA I MLADI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - manjak novih kulturnih događaja - slaba povezanost dionika u kulturi, malo zajedničkih projekata i događaja - ograničena financijska sredstva za organizaciju kulturnih manifestacija od veće međunarodne važnosti - nedostatna razvijenost kulturnog turizma - rast nezaposlenosti mladih - nedostatni i nekvalitetni sadržaji koji bi okupljali mlade u njihovo slobodno vrijeme - nedostatak Centra za mlade - demografski pad. <p>OBRAZOVANJE I SPORT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatni i nestabilni izvori financiranja amaterskog i profesionalnog sporta - glavni izvor financiranja sporta iz lokalne samouprave - odlazak kvalitetnih kadrova u veće sredine i inozemstvo - nemogućnost utjecaja lokalne zajednice na obrazovne programe - obveze vlastitog financiranja za sudjelovanje članova u sportskim programima - nedostatak sadržaja i prostora za bavljenje rekreativnim sportom - nerazvijenost školskog i studentskog sporta <p>ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osnivačka i vlasnička prava nad zdravstvenim institucijama u okviru državne ili županijske uprave - odljev medicinski obrazovanog kadra u Zagreb ili inozemstvo - manjak sredstava za ispunjenje svih potreba u zdravstvu i socijalnoj skrbi - slaba rasprostranjenost volonterstva u pomoći socijalno ugroženim skupinama i u zdravstvu - nedovoljna koordiniranost civilnog sektora (udruga) u zdravstvu i socijalnoj skrbi s institucijama - zdravstvena skrb u ingerenciji države, a ne Grada

- Certifikat WHO-a za sprečavanje nasilja.	- manjak volontera.
--	---------------------

MOGUĆNOSTI (engl. <i>Opportunities</i>) / PRILIKE	PRIJETNJE (engl. <i>Threats</i>)
<p>KULTURA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korištenje strukturnih fondova i kohezijskog fonda EU-a - razvoj Centra za mlade - stavljanje u funkciju bivših vojnih objekata za potrebe kulture i mladih - korištenje novih kulturnih djelatnosti - bolje korištenje kreativnih potencijala mladih - umrežavanje organizacija iz područja kulture i mladih - razvoj visokog obrazovanja na području glazbe. <p>OBRAZOVANJE I SPORT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korištenje strukturnih fondova i kohezijskog fonda EU-a - ustroj i razvoj urbanog kampusa - uvođenje cjelodnevne nastave i boravka u školi („Škola bez torbe“) - stjecanje novih znanja i vještina i prilagodba zahtjevima tržišta rada cjeloživotnim obrazovanjem - umrežavanje obrazovnih institucija i korištenje ljudskih resursa – razvoj novih tehnologija i inovacija - razvoj svijesti o deficitarnim zanimanjima - zbog dobre školsko-sportske infrastrukture mogućnost da se mnogo djece i rekreativaca bavi sportom - umrežavanje sportskih organizacija i postizanje boljih sportskih rezultata - veća promocija sporta i organizacija velikih sportskih događaja kao i poticanje i razvijanje talenata kod mladih za jačanje školskog i sveučilišnog sporta. - jačanje kapaciteta Fakulteta organizacije i informatike izgradnjom nove zgrade - povećanje kapaciteta Studentskog doma Varaždin. <p>ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korištenje financijskih sredstava iz strukturnih fondova i kohezijskog fonda - bolje povezivanje civilnog društva (umrežavanje) za djelovanje u zdravstvu i socijalnoj skrbi - senzibiliziranje javnosti i institucija za 	<p>KULTURA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zasićenost posjetitelja kulturnim sadržajima koji se ponavljaju - veća ponuda radnih mjesta za mlade u Zagrebu i Mariboru - smanjenje broja stanovnika i uslužnih djelatnosti u centru grada - nemogućnost da privatni vlasnici održavaju baroknu arhitekturu u centru grada - dobna struktura stanovnika barokne jezgre. <p>OBRAZOVANJE I SPORT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daljnji demografski pad - gašenje dijela strukovnih zanimanja zbog nezainteresiranosti učenika za upis - potreba da roditelji većim dijelom financiraju sportske aktivnosti svoje djece - dugotrajna financijska opterećenost većine školskih i sportskih objekata - nemogućnost financiranja profesionalnog sporta i natjecanja na nacionalnoj i internacionalnoj razini - miješanje profesionalnog i amaterskog sporta. <p>ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sve manja osviještenost za potrebe drugih zbog otuđenja u društvu - povećanje deficita kvalitetnih kadrova u zdravstvu zbog rušenja granica i otvaranja europskog tržišta rada - povećanje broja socijalno ugroženih

<p>potrebe u zdravstvu i socijalnoj skrbi</p> <ul style="list-style-type: none"> - širenje mreže volontera. 	<p>daljnjim rastom nezaposlenosti i gospodarske krize.</p>
--	--

3.4. SWOT analiza za komunalne djelatnosti

PREDNOSTI (engl. <i>Strengths</i>) / SNAGE	SLABOSTI (engl. <i>Weaknesses</i>)
<p>URBANIZAM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postojanje planske dokumentacije (GUP, PPUG) - prepoznatljiva povijesna jezgra i arhitektura - pješačke zone i zelene površine u jezgri - razvoj stambenih naselja u blizini same jezgre - dobra protočnost prometa - biosfera Drava – Mura (NATURA 2000) - geoprometni položaj Grada - izražena briga za ukupnu uređenost Grada - očuvanost kapitalnih kulturnih građevine - izvor pitke vode. <p>IZGRADNJA I ODRŽAVANJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijena mreža komunalnih društava - dobra cestovna povezanost - postojanje zračne luke, željezničkog prometa, autobusnog prometa - razvijenost komunalne infrastrukture - mogućnost parkiranja u neposrednoj blizini centra - izgrađen sustav odvodnje - uređenost gradskih trgova i parkova - uređena spomenička renta i komunalna naknada. <p>JAVNA SIGURNOST I ZAŠTITA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sustav hitne pomoći, policijske zaštite i javnog vatrogastva - razvijen sustav osiguranja imovine - dobra umreženost službi javne sigurnosti - primjena zaštite na radu u svim sektorima. 	<p>URBANIZAM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - neriješeno pitanje trajnog zbrinjavanja i odlaganja otpada - prisutnost baliranog komunalnog otpada na ulazu u grad - nepotpuno sređene zemljišne knjige - neadekvatna povezanost s rijekama Dravom i Plitvicom. <p>IZGRADNJA I ODRŽAVANJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - neadekvatni autobusni kolodvor - neiskorištenost zračne luke i neriješeni imovinsko-pravni odnosi - zagušenje cestovnog prometa uzrokovano pružnim prijelazom - nemogućnost kontinuiranog održavanja gradskih prometnica i kolnika - nedovoljna iskorištenost obnovljivih izvora energije - premala iskorištenost i razvijenost željezničkog prometa. <p>JAVNA SIGURNOST I ZAŠTITA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatak financija za modernizaciju opreme i infrastrukture - neadekvatni smještaj vatrogasaca, skladištenje i održavanje opreme - sustav javne sigurnosti pod državnom kontrolom, lokalna samouprava bez mogućnosti utjecaja - neadekvatna lokacija službi spašavanja i nemogućnost njihova bržeg djelovanja zbog prometne zagušenosti.

MOGUĆNOSTI (engl. Opportunities) / PRILIKE	PRIJETNJE (engl. Threats)
<p>URBANIZAM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korištenje i nova namjena prostora bivših vojnih objekata - uređenje riječne marine i korištenje potencijala rijeke Drave - korištenje strukturnih fondova i kohezijskog fonda - sređivanje vlasničkih odnosa legalizacijom. <p>IZGRADNJA I ODRŽAVANJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mogućnost korištenja strukturnih fondova i kohezijskog fonda - izgradnja nove poduzetničke infrastrukture - bolje korištenje željezničkog i zračnog prometa - bolje korištenje postojećih izvora pitke vode - izgradnja novog autobusnog kolodvora - usmjeravanje teretnog prometa van grada na zaobilaznice. <p>JAVNA SIGURNOST I ZAŠTITA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korištenje EU sredstava iz strukturnih fondova i kohezijskog fonda - povećanje organiziranih akcija upoznavanja javnosti s javnom sigurnošću i provedba vježbi - senzibiliziranje javnosti i informiranje i edukacija mladih o štetnosti alkohola i droge - uvođenje strožih ograničenja u komunalnom redarstvu - izgradnja centra za sve službe spašavanja - umreženost ustanova - bolje korištenje bivših vojnih objekata i gradskih skloništa. 	<p>URBANIZAM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primjena strogih konzervatorskih propisa - nedostatna sredstva za uvođenje najviših ekoloških standarda zaštite voda i zraka u prerađivačkoj industriji - zagađenje vodonosnika - smanjenje biološke raznolikosti. <p>IZGRADNJA I ODRŽAVANJE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prometni pritisak na centar grada uzrokovan porastom cestovnih motornih vozila - zatvaranje velikih industrijskih pogona (Varteks) i trgovačkih centara u gradu - nedostatak financijskih sredstava za održavanje kapitalnih infrastrukturnih objekata - starost stabala u Dravskoj park-šumi - daljnji demografski pad. <p>JAVNA SIGURNOST I ZAŠTITA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nemogućnost utjecaja na globalne klimatske promjene i njihov utjecaj na prirodne pojave - rast broja sudionika u prometu - porast učestalosti elementarnih nepogoda - otvorenost granica i slobodan protok ljudi - veća dostupnost droge i alkohola.

4. STRATEŠKI OKVIR

4.1. Vizija i misija

Vizija nam pruža sliku kako će naš grad izgledati za pet do deset godina, odnosno ona predstavlja san koji je izvan onoga što danas mislimo da je moguće. Služi nam kao kompas koji vodi svakog pojedinca zajednice prema zajedničkom odredištu u budućnosti te nam određuje kamo idemo i kakvu zajednicu pokušavamo stvoriti. Vizija nas vodi izvan sadašnjosti pa je u tom svjetlu valja promišljati.

Na temelju održanih radionica i sastanaka Partnerskog vijeća u kojima su sudjelovali predstavnici različitih interesnih skupina vrlo slojevitim raspravama utvrđena je vizija razvoja Grada Varaždina za razdoblje do 2020. godine.

Vizija

Varaždin, grad za prosperitetan i ugodan život

Urbano središte regije koje građanima nudi uvjete za kvalitetan obiteljski život, odnosno unapređenje gospodarstva, mogućnost obrazovanja i zapošljivost te bogati kulturni i turistički sadržaj.

Pojam regije koji je korišten u kontekstu vizije odnosi se na područje sjeverne Hrvatske koje zemljopisno, povijesno, društveno i gospodarski gravitira prema Varaždinu kao središtu tog područja. Ova vizija uključuje temeljne postavke želja za pravcima razvoja Grada, a to su obrazovanje, kultura i turizam vezan uz bogatu kulturnu baštinu, gospodarski rast ostvaren kroz zapošljavanje, bolje plaće i bolje mogućnosti u poduzetništvu te ekološke, sigurnosne i društvene uvjete za kvalitetan život u zajednici. U tom su kontekstu indikatori za viziju, gledano dugoročno, sljedeći: rast prosječnih plaća u gospodarstvu, rast BDP-a Grada, smanjenje potrošnje energenata i emisije štetnih plinova te, primarno, porast broja stanovništva, odnosno zaustavljanje trenutnih demografskih trendova koji vode demografskom padu.

Očekivani su pokazatelji uspješnosti vizije (nakon 2020. godine) kroz njihovo kvantificiranje sljedeći:

- **5 000 kn** iznos prosječne neto plaće u gospodarstvu (2014. godine iznosila je na razini Grada Varaždina 3 978 kn)
- **49 000 stanovnika** (2011. godine bilo je 46 946 stanovnika)
- **60 000 noćenja** (2015. godine zabilježena su 51 042 noćenja).

Strategijom razvoja Grada primarno će upravljati i provoditi je Grad Varaždin, odnosno Gradska uprava kao javno tijelo koje izravno zastupa interese svojih građana. Zbog

toga je važno istaknuti misiju koja se odnosi na javnu upravu. Njome ona poručuje svojim građanima koja je njezina svrha i čime će se rukovoditi prilikom ispunjenja njihovih interesa i potreba.

Misija   ***Omogućiti kvalitetan život građanima koristeći društvene i gospodarske resurse te resurse okoliša prema načelima održivog razvoja.***

Načelo održivog razvoja prema Izvješću UN-a (1987. godine) temelji se na primjeni takvog razvoja koji osigurava potrebe današnjice ne kompromitirajući pritom resurse budućih generacija. Drugim riječima, naša je obveza prema budućim generacijama osigurati očuvanje i korištenje svih resursa na obnovljiv i trajan način. To znači kako prilikom planiranja razvoja moramo voditi računa o onima koji dolaze nakon nas. Upravo je to i misija kojom se rukovodi svaka odgovorna javna uprava jer primjenom ovog načela stvara okvir za oblikovanje javnih politika i strategija kontinuiranog gospodarskog i socijalnog napretka, bez štete za okoliš i prirodne izvore bitne za ljudske djelatnosti u budućnosti.

4.2. Strateški ciljevi

Strategija mora na temelju dosadašnje analize stanja, SWOT analize i vizije razvoja odrediti strateške ciljeve koji se žele postići u navedenom razdoblju. Kako bi se oni postigli, neophodno je da u procesu oblikovanja, provedbe, praćenja i poboljšavanja javnih politika kao kontinuiranog procesa sudjeluju sve društvene snage, odnosno predstavnici javnog, poslovnog i civilnog sektora.

Strateški ciljevi kojima ćemo postići ostvarenje vizije razvoja predstavljaju sadržaj ili promjene koje moraju biti postignute kako bi strategija Grada bila uspješna. Oni definiraju pokazatelje, terminski okvir i troškove (*inpute* i *outpute*) provedbe. Kada ih postavljamo, moramo voditi brigu o tome da oni moraju biti „pametni“ odnosno „SMART“ što znači:

- ⇒ specifični – *Specific*
- ⇒ mjerljivi – *Measurable*
- ⇒ realni za postići – *Achievable*
- ⇒ relevantni – *Relevant*
- ⇒ vremenski usklađeni – *Timed*.

U našoj viziji razvoja Grada sadržana su tri strateška cilja koja uvažavaju izrađenu analizu stanja, provedene rasprave, utvrđene potrebe, mogućnosti i posebno razdoblje u kojem ih namjeravamo ostvariti. Njihovim postizanjem, pogotovo onim gospodarskim, stvaraju se

temeljni uvjeti za gotovo sve potrebe društva koje onda mogu biti strateški planirane u sljedećem programskom razdoblju.

Strateški ciljevi razvoja Grada Varaždina:

Strateški cilj 1 : **RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA**

Strateški cilj 2 : **RAZVOJ TURIZMA**

Strateški cilj 3 : **VIŠA KVALITETA ŽIVOTA**

Kako bi se uspješno mogao vrednovati učinak u ostvarenju strateških ciljeva nužno je odrediti indikatore uspješnosti provedbe koji će na relevantan i konkretan način ukazivati na ukupno ostvarenje strategije. Isto tako postavljeni su i indikatori uspješnosti provedbe mjera i projekata kojima se ostvaruju strateški ciljevi.

Opis strateških ciljeva

Strateški cilj 1: RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA

Objašnjenje cilja

U analiziranju trenutnog stanja u gradu dolazi se do spoznaje da su problemi razvoja gospodarstva višestruki. Iako Grad Varaždin ima nisku stopu nezaposlenosti, činjenica je da su prosječne plaće ispod prosjeka države i da se malo ulaže u visokoprihodovne djelatnosti koje bi tu sliku mogle promijeniti. Zbog loše gospodarske situacije na razini cijele države, a i zbog niskih plaća u gradu, mnogi građani traže svoje zaposlenje van grada, u drugim sredinama s većim mogućnostima, ponajprije Zagrebu i inozemstvu. Visokoobrazovan kadar nakon studija u drugim sredinama često odlučuje tamo i tražiti zaposlenje pa se ni ne vraća u Varaždin, a time grad slabi, kako na gospodarskom planu tako i na demografskom jer mlade obitelji u potrazi za boljim poslovnim prilikama odlaze iz grada. Horizontalni cilj svih mjera iz ovog strateškog cilja jest stvaranje bolje gospodarske slike i boljih mogućnosti čime bi se zaustavio odljev obrazovanog kadra i preokrenuli demografski trendovi koji su, dijelom, uvjetovani gospodarstvom.

Poduzetnici i industrije koje djeluju u gradu malo ulažu u istraživanje i razvoj, a bez ulaganja u inovacije nema napretka ni rasta prihoda od gospodarstva. Daljnji problem koji se detektirao odnosi se na nepovezanost gospodarskog sektora s obrazovnim sektorom, to jest veliki je ili potpuni manjak nekih zanimanja, ponajprije tehničkih, koja su tražena, a suficit drugih, prvenstveno ekonomskih i društvenih zanimanja, kojima je tržište rada zasićeno.

Također, mladi nisu upoznati s pojmom i smislom poduzetništva dovoljno da bi se lakše odlučivali na traženje karijere kao poduzetnici.

Iz tog razloga strateškim ciljem *Razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija* kroz nekoliko će se mjera postići unapređenje gospodarstva na inovativno-razvojnom području, stvorit će se bolje veze gospodarstva i obrazovnog sustava, stvoriti preduvjeti za bolje shvaćanje poduzetništva među mladima te dodatno podići kompetencije poduzetnika za snalaženje na tržištu.

U Varaždinu postoji nekoliko potpornih institucija koje surađuju s gospodarskim sektorom, a grad svojim djelovanjem u sljedećem razdoblju ima mogućnost dodatno razviti potporni sektor gospodarstvu razvojem inkubatora, poduzetničkih zona i centra kompetencija. Neke od mjera već su u fazi planiranja, a to su Centar kompetencija za obnovljive izvore energije te Gospodarska zona Brezje koji će djelovati kao potpora umrežavanju i suradnji poduzetnika, lakšem snalaženju na tržištu te boljem razvoju proizvoda i usluga. Ove mjere usmjerene su na stvaranje imidža grada kao privlačnog mjesta za investiranje, kao i na stvaranje svih uvjeta za stvaranje poslovnih i istraživačkih mreža kojima se domaće tvrtke i poduzetnici mogu lakše probijati na veća tržišta. Također, povišenom razinom poslovne aktivnosti stvaraju se nova radna mjesta i poboljšava se gospodarska slika grada što utječe na ukupno poboljšanje kvalitete života u gradu te omogućavanje uvjeta, prvenstveno mladima i obiteljima, da ostaju živjeti u gradu i u njemu ostvarivati sve svoje životne ambicije i potrebe.

Obrazovnim sustavom upravlja država, ali gradovi imaju mogućnost upravljanja prvim fazama obrazovnog sustava, predškolskim i osnovnoškolskim obrazovanjem. Imajući to u vidu, grad može utjecati na kurikule predlaganjem mjera utjecanja na pedagoške standarde i stvoriti preduvjete za bolje prihvaćanje i shvaćanje poduzetništva među mladima, a suradnjom sa Županijom na srednjoškolskom obrazovnom programu može se usmjeriti mlade na odabir onih zanimanja koja su deficitarna na tržištu rada te koja omogućavaju lakše zapošljavanje i napredovanje.

Strateški cilj 2: RAZVOJ TURIZMA

Objašnjenje cilja

Varaždin je grad bogate kulturne baštine i nagrađivan kao najuređeniji grad kontinentalne Hrvatske. Kao takav grad je atraktivan za turiste koji u njemu nalaze ljepotu i mnogobrojne znamenitosti. Atraktivne lokacije kao što su Stari grad, Varaždinsko groblje, brojne palače, Gradski muzej Varaždin te uređene ulice i trgovi povijesne gradske jezgre prepoznate su turističke točke koje grad čine privlačnim raznim skupinama domaćih i stranih turista. U analizi stanja u gradu utvrđeno je da Varaždinu nedostaje sadržaja koji bi turiste zadržali u gradu duži period te time stvorili uvjete za proširenje ponude i sadržaja te, posljedično, veće prihode od turizma. Također, utvrđeno je da gradu nedostaje turističkih sadržaja kojima bi se tijekom cijele godine ispunili svi potencijali grada kao turističkog središta i da je naglasak na nekoliko događaja koji su već etablirani kao turistički brendovi, poput Špancirfesta i Varaždinskih baroknih večeri.

Iz tih je razloga ključno raditi na razvoju kulturnog turizma Varaždina u tri smjera. Prvi je izgradnja i obnova turističke infrastrukture u gradu, koja će pružiti dodatne sadržaje za

unapređenje ponude. Grad ima u planu integrirani projekt kulturnog turizma kojim će se izgraditi Varaždinska kuća kao prihvatna turistička točka u centru grada te obnoviti varaždinska sinagoga kao novi multikulturni turistički centar u kojem će se izvoditi umjetnički performansi, izložbe, nastupi i drugi oblici umjetničkog i kulturnog izričaja. Ostale komponente integriranog projekta uključuju obnovu ulica i trgova u povijesnoj jezgri te izradu dokumentacije i planova za sljedeće faze projekata u kasnijem programskom razdoblju, od kojih je najinovativniji *Tematski park Svijet kukaca* koji bi Varaždinu dao sasvim novi turistički sadržaj namijenjen masovnom privlačenju turista. Provođenje integriranog projekta kulturnog turizma ima kao horizontalni cilj svih komponenti i oživljavanje povijesne gradske jezgre te vraćanje društvenog i gospodarskog života u sam centar grada.

Drugi smjer je proširenje turističke ponude i sadržaja na cijelu godinu te razvoj novih turističkih proizvoda. Utvrđeno je da ponuda turističkih događanja koja trenutno postoji nije dovoljna da ispuni sve potencijale grada, a razvojem dodatnih sadržaja koji privlače više turista i zadržavaju ih na duže vrijeme u gradu, moći će se razviti i ugostiteljska i smještajna ponuda koja će biti više tražena.

Treći smjer razvoja je promocijski. Potrebno je umrežiti sve dionike koji sudjeluju u stvaranju turističkog proizvoda i raditi na brendiranju grada kao centra kulturnog turizma te ga promovirati kao takvog. Destinacijski menadžment, međunarodna suradnja i rad na EU projektima, koji promiču grad kao turističko središte, trebali bi biti fokus promocije Varaždina i njegova potencijala za turizam temeljen na bogatoj kulturnoj baštini.

Strateški cilj 3: VIŠA KVALITETA ŽIVOTA

Objašnjenje cilja

Pojam kvaliteta života obuhvaća široki skup društvenih segmenata i aktivnosti koji doprinose tomu da se građani koji žive u gradu osjećaju ugodno i sigurno te da, posljedično, grad raste i razvija se. Horizontalni je cilj svih mjera unutar ovog strateškog cilja zaustavljanje demografskog pada u gradu te podizanje kapaciteta grada da svojim građanima pruži sve uvjete koje jedno urbano središte mora imati da bi građani i obitelji vodili kvalitetan život. Prioriteti i mjere koje će se unutar ovog cilja Strategije za razdoblje do 2020. godine provoditi vezane su uz energetska učinkovitost i zaštitu okoliša, javnu sigurnost, odgoj i obrazovanje, uz sport i mlade te razvoj komunalne infrastrukture i usluga.

Energetska učinkovitost bitan je segment u modernom društvu da bi se očuvali resursi i smanjili troškovi života u gradu. Projektima i ispitivanjima koja su provedena ustanovljeno je da veliki dio javnih zgrada i obiteljskih kuća u gradu ne odgovara standardima energetske učinkovitosti i da je potrebna energetska obnova na objektima. Grad ima mogućnost da poticanjem energetske učinkovitosti i programima edukacije o energetska učinkovitosti podigne ukupnu sliku grada u tom segmentu na višu razinu.

Za kvalitetu života u gradu iznimno je bitna zaštita okoliša, pogotovo u segmentu ekološki uravnoteženog prostora sa što više zelenih površina i zelenila u urbanom prostoru te što više samoodržive prirode tamo gdje ima prostora za njeno očuvanje ili revitalizaciju. Iznimno je važna uspostava održivog sustava reciklaže u gospodarenju otpadnim produktima iz naselja i kućanstava koji podrazumijeva maksimalno iskorištavanje tvari i energije iz

otpada kao sekundarnih sirovina i energenata.

Javnoj sigurnosti u gradu prijeti opasnost od poplava na rubnim dijelovima grada smještenima uz rijeke Dravu ili Plitvicu. Sigurnost građana je preduvjet da bi oni vodili kvalitetan život bez opterećenja za sigurnost svojih obitelji, a u tu svrhu potrebno je izraditi kvalitetan plan obrane od poplava te u funkciju staviti sustav obrane od poplava koji će osigurati da rubni dijelovi grada ne budu ugroženi uslijed klimatskih nepogoda. Druga mjera koja ima svrhu unaprijediti javnu sigurnost jest izgradnja i pokretanje Centra za zaštitu i spašavanje koji će na jednoj lokaciji objediniti sve službe spašavanja i zaštite koje djeluju u gradu i koje su trenutno smještene na različitim lokacijama od kojih su neke neadekvatne za obavljanje svoje funkcije.

U sustavu odgoja i obrazovanja potrebno je stvoriti preduvjete za optimalni razvoj djece u skladu s mogućnostima i potrebama. Najviše napora potrebno je uložiti u osiguravanje jednakih prilika za svu djecu da razviju svoje kompetencije i da se društveno uklope. U tu svrhu potrebno je osigurati ili povećati kapacitete za produženom nastavom, izraditi programe i potporu za djecu s posebnim potrebama ili teškoćama te osigurati školsku prehranu za svu djecu, neovisno o socijalnim prilikama.

U području društvenih usluga velika je važnost kvalitetnog odnosa grada prema mladima, a u tu svrhu od velike je važnosti suradnja sa Savjetom mladih grada Varaždina koji je aktivan u rješavanju problema mladih, posebno oko organizacije i ispunjavanja slobodnog vremena te poticanja kreativnosti mladih. U tu svrhu prioritetno je riješiti status Centra za mlade u gradu koji je dobio lokaciju, ali je potrebno ulaganje i suradnja s gradom i institucijama da bi Centar dobio funkciju kakva mu je namijenjena. Također, važno je unaprijediti uključivanje mladih u rad civilnog društva i razvijati svijest o važnosti civilnog društva u ukupnoj društvenoj slici grada. To je moguće aktivnostima i mjerama povezivanja i umrežavanja mladih i udruga sličnih interesa te zajedničkim radom na projektima. Grad Varaždin ulaže veliki trud i resurse u jačanje mreže socijalnih usluga, ponajviše jačanjem suradnje s civilnim društvom na razvoju onih usluga i projekata koji će pomoći skupinama u nepovoljnom položaju da vode kvalitetniji život u zajednici.

Grad Varaždin ima razvijenu mrežu komunalnih usluga i tvrtki koje te djelatnosti obavljaju. Nekoliko je problema u infrastrukturi, a posebno je važno riješiti pitanje prometnu infrastrukturu kod pružnog prijelaza u širem centru grada koji je veliki hendikep za odvijanje prometa i praktički odsijeca cijeli jedan dio grada od središta. Potrebno je izraditi planove, prikupiti dozvole i dokumentaciju te krenuti u izradu prometnog rješenja koje bi omogućilo nesmetano odvijanje prometa, neovisno od pružnog prijelaza, čime bi se smanjio prometni pritisak u tom dijelu grada te se jedan dio grada bolje povezao s centrom.

Uključujući što veći broj građana, osobito mladih, osoba s invaliditetom i osoba treće životne dobi u sport i sportsku rekreaciju, stvaraju se navike za zdrav način života i podiže svijest o važnosti sporta i rekreacije u osmišljenom i sadržajnom korištenju slobodnog vremena. Grad Varaždin ima dostatnu sportsku infrastrukturu, ali je trenutni problem u dostupnosti tih prostora građanima ili sportskim udrugama i klubovima. Prostori i dvorane koji su izgrađeni pod financijskim su opterećenjima i njihov je najam ili korištenje skupo. Potrebno je izraditi bolje programe korištenja i raspolaganja sportskim objektima koji bi

omogućili njihovu bolju iskorištenost, time doveli do rasta interesa za sport i bavljenje sportom, a posljedično imali veliki utjecaj na zdravlje i kvalitetu života građana. Također, s obzirom na postojanje infrastrukture, sport može biti i čimbenik u turističkoj slici grada organizacijom natjecanja i turnira u raznim sportovima, kako na nacionalnom tako i na međunarodnom nivou. I u ovom slučaju potrebna je bolja suradnja, koordinacija i umrežavanje sportskih djelatnika i subjekata s Gradskom upravom, institucijama i gospodarskim sektorom.

Kako bismo izbjegli da sva umjetnost i kultura bude svedena na kulturu života ili slično, potrebno je razvijati raznolike umjetničke prakse koje će kao čimbenici kulture života preispitivati društvo te generirati sadržaje koji će značiti pomak od svakodnevnih razmišljanja i problema. Jačanje nezavisne suvremene kulturne i urbane scene, postizanje klime u kojoj se može djelovati umjetničkim praksama, uspostava temelja za razvoj suvremenih umjetničkih praksi kao nadopuna postojećim dionicima tradicionalne kulture, kao kontrapunkt koji u simbiozi razvija i rasteže prakse i značenja, omogućavanje bavljenja svim vidovima kulture i umjetnosti, omogućavanje dvosmjernog djelovanja: pojedinac je potreban kulturi, kultura je potrebna pojedincu – to je ono što čeka Varaždin u sljedećim godinama. U izradi je Kulturna strategija Grada Varaždina 2016. – 2020. kojoj je cilj postizanje navedenih ciljeva.

Jedan od smjerova razvoja grada jest izgradnja urbanog kampusa Varaždin koji obuhvaća više faza utkanih u tkivo grada na tri međusobno povezana prostora. Sveučilišni kampus Varaždin doprinosi razvoju regije sjeverozapadne Hrvatske, decentralizaciji sredstava i policentričnom razvoju visokog obrazovanja u gradu Varaždinu te regionalnoj konkurentnosti zbog specifičnog pograničnog položaja regije. Prva faza ovog projekta završena je izgradnjom studentskog restorana Studentskog centra Varaždin. Druga faza sadrži izgradnju zgrade Fakulteta organizacije i informatike na prostoru bivše Muzičke škole (Ul. kralja Petra Krešimira IV. br. 2) koju je grad dao na raspolaganje. Namjera je da se zgrada izgradi i opremi sredstvima strukturnih fondova EU-a. Treća faza projekta urbani kampus Varaždin obuhvaća projekt izgradnje studentskog doma za čiju su izgradnju osigurana sredstva i potpisani ugovori. Četvrta faza podrazumijeva razradu koncepta urbanog kampusa, uz primjenu prometnih, komunikacijskih i drugih koncepata Smart City platforme.

Uravnoteženost razvoja grada i osiguravanje jednakih uvjeta za život građanima na čitavom području Grada Varaždina jedna je od bitnih komponenti održivog upravljanja gradom. Možemo reći da je grad Varaždin urbana sredina kada govorimo o broju stanovnika koji žive na urbanom području, ali da je, isto tako, i izrazita ruralna sredina ako govorimo o površini koja se smatra ruralnim prostorom. Razvojem prigradskih naselja žele se stvoriti bolji uvjeti za kvalitetu života na rubnim područjima Grada Varaždina. Ulagat će se u obnovu vrtića, izgradnju sportskih igrališta i igrališta za djecu te obnovu javne rasvjete na tim područjima grada. Poboljšanjem uvjeta u prigradskim naseljima poboljšava se kvaliteta života u tom prostoru, stanovnici tog područja zadovoljniji su te se stvaraju bolji uvjeti za zadržavanje stanovništva u Gradu Varaždinu. S obzirom na to da u prigradskim naseljima prevladavaju obiteljske kuće u kojima žive obitelji s više članova, poboljšanjem uvjeta za život na ovom prostoru utječe se i na demografsku sliku Grada Varaždina.

4.3. Razvojni prioriteti i mjere

Za svaki strateški cilj (C) određuju se prioriteti (P) i mjere (M), a kasnije i aktivnosti kojima će se on ostvarivati. Tako je za ostvarenje strateških ciljeva Strategije razvoja Grada Varaždina do 2020. određeno ukupno 15 prioriteta i 32 mjere koje su prikazane u narednoj tablici.

Tablica 26. Pregled strateških ciljeva, prioriteta i mjera

STRATEŠKI CILJ - C	PRIORITETI – P	MJERE - M
C1 Razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija	P1 Povećana i proširena poduzetnička aktivnost u industriji, MSP-u i obrtništvu	M1 Razvoj poduzetničkih zona i tehnoloških parkova – stvaranje uvjeta za razvoj poduzetništva
	P2 Poticanje privlačenja investicija – Program mjera poticanja razvoja gospodarstva na području Grada Varaždina	M1 Poticanje razvoja gospodarstva pokretanjem investicija (<i>greenfield</i> i <i>brownfield</i> investicije)
	P3 Povećanje kreativnosti/inovativnosti i razvoj potrebnih kompetencija	M1 Razvoj kompetencija i umrežavanja poduzetnika
		M2 Poticanje kreativnog poduzetništva i inovativnosti
		M3 Razvoj društvenog poduzetništva
	C2 Razvoj turizma	P1 Povećanje i proširenje produkcije kulturnih i turističkih događaja
M2 Promocija kulturno-turističke ponude Grada Varaždina		
M3 Razvoj procesa destinacijskog menadžmenta		
P2 Revitalizacija kulturne baštine u svrhu daljnjeg razvoja turizma		M1 Uređenje komunalne infrastrukture povijesne gradske jezgre
		M2 Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izvođenje
		M3 Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izradu potrebne ekonomsko-tehničke dokumentacije
		M4 Uređenje povijesnih objekata u PGJ

C3 Viša kvaliteta života	P1 Energetska učinkovitost	M1 Program poticanja energetske učinkovitosti u javnim zgradama
		M2 Program poticanja energetske učinkovitosti u kućanstvima
	P2 Unapređenje zaštite okoliša i prirodnog bogatstva	M1 Unapređenje života u ekološkom prostoru, briga o zelenim površinama
		M2 Dovršenje održivog sustava reciklaže u gospodarenju otpadom i stvaranje preduvjeta za dobivanje statusa ZERO WASTE grada
	P3 Podizanje kapaciteta komunalne infrastrukture	M1 Rješenje prometne infrastrukture u gradu
		M2 Ekološki održivo rasvjetljenje javnih površina
	P4 Podizanje kapaciteta društvenih usluga	M1 Modernizacija i poboljšanje funkcionalnosti Centra za mlade
		M2 Razvoj usluga za socijalnu inkluziju
	P5 Promocija dostupnosti bavljenja sportom	M1 Promocija bavljenja sportom i zdravog života
	P6 Unapređenje odgoja i obrazovanja	M1 Poboljšanje kapaciteta i kvalitete u sustavu odgoja i obrazovanja na području grada
	P7 Poboljšana javna sigurnost	M1 Uspostava objedinjenog sustava za zaštitu i spašavanje
	P8 Razvoj gradskih naselja s manje od 5 000 stanovnika	M1 Razvoj prometne i komunalne infrastrukture
		M2 Razvoj društvene infrastrukture
		M3 Razvoj turističke infrastrukture
P9 Kultura i građani	M1 Razvoj glazbene kulture i umjetnosti	
	M2 Razvoj suvremene i izvaninstitucionalne kulture i umjetnosti	
P10 Razvoj urbanog kampusa u Varaždinu	M1 Studentski dom Varaždin	
	M2 Nova zgrada Fakulteta organizacije i informatike	
	M3 Proširenje Sveučilišta Sjever na prostor u bivšoj vojarni u Optujskoj ulici	
	M4 Planiranje integriranog povezivanja konceptom SMART City za ukupni urbani kampus u Varaždinu	

4.3.1. Pregled pokazatelja na razini mjera

Strateški cilj 1: Razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija

MJERA	POKAZATELJ	VRIJEDNOSTI POKAZATELJA
Razvoj poduzetničkih zona i tehnoloških parkova – stvaranje uvjeta za razvoj poduzetništva	<ul style="list-style-type: none"> - povećanje površine i broja laboratorija tehnoloških parkova - status znanstveno-tehnološkog parka - povećanje broja zaposlenih u poduzetničkim zonama 	<ul style="list-style-type: none"> - površina tehnoloških parkova (izvor podataka: Tehnološki park Varaždin): 2015. – 1 894 m² 2020. – 24 894 m² - broj laboratorija u tehnološkom parku (izvor podataka: Tehnološki park Varaždin): 2015. – 1 2020. – 5 - promjena statusa iz Tehnološkog parka u Znanstveno-tehnološki park u 2020. - broj zaposlenih radnika u poduzetničkim zonama (izvor podataka: UO za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju Grada Varaždina): 2015. – 1 339 zaposlenih 2020. – 2 500 zaposlenih
Poticanje razvoja gospodarstva pokretanjem investicija (<i>greenfield</i> i <i>brownfield</i> investicije)	<ul style="list-style-type: none"> - povećanje broja zaposlenih u gospodarstvu - povećanje prosječne neto plaće u gospodarstvu 	<ul style="list-style-type: none"> - broj zaposlenih u gospodarstvu (izvor podataka: FINA): 2014. – 18 689 2020. – 20 000 - prosječna neto plaća u gospodarstvu (izvor podataka: FINA): 2014. – 3 987 kn 2020. – 5 000 kn
Razvoj kompetencija i umrežavanje poduzetnika	<ul style="list-style-type: none"> - porast poduzetničkih klastera - porast broja osoba koje pokreću vlastite tvrtke nakon edukacija - porast iskorištenja EU fondova za poduzetnike nakon završetka edukacija 	<ul style="list-style-type: none"> - broj poduzetničkih klastera (izvor podataka: HGK Varaždin): 2015. – 5 klastera 2020. – 8 klastera - vlastite tvrtke pokrenute nakon provedene edukacije za poduzetnike: do kraja programskog razdoblja 15 novih tvrtki. - vrijednost poduzetničkih projekata (izvor podataka: UO za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju Grada Varaždina): 2015. – 60.000.000 kn - u programskom razdoblju do 2020.– 400.000.000 kn
Poticanje kreativnog poduzetništva i inovativnosti	<ul style="list-style-type: none"> - porast kreativnih MSP-a i poduzetnika u ukupnom poduzetništvu u gradu - porast inovacija u poduzetništvu 	<ul style="list-style-type: none"> - broj kreativnih MSP-a (izvor podataka: Tehnološki park Varaždin): 2015. – 9 2020. – 20 - broj inovacija u poduzetništvu (izvor podataka: Tehnološki park Varaždin): 2014. – 4 2020. – 10

Razvoj društvenog poduzetništva	<ul style="list-style-type: none"> - smanjenje dugotrajno nezaposlenih osoba - broj novoosnovanih društvenih poduzeća 	<ul style="list-style-type: none"> - smanjenje dugotrajno nezaposlenih (izvor podataka: HZZ Područni ured Varaždin): 2015. – 3 341 osoba 2020. – 3 041 osoba - broj društvenih poduzeća u programskom razdoblju do 2020. – 15
---------------------------------	---	---

Iako su pokazatelji specifični kod pojedinačnih mjera, na razini strateškog cilja najvažniji su rast prosječnih plaća i povećanje udjela kreativne industrije u ukupnom poduzetništvu grada.

Kao horizontalni indikator u skoro svim ciljevima, pogotovo u prva dva strateška cilja ove Strategije, pojavljuje se kreativna industrija kao općenitiji pojam jer je upravo naglasak na nju jedan od najboljih pokazatelja gospodarskog razvoja i uvođenja novijih i modernijih pristupa.

Strateški cilj 2: Razvoj turizma

Najvažniji su pokazatelji ovog strateškog cilja proširena ponuda turističkih događaja na cijelu godinu te, posljedično, povećanje prihoda od turizma, porast posjete turista što dovodi do jačanja hotelske i ugostiteljske ponude te daljnje jačanje brenda varaždinskog turizma kao prepoznate destinacije kontinentalnog turizma.

MJERA	POKAZATELJ	VRIJEDNOSTI POKAZATELJA
Podrška turističkim i kulturnim događajima/ proizvodima Grada Varaždina	<ul style="list-style-type: none"> - proširenje kulturno-turističke sezone na cijelu godinu – ujednačeniji postotak noćenja po mjesecima - povećanje broja kulturno-turističkih događaja/proizvoda - broj projekata prijavljenih za sufinanciranje u turizmu 	<ul style="list-style-type: none"> - ujednačenost noćenja (izvor podataka: Turistička zajednica grada Varaždina): 2014. – 36 % noćenja između 07. i 10. mjeseca. 2020. – 25 % noćenja između 07. i 10. mjeseca - broj kulturno turističkih događaja (izvor podataka: Turistička zajednica grada Varaždina): 2015. – 16 2020. – 25 - broj prijavljenih projekata u turizmu (izvor podataka: UO za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju Grada Varaždina): 2015. – 2 2020. – 10
Promocija kulturno-turističke ponude Grada Varaždina	<ul style="list-style-type: none"> - povećanje broja noćenja 	<ul style="list-style-type: none"> - broj noćenja (izvor podataka: Turistička zajednica grada Varaždina): 2014. – 51 042 registrirana noćenja 2015. – 60 000 registriranih noćenja
Razvoj procesa destinacijskog menadžmenta	<ul style="list-style-type: none"> - baza podataka i procjena stanja kulturno-turističke destinacije 	<ul style="list-style-type: none"> - do 2020. godine svi turistički kapaciteti (od javnog i privatnog sektora) umreženi su i koriste destinacijski menadžment kao alat za uspješan razvoj turizma

Uređenje komunalne infrastrukture povijesne gradske jezgre	<ul style="list-style-type: none"> - povećan broj obnovljenih ulica, trgova, parkova i pročelja zgrada - povećanje dužine biciklističkih staza na području cijeloga grada 	<ul style="list-style-type: none"> - broj obnovljenih ulica, trgova, parkova i pročelja zgrada (izvor podataka: UO za komunalni sustav i urbanizam Grada Varaždina): 2015. – 1 ulica, 1 park i 9 pročelja 2020. – ukupno u programskom razdoblju novih 6 lokacija (ulica, trgova i parkova) i 60 pročelja. - dužina biciklističkih staza (ukupno) (izvor podataka: UO za komunalni sustav i urbanizam Grada Varaždina): 2015. – 28.5 km 2020. – 35 km
Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izvođenje	- povećanje broja renoviranih objekata stavljenih u funkciju u razdoblju 2015. – 2020.	- broj objekata stavljenih u funkciju kulturnog turizma na kraju programskog razdoblja – 2 (sinagoga i Varaždinska kuća)
Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izradu potrebne ekonomsko-tehničke dokumentacije	- povećanje broja investicijskih objekata za koje je izrađena sva potrebna dokumentacija	- broj objekata s izrađenom dokumentacijom na kraju programskog razdoblja – 2 (Tematski park Svijet kukaca i Gradsko groblje Varaždin)
Uređenje povijesnih objekata u povijesnoj gradskoj jezgri	- povećanje broja objekata koji su renovirani i stavljeni u funkciju	- broj renoviranih objekata u gradskoj jezgri na kraju programskog razdoblja – 3 (Gradska vijećnica, Vila Oršić i palača Sermage)

Strateški cilj 3: Viša kvaliteta života

MJERA	POKAZATELJ	VRIJEDNOSTI POKAZATELJA
Program poticanja energetske učinkovitosti u javnim zgradama	- povećanje energetske učinkovitosti javnih zgrada	- količina potrošene energije u javnim zgradama (izvor podataka: REA Sjever): 2013. – 1 553,4 kWh/m ² godišnje 2020. – 1 242,72 kWh/m ² godišnje
Program poticanja energetske učinkovitosti u kućanstvima	- povećanje energetske učinkovitosti u kućanstvima	- količina potrošene energije u kućanstvima (izvor podataka: REA Sjever): 2013. – 271,41 kWh/m ² godišnje 2020. – 217,13 kWh/m ² godišnje
Unapređenje života u ekološkom prostoru, briga o zelenim površinama	- povećanje uređenih zelenih površina na području Grada	- zelene površine u gradu (izvor podataka: Parkovi d.d.): 2015. – 90 ha 2020. – 110 ha
Dovršenje održivog sustava reciklaže u gospodarenju otpadom i stvaranje preduvjeta za dobivanje statusa ZERO WASTE grada	<ul style="list-style-type: none"> - smanjena količina otpada koji se deponira - porast količine sekundarnih sirovina - izgradnja Sortirnice i Centra ponovne uporabe 	<ul style="list-style-type: none"> - količina deponiranog otpada (izvor podataka: Čistoća Varaždin d.o.o.): 2014. – 11 000 tona godišnje 2020. – 5 500 tona godišnje - količina sekundarnih sirovina (izvor podataka: Čistoća Varaždin d.o.o.): 2014. – 1 200 tona godišnje 2020. – 5 500 tona godišnje 2018. – izgrađena Sortirnica i Centar ponovne uporabe

Rješenje prometne infrastrukture u Gradu	<ul style="list-style-type: none"> - izrađena dokumentacija i planovi za prometno rješenje - izgrađeno prometno rješenje 	<ul style="list-style-type: none"> - izrađena dokumentacija za prometna rješenja do 2020. – 4 (denivelacija željezničkog prijelaza u V. Novaka, istočna zaobilaznica i 2 rotora) - izgrađena prometna rješenja do 2020. – 4 (3 rotora i 1 željeznički prijelaz)
Ekološki održivo rasvjetljenje javnih površina	<ul style="list-style-type: none"> - postotak smanjenja potrošnje energije javne rasvjete 	<ul style="list-style-type: none"> - količina potrošene energije od javne rasvjete (izvor podataka: REA Sjever): 2011. – 1 158 kW godišnje 2020. – 926 kW godišnje
Modernizacija i poboljšanje funkcionalnosti Centra za mlade	<ul style="list-style-type: none"> - povećani broj udruga i članova udruga u Centru 	<ul style="list-style-type: none"> - broj udruga mladih koje djeluju u Centru (izvor podataka: Savjet mladih grada Varaždina): 2015. – 3 udruge (60 članova) 2020. – 10 udruga (200 članova)
Razvoj usluga za socijalnu inkluziju	<ul style="list-style-type: none"> - povećani broj usluga za socijalnu inkluziju u gradu 	<ul style="list-style-type: none"> - broj usluga (izvor: UO za društvene djelatnosti grada Varaždina): 2015. – 4 usluge 2020. – 10 usluga
Promocija bavljenja sportom i promocija zdravog života	<ul style="list-style-type: none"> - porast broja aktivnih sportskih udruga - više sportskih događaja - više registriranih sportaša 	<ul style="list-style-type: none"> - broj aktivnih sportskih udruga (izvor podataka: Zajednica sportskih udruga grada Varaždina): 2015. – 115 sportskih klubova 2020. – 125 sportskih klubova - broj većih sportskih događaja u Gradu (izvor podataka: Zajednica sportskih udruga grada Varaždina): 2015. – 50 2020. – 60 - broj registriranih sportaša (izvor podataka: Zajednica sportskih udruga grada Varaždina): 2015. – 2980 sportaša 2020. – 3300 sportaša
Poboljšanje kapaciteta i kvalitete u sustavu odgoja i obrazovanja na području Grada	<ul style="list-style-type: none"> - veći broj djece koja završavaju osnovnu školu 	<ul style="list-style-type: none"> - broj djece koja završavaju osnovnu školu (izvor podataka: UO za društvene djelatnosti Grada Varaždina) 2015. – 434 učenika 2020. – 550 učenika
Uspostava Centra za zaštitu i spašavanje	<ul style="list-style-type: none"> - izrađena dokumentacija - završen Centar i pušten u funkciju - broj lokacija službi za zaštitu i spašavanje 	<ul style="list-style-type: none"> - broj lokacija službi za zaštitu i spašavanje (izvor podataka: UO za poslove Gradskog vijeća, mjesnu samoupravu i opće poslove Grada Varaždina) 2015. – 5 lokacija u Gradu 2020. – 1 lokacija
Razvoj komunalne i prometne infrastrukture u gradskim naseljima do 5 000 stanovnika	<ul style="list-style-type: none"> - povećan broj preuređenih ulica - pokrivenost kanalizacijskom mrežom (odvodnja) 	<ul style="list-style-type: none"> - broj novih ili renoviranih ulica (izvor podataka: UO za komunalni sustav i urbanizam Grada Varaždina): 2015. – 1 ulica 2020. – 4 ulice (2 renovirane i 2 nove) - do 2020. izgrađen cjelokupni sustav odvodnje oborinskih i otpadnih voda na području svih

		gradskih naselja
Razvoj društvene infrastrukture u gradskim naseljima do 5 000 stanovnika	<ul style="list-style-type: none"> - broj dječjih vrtića - broj adaptacija nogometnih igrališta i društvenih domova 	<ul style="list-style-type: none"> - broj dječjih vrtića (izvor podataka: UO za društvene djelatnosti Grada Varaždina): 2015. – 0 dječjih vrtića 2020. – 2 dječja vrtića - broj adaptiranih nogometnih igrališta i društvenih domova (izvor podataka: UO za društvene djelatnosti Grada Varaždina): 2015. – 1 sportski teren 2020. – 3 lokacije
Razvoj turističke infrastrukture u gradskim naseljima do 5 000 stanovnika	<ul style="list-style-type: none"> - povećan broj šetnica i turističkih sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> - broj šetnica (izvor podataka: UO za komunalni sustav i urbanizam Grada Varaždina): 2015. – 1 šetnica 2020. – 3 šetnice
Razvoj glazbene kulture i umjetnosti	<ul style="list-style-type: none"> - razvijena glazbena djelatnost u HNK-u Varaždin - planiranje Glazbene akademije - više registriranih umjetnika u području glazbe - razvoj alternativne i druge glazbe i festivalskih glazbenih programa 	<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljno razvijeno obrazovanje u području glazbe i nedostatak daljnjeg školovanja. - nedovoljno iskorišten resurs HNK-a Varaždin u području glazbe - neiskorišten potencijal VKO-a - nedostatak sadržaja u drugim, suvremenim glazbenim područjima (naspram klasične glazbe) <p style="text-align: center;">2020. godine</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontinuirani program glazbenih djelatnosti u radu HNK-a Varaždin. - uklopljeni rad VKO-a u rad HNK-a Varaždin - sređena dokumentacija s međunarodnim partnerima za otvaranje Glazbene akademije - djelovanje profesionalnih glazbenika u radu HNK-a Varaždin - realizacija novih glazbenih manifestacija u organizaciji Koncertnog ureda Varaždin
Razvoj suvremene i izvaninstitucionalne kulture i umjetnosti	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano djelovanje u području suvremene umjetnosti - „Film friendly grad“ - kontinuirani rad gradskog kina - kontinuirano očuvanje tradicijske kulture 	<ul style="list-style-type: none"> - jačanje manifestacija suvremenog kulturnog sadržaja i omogućeno kontinuirano djelovanje programa provođenjem sljedećih projekata: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dani performansa 2. Ceramica Multiplex 3. MOP – festival multimedije 4. Dani suvremenog plesa 5. Trash film festival - 2020. godine postojeće manifestacije razvijene su u kontinuirane aktivnosti koje su otvorene za javnost i djeluju tijekom cijele godine. - sadašnje gradsko kino nema riješena vlasnička prava i ima oko 10 000 posjetitelja - 2020. godine – redovno djelovanje gradskog kina u riješenom gradskom prostoru u centru, te 30 000 posjetitelja godišnje

		<ul style="list-style-type: none"> - grad Varaždin nije prepoznat kao grad filma, osim što se ističu pojedinačni projekti i programi i amatersko djelovanje - 2020. godine – grad nosi navedenu titulu te je lokacija pogodna za snimanje domaćih i stranih filmskih produkcija - grad je internacionalno prepoznat kao centar animacije za djecu i mlade - tradicijska kultura i umjetnost u kulturno-umjetničkom amaterizmu broji 2 000 aktivnih članova i 20 000 korisnika na godišnjoj razini zahvaljujući dugoj tradiciji koja je počela još 1875. godine - 2020. godine – riješena dokumentacija i planiranje prostora za očuvanje tradicijske kulture gdje uz izložbeni dio djeluju i nastupaju amaterski KUD-ovi, zborovi, orkestri i ansambli.
Studentski dom Varaždin	<ul style="list-style-type: none"> - izgrađen novi Studentski dom Varaždin 	<ul style="list-style-type: none"> - povećanje broja soba u domu za studente: 2015. – 152 sobe 2020. – 243 sobe
Nova zgrada Fakulteta organizacije i informatike	<ul style="list-style-type: none"> - izgrađena nova zgrada Fakulteta organizacije i informatike 	<ul style="list-style-type: none"> -izgrađena i opremljena nova zgrada Fakulteta organizacije i informatike ukupne površine 15 838 m²
Proširenje Sveučilišta Sjever na prostor bivše vojarnje u Optujskoj ulici	<ul style="list-style-type: none"> - postignuti dogovor Sveučilišta Sjever i Grada Varaždina oko raspolaganja prostorom u bivšoj vojarni u Optujskoj ulici - izrađen plan i dokumentacija za stavljanje prostora u uporabu 	<ul style="list-style-type: none"> - ugovor između Grada i Sveučilišta Sjever o korištenju prostora vojarnje postignut do 2020. godine - dobivene potpore fondova EU-a i nacionalnih fondova za izradu planova i dokumentacije
Planiranje integriranog povezivanja konceptom SMART City za ukupni urbani kampus u Varaždinu	<ul style="list-style-type: none"> - izrađen koncept integriranog koncepta urbanog kampusa Varaždin - pripremljena dokumentacija - projekt apliciran za EU fondove 	<ul style="list-style-type: none"> - koncept urbanog kampusa službeno potvrđen do 2020. godine - dobivene potpore fondova EU-a i nacionalnih fondova za izradu planova i dokumentacije

Najvažniji su pokazatelji koji proizlaze iz ovog strateškog cilja povećanje broja učenika koji se obrazuju za deficitarna zanimanja, smanjenje energetske potrošnje i bolja energetska učinkovitost, poboljšana zdravstvena slika građana povećanjem tjelesne aktivnosti te unaprijeđena javna sigurnost mjerama zaštite od poplava i javne zaštite.

4.4. Pregled strateških ciljeva, prioriteta, mjera i aktivnosti

4.4.1. Strateški cilj 1: Razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija

Strateški cilj razvoja gospodarstva i potrebnih kompetencija vezan je na poticanje poduzetništva, razvoj kreativnih industrija, privlačenje investicija u Grad Varaždin i unapređenje strukture radne snage.

Cilj će se odraziti u povećanju i proširenju poduzetničke i kreativne aktivnosti u industriji, malom i srednjem poduzetništvu i obrtništvu i u povećanju investicija u Gradu Varaždinu.

STRATEŠKI CILJ 1	RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA
PRIORITET 1	Povećana i proširena poduzetnička aktivnost u industriji, malom i srednjem poduzetništvu i obrtništvu
MJERA 1	Razvoj poduzetničkih zona i tehnoloških parkova – stvaranje uvjeta za razvoj poduzetništva
OPIS I CILJ MJERE	U cilju stvaranja uvjeta za gospodarski razvoj Grad Varaždin izgradit će na području Gospodarske zone Brezje potrebnu komunalnu infrastrukturu i urediti javne prometne površine. Veličina navedene zone iznosi više od 1.5 milijuna m ² te se nalazi u neposrednoj blizini autoceste Budimpešta – Zagreb. Izgradnjom i opremanjem Tehnološkog parka Varaždin – Centra kompetencija za obnovljive izvore energije na lokaciji u Brezju, osigurat će se kvalitetna razvojno-istraživačka potpora poduzetnicima, kao i sama proizvodnja u okviru Centra. Navedene aktivnosti doprinjet će većoj konkurentnosti gospodarstva te otvaranju novih tvrtki i rastu zaposlenosti.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – razvoj i moderniziranje postojećih poduzetničkih zona te potencijalno planiranje i otvaranje Gospodarske zone Brezje sukladno Odluci o uvjetima i postupku raspolaganja sa zemljištem na području Gospodarske zone Brezje – razvoj Tehnološkog parka – Centra kompetencija za obnovljive izvore energije kao nositelja aktivnosti razvoja novih tehnologija u četiri smjera – gradnja zgrade Tehnološkog parka – Centra kompetencija obnovljivih izvora energije – Grad Varaždin intenzivirat će komunikaciju s aktivnim poduzetnicima u cilju prikupljanja informacija o mogućnostima aktivnog uključivanja Grada u stvaranje boljeg investicijskog i poduzetničkog okruženja (poduzetnički aktualni sat) – stimulativni zakup poslovnog prostora – povećanje brzine interneta
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – povećanje novih tehnologija u strukturi tradicionalnih djelatnosti – veće uključivanje istraživačke i znanstvene djelatnosti u poduzetništvo radi stvaranja proizvoda dodane vrijednosti
NOSITELJI	– Grad Varaždin, Tehnološki park Varaždin, sveučilišna zajednica, istraživačke organizacije
KORISNICI	– poduzetnici, razvojne i istraživačke institucije

STRATEŠKI CILJ 1	RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA
PRIORITET 2	Poticanje privlačenja investicija – Program mjera poticanja razvoja gospodarstva na području Grada Varaždina
MJERA 1	Poticanje razvoja gospodarstva pokretanjem investicija (<i>greenfield</i> i <i>brownfield</i> investicije)
OPIS I CILJ MJERE	<p>Cilj je ove mjere stvaranje povoljnog poduzetničkog okruženja za razvoj gospodarstva privlačenjem novih investitora i razvojem postojećih gospodarskih subjekata. Mjere poticanja razvoja <i>greenfield</i> investicija provodit će se na lokacijama koje su prostorno-planskom dokumentacijom predviđene za gospodarski razvoj i koje su aktom Gradskog vijeća Grada Varaždina definirane kao gospodarske zone. Ostali su ciljevi ove mjere poticanje novih investicija u Gospodarskoj zoni Brezje, otvaranje novih radnih mjesta s naglaskom na zapošljavanje visokoškolorane i mlade radne snage, stvaranje uvjeta za ostvarivanje više razine osobnih dohodaka zaposlenih te usmjereno poticanje i utjecaj na promjenu gospodarske strukture u kojoj dominiraju radno intenzivne i niskodohodovne djelatnosti.</p> <p>Mjere poticanja <i>brownfield</i> investicija usmjerene su na to da postojeći ili novi gospodarski subjekti ponovno aktiviranju neiskorištene gospodarske resurse na području Grada Varaždina. Ciljevi su takve mjere jačanje tržišne konkurentnosti postojećih gospodarskih subjekata, otvaranje novih radnih mjesta s naglaskom na zapošljavanje visokoškolorane i mlade radne snage, stvaranje uvjeta za ostvarivanje više razine osobnih dohodaka zaposlenih, usmjereno poticanje i utjecaj na promjenu gospodarske strukture u kojoj dominiraju radno intenzivne i niskodohodovne djelatnosti.</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – provođenje potpora sukladno Programu mjera poticanja razvoja gospodarstva na području Grada Varaždina – izrada Kataloga potencijalnih investicija i projekata – potpora poduzetništvu uz pomoći poticaj Poduzetničkog fonda Grada Varaždina – program informiranja poduzetnika – izrada Kataloga nekretnina u vlasništvu Grada Varaždina – izgradnja servisne ceste zapadno od istočne obilaznice (Com-prom, Solvis, Tehnološki park – Centar kompetencija za obnovljive izvore energije) – izgradnja servisne ceste istočno od istočne obilaznice (Gospodarska zona Brezje – istok) <p>Sukladno provedbi Programa mjera poticanja razvoja gospodarstva na području Grada Varaždina provodit će se sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osiguravanje poticajnih financijskih sredstva iz proračuna Grada Varaždina i drugih izvora – financijska potpora inovativnim projektima od općedruštvene važnosti – preuzimanje dijela razvojnih troškova (sufinanciranje troškova zaštite patenata, sufinanciranje dobivanja međunarodnih standarda kvalitete i slično) – informiranje i oglašavanje na službenim stranicama Grada u cilju prikupljanja informacija o neiskorištenim gospodarskim resursima na području Grada Varaždina i formiranje registra neiskorištenih poduzetničkih resursa (građevina, zemljišta...) koji će potencijalnim investitorima pružati osnovne podatke o nekretnini (površina, infrastruktura, lokacija na karti Grada, podatci o vlasniku i slično), a vlasnicima će pružiti mogućnost besplatnog internetskog oglašavanja slobodnih kapaciteta – izrada programa i akcijskog plana revitalizacije i korištenja prostora bivše vojarne u Optujskoj ulici u okviru projekta URBACT III – MAPS
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – pokretanje ulaganja u gospodarsku zonu Brezje – otvaranje novih radnih mjesta

	<ul style="list-style-type: none"> – bolja dostupnost informacija o mogućnostima ulaganja na području Grada na zapuštenim lokacijama – pokretanje revitalizacije prostora i objekata na području bivše vojarne
NOSITELJI	<ul style="list-style-type: none"> – Grad Varaždin – Upravna tijela (Upravni odjel za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju, Upravni odjel za komunalni sustav i urbanizam i Upravni odjel za financije, proračun i javnu nabavu) – HGK, HOK, Razvojna agencija Sjever DAN d.o.o., Tehnološki park Varaždin d.o.o.
KORISNICI	– poduzetnici, investitori
STRATEŠKI CILJ 1	RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA
PRIORITET 3	Povećanje kreativnosti/inovativnosti i razvoj potrebnih kompetencija
MJERA 1	Razvoj kompetencija i umrežavanja poduzetnika
OPIS I CILJ MJERE	<p>Grad Varaždin investitorima će omogućiti korištenje potporne poduzetničke infrastrukture aktivnim sudjelovanjem u međusobnom povezivanju i koordinaciji između institucija i investitora. Razvojem kompetencija kod poduzetnika, posebno mikro, malih i srednjih, uz pomoć edukacija, informiranja i mentorstva podići će se njihov kapacitet adsorpcije sredstava iz fondova EU-a i ostalih fondova. Umrežavanjem poduzetnika planira se povećati njihovu produktivnost, tržišnost i općenito konkurentnost na tržištu. Stručnu pomoć poduzetnicima, kao i potencijalnim investitorima, te koordinaciju između nadležnih institucija provodit će Upravni odjel za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju Grada Varaždina.</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – razvoj kreativnog MSP-a i umrežavanje, organizacija klastera – pilot projekt – uvođenje poduzetničkog obrazovanja u osnovnoškolsko obrazovanje uvođenjem „Poduzetničkog sata“ – program poticanja razvoja preferencijalnih i visoko traženih zanimanja – edukacija poduzetnika za financiranje iz fondova EU-a i domaćih fondova – sufinanciranje pomoći kod izrade strateške i planske dokumentacije – sufinanciranje održavanja savjetodavnih usluga i organizacija te provedba radionica – izrada vodiča za nove poduzetnike – ulagače – program informiranja poduzetnika – educiranje i umrežavanje poduzetnika na temelju programa Pučkog otvorenog učilišta – internacionalizacija poslovanja poduzetnika – međunarodno povezivanje i korištenje iskustava gradova partnera
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – veći stupanj umreženosti poduzetnika i korisnika usluga – porast kompetencija za prijavu i provođenje projekata za poduzetništvo u EU fondovima – povećanje prijava na fondove
NOSITELJ	– Grad Varaždin, Tehnološki park Varaždin, Razvojna agencija Sjever DAN, Regionalna energetska agencija Sjever
KORISNICI	– poduzetnici
STRATEŠKI CILJ 1	RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA
PRIORITET 3	Povećanje kreativnosti/inovativnosti i razvoj potrebnih kompetencija
MJERA 2	Poticanje kreativnog poduzetništva i inovativnosti
OPIS I CILJ MJERE	<p>Kreativno poduzetništvo i inovacije predstavljaju važan segment u razvoju ukupne poduzetničke inicijative, a posebno kad je riječ o osnivanju <i>startupova</i> i aktiviranju mladih poduzetnika. Cilj je potaknuti prvenstveno mlade, kreativne i inovativne osobe na razvoj poduzetničke ideje i stvaranje novih proizvoda s dodanom</p>

	vrijednošću. Kako bi se oni osposobili za realizaciju svojeg proizvoda od ideje do prodaje, potrebno im je osigurati odgovarajuću potporu, i to u obliku financijskih, prostornih i edukativnih potpora.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – subvencioniranje kamata za poduzetničke kredite u području kreativnog poduzetništva i inovacija – organizacija radionica i razmjene iskustava s međunarodnim partnerima na teme <i>startupova</i>, razvoja novih tehnologija i slično – organizacija radionica na temu osmišljavanja projekata za prijavu na EU fondove i poticanje „projektnog“ načina razmišljanja poduzetnika – program informiranja poduzetnika – poticanje kreativnosti u malom poduzetništvu organizacijom godišnjih izložaba i natječaja
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – povećanje udjela kreativnog poduzetništva u ukupnom poduzetništvu, kao i povećanje novih kreativnih i inovativnih proizvoda u serijskoj proizvodnji – veći broj korisnika potpora i subvencija iz različitih fondova namijenjenih poduzetnicima, posebno mladima i početnicima
NOSITELJI	– Grad Varaždin, Razvojna agencija Sjever DAN, Tehnološki park Varaždin
KORISNICI	– poduzetnici
STRATEŠKI CILJ 1	RAZVOJ GOSPODARSTVA I POTREBNIH KOMPETENCIJA
PRIORITET 3	Povećanje kreativnosti/inovativnosti i razvoj potrebnih kompetencija
MJERA 3	Razvoj društvenog poduzetništva
OPIS I CILJ MJERE	Društveno ili socijalno poduzetništvo doživljava svoj razvoj i postaje sve značajnija kategorija poduzetništva na području cijele Europske unije pa tako i Hrvatske. To je proces u kojem građani, koristeći poduzetničke metode i sredstva, grade ili transformiraju postojeće strukture kako bi pronašli rješenja društvenih problema (siromaštvo, isključenost, nepismenost, kršenje ljudskih prava, uništavanje okoliša i korupcija) u svrhu poboljšanja kvalitete života svih slojeva stanovništva. Cilj poticanja razvoja društvenog poduzetništva na području Grada jest, prije svega, stvaranje novih radnih mjesta, posebno za osobe koje se teže zapošljavaju te snažnije uključivanje poduzetnika u prepoznavanje potreba zajednice. Društvenom poduzetništvu nije cilj samo stvarati dohodak za svoje vlasnike, nego ponajprije doprinijeti boljoj socijalnoj slici Grada.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – potpora društvenom poduzetništvu u vidu subvencija za pokretanje poslovanja – pilot-projekt osnivanja Energetske zadruge – povezivanje pravilne prehrane u odgojno-obrazovnim ustanovama s društvenim poduzetništvom – osnivanje Centra za razvoj društvenog poduzetništva i inkluziju – povezivanje socijalnih udruga i zadruga s poduzetnicima
OČEKIVANI REZULTATI	– povećanje uključivanja ranjivih skupina građana u tržište rada, smanjenje socijalnih razlika i ublažavanje siromaštva, povećanje pružatelja socijalnih usluga, bolja povezanost poduzetnika i lokalne zajednice, pravilnija prehrana djece i mladih
NOSITELJI	– poduzetnici, Grad Varaždin, civilne udruge, socijalne ustanove, HZZ, HGK, HOK, gradske komunalne tvrtke
KORISNICI	– poduzetnici, nezaposlene osobe, ranjive skupine

4.4.2. Strateški cilj 2: Razvoj turizma

Središnje mjesto koje zauzimaju projekti u funkciji očuvanja kulturne baštine odnosi se na ulaganja u povijesnu gradsku jezgru (PGJ). Najučinkovitiji način očuvanja autentičnosti povijesne gradske jezgre, koju čine građevine, trgovci, ulice i parkovi, njezina je gospodarska održivost, odnosno uključivanje svih sadržaja PGJ-a u opravdanu turističku ponudu Varaždina. Iz tog razloga Grad Varaždin donio je program pod nazivom „Program uređenja povijesne gradske jezgre (PGJ) za razdoblje 2015. – 2025. i njezina integracija u razvoj turizma grada Varaždina“. Ovim programom određeni su projekti i aktivnosti koji su većim dijelom vezani za razvoj kulturnog turizma kao strateškog cilja razvoja Varaždina.

STRATEŠKI CILJ 2	RAZVOJ TURIZMA
PRIORITET 1	Povećanje i proširenje produkcije kulturnih i turističkih događaja
MJERA 1	Podrška turističkim i kulturnim događajima/proizvodima grada
OPIS I CILJ MJERE	S obzirom na to da se kulturna i turistička sezona u Gradu Varaždinu dijeli u nekoliko segmenata (nije kontinuirana), novim sadržajima, događajima i infrastrukturnim uređenjem želi se proširiti i osvježiti ponuda kako bi Grad imao cjelogodišnju sezonu u sferi kulturnog turizma, a samim tim i oplemeniti podršku produkciji kulturno-turističkih proizvoda/događaja. Produljenjem sezone očekuje se porast posjeta, kako domaćeg stanovništva tako i tuzemnih i inozemnih turista te povećanje prihoda na cjelokupnom području Grada Varaždina.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – provedba PPS programa Hrvatska 365 – turizam cijele godine – financijske i nefinancijske potpore organizaciji turističkih manifestacija – potpore povezivanju novih tehnologija i kreativnih industrija u stvaranju novih turističkih sadržaja – usvajanje i provedba kulturne strategija Grada – provedba Strateškog plana razvoja turizma Grada Varaždina 2014. – 2020. („Službeni vjesnik Grada Varaždina“ broj 3/14) – uvođenje novih sadržaja (festivali, konferencije, revije...)
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – povećanje broja posjetitelja, povećanje korištenja smještajnih kapaciteta i turističke potrošnje – nova zapošljavanja u turističkoj djelatnosti kao i pratećim djelatnostima
NOSITELJI	– Grad Varaždin, Turistička zajednica grada Varaždina, turističke agencije, udruga VANIMA, gradske institucije, Razvojna agencija Sjever – DAN
KORISNICI	– građani, udruge civilnog sektora, poduzeća i obrti, nezaposleni, Grad Varaždin, državne institucije i organizacije
STRATEŠKI CILJ 2	RAZVOJ TURIZMA
PRIORITET 1	Povećanje i proširenje produkcije kulturnih i turističkih događaja
MJERA 2	Promocija kulturno-turističke ponude Grada Varaždina
OPIS MJERE	Unatrag nekoliko dekada Grad Varaždin postao je etablirano mjesto za pojedine turističke manifestacije, kao i iznimno mjesto kontinentalne Hrvatske s dobrim vezama (s obzirom na zemljopisni položaj) sa (susjednim) inozemnim partnerima te time većim mogućnostima da se poveća kulturno-turistička ponuda. Kako je nužan preduvjet za povećanjem ponude promocija destinacije, potrebna je kontinuirana i dobro osmišljena mjera (branding grada), čime se uvećava vrijednost same kulturno-

	turističke ponude, kao i ukupne slike Grada Varaždina kao kulturno-turističke destinacije. Iako postojeće institucije i Gradska uprava daju značajan doprinos, potrebno je kontinuirano unapređivati navedeno okruženje te jačati suradnju između svih dionika u danom sektoru.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – potpore turističkim subjektima (Turistička zajednica grada Varaždina, turističke agencije, ustanove i drugi.) za promociju kulturno -turističkih sadržaja i razvoj brenda varaždinskog turizma (Strateški plan razvoja turizma grada Varaždina 2014. – 2020.) – jačanje promocije turističkih događaja uz pomoć turističkih agencija u većim središtima kao što su Zagreb, Maribor, Graz i drugi
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – bolja prepoznatljivost Grada kao turističke destinacije – uvrštavanje turističkih znamenitosti grada u ponude turističkih agencija
NOSITELJI	– Grad Varaždin, Turistička zajednica grada Varaždina, turističke agencije, Turistička zajednica Varaždinske županije
KORISNICI	– poduzetnici, građani , Grad Varaždin, domaći i strani turisti
STRATEŠKI CILJ 2	RAZVOJ TURIZMA
PRIORITET 1	Povećanje i proširenje produkcije kulturnih i turističkih događaja
MJERA 3	Razvoj procesa destinacijskog menadžmenta
OPIS I CILJ MJERE	Percepcija Grada Varaždina kao jednodnevne destinacije i to pretežito za grupne dolaske, a u uvjetima nedovoljno razvijenog destinacijskog menadžmenta (bilo zbog na nacionalnoj razini još uvijek nedefiniranog sustava upravljanja destinacijama ili iz razloga nedovoljne suradnje i koordinacije na lokalnoj razini), predstavljaju ključne „strateške nedostatke“ koji pridonose današnjem pretežito izletničkom karakteru Varaždina. Razvojem tog procesa koji podrazumijeva profesionalno planiranje, implementaciju, redovno revidiranje i ocjenjivanje provedenih aktivnosti, Grad Varaždin postao bi konkurentnija destinacija (osobito u kontinentalnom turizmu) i tako ostvario dugoročnu konkurentsku prednost na turističkom tržištu.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – uspostava jedinstvene baze podataka turističkih objekata na lokalnoj razini – praćenje ostvarenja aktivnosti kulturno-turističke destinacije – razvoj agencije za destinacijski menadžment (turističke zajednice usmjerene su na opću promociju destinacije i ukupni destinacijski proizvod u kojem treba stvarati nove doživljaje, pokrenuti i aktivirati niz destinacijskih i menadžment kompanija) – umrežavanje s turističkim destinacijama u okruženju zbog povećanja turističkih kapaciteta
OČEKIVANI REZULTATI	– izrađena baza podataka i procjena stanja kulturno-turističke destinacije (javna uprava, turizam, kultura, komunalni sektor, civilne udruge, malo i srednje poduzetništvo u turizmu)
NOSITELJI	– Turistička zajednica grada Varaždina, Grad Varaždin, poduzetnici, udruge civilnog društva, javne ustanove u kulturi, tvrtke registrirane za kulturnu djelatnost
KORISNICI	– građani, Turistička zajednica grada Varaždina, Grad Varaždin, poduzetnici, udruge civilnog društva, Razvojna agencija Sjever DAN, javne ustanove u kulturi, tvrtke registrirane za kulturnu djelatnost, posjetitelji
STRATEŠKI CILJ 2	RAZVOJ TURIZMA
PRIORITET 2	Revitalizacija kulturne baštine u svrhu daljnjeg razvoja turizma
MJERA 1	Uređenje komunalne infrastrukture povijesne gradske jezgre
OPIS I CILJ MJERE	Održavanje ukupne komunalne infrastrukture u povijesnoj gradskoj jezgri s

	<p>konzervatorskog i izvedbenog stajališta izrazito je složen i skup proces. Riječ je o području koje obuhvaća u užem smislu 35 ha te s dodatnih 21.6 ha u širem smislu (uz kontaktnu/širu zonu) čini značajno područje Grada veličine 56.6 ha. Dio projekata koji se uglavnom odnosi na održavanje i obnovu ulica, trgova i druge komunalne infrastrukture financirat će se iz proračuna Grada i po mogućnosti sufinancirati iz nacionalnih fondova (Ministarstvo turizma, Ministarstvo kulture, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost i dr.).</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – program uređenja povijesne gradske jezgre za razdoblje 2015. – 2025. i njezina integracija u razvoj turizma Grada Varaždina – projekti koje će Grad Varaždin provoditi u narednom razdoblju do 2020. godine: <ul style="list-style-type: none"> - uređenje Trga slobode - uređenje ulica u PGJ – Pavlinske i Ankice Opolski - osvjetljavanje povijesne gradske jezgre - uređenje Šetališta Vatroslava Jagića - obnova palače Oršić - uređenje Trga bana Josipa Jelačića - uređenja bivšeg kina u ulici Ivana Kukuljevića - uređenje dvorišta i veža – uređenje i održavanje pročelja povijesnih zgrada u povijesnoj gradskoj jezgri – razvoj cikloturizma izgradnjom Cikloturističke prihvatne točke i izradom novih ruta biciklističkih staza za potrebe razvoja cikloturizma kao i vertikalno obilježavanje – kako bi mjera rezultirala optimalnom mrežom biciklističkih staza u gradu, prethodno će se izraditi studija prometne izvodivosti po obrascu twinning projekta s relevantnim subjektima zemalja EU-a (prije svih Nizozemske, Belgije, Slovenije i SR Njemačke), kako bi se maksimalno implementirala njihova pozitivna iskustva
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – uređena i održavana povijesna gradska jezgra koja odražava povijesni izgled privlačan turistima – duže zadržavanje u razgledavanju povijesne gradske jezgre – povećanje cikloturista koji dolaze u Grad Varaždin
NOSITELJ	– Grad Varaždin
KORISNICI	– građani, turisti, poduzetnici
STRATEŠKI CILJ 2	RAZVOJ TURIZMA
PRIORITET 2	Revitalizacija kulturne baštine u svrhu daljnjeg razvoja turizma
MJERA 2	Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izvođenje
OPIS I CILJ MJERE	<p>Zbog značajnog utjecaja na društveni razvoj (ne samo u kulturno-turističkom smislu) planirani su infrastrukturni zahvati koji su vezani ponajprije uz integrirani projekt kulturnog turizma. Uspostava sustava za razvoj kulturnog turizma, uz stvaranje novih aktivnosti uz pomoć investicija u kapitalne objekte (projekti Varaždinske sinagoge i Varaždinske kuće), stvorit će nove mogućnosti, nove manifestacije te nova radna mjesta potrebna za daljnji razvoj na lokalnoj razini. Osnova povezivanja svih dionika u integriranu kulturno-turističku ponudu rezultat će kasnije kvalitetnim sadržajem i uslugama tijekom cijele godine.</p>

AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – program uređenja povijesne gradske jezgre za razdoblje 2015. – 2025. i njezina integracija u razvoj turizma Grada Varaždina – prijava i realizacija projekata Obnova, dogradnja i prenamjena sinagoge u Galerijski centar Varaždin i Centar za posjetitelje „Varaždinska kuća“ za sufinanciranje iz fondova EU-a
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – obnovljen i revitaliziran objekt varaždinske sinagoge – obnovljen objekt u Gajevoj ulici i njegova prenamjena u Centar za posjetitelje „Varaždinska kuća“ – povećana kulturno-turistička ponuda Grada organizacijom različitih manifestacija u obnovljenim objektima – povećanje broja turista vezano na specifične događaje
NOSITELJI	– Grad Varaždin, Turistička zajednica grada Varaždina, Galerijski centar Varaždin, Razvojna agencija Sjever – DAN, poduzetnici u turizmu
KORISNICI	– građani, domaći i strani turisti, obrazovne institucije, institucije i ustanove u kulturi, poduzetnici, civilni sektor
STRATEŠKI CILJ 2	
RAZVOJ TURIZMA	
PRIORITET 2	
Revitalizacija kulturne baštine u svrhu daljnjeg razvoja turizma	
MJERA 3	
Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izradu potrebne ekonomsko-tehničke dokumentacije	
OPIS MJERE	Uređenjem i dodavanjem novih sadržaja postojećem spomeniku kulture Gradskom groblju Varaždin, po kojem je grad prepoznatljiv, te izgradnjom potpuno novog objekta Tematskog parka Svijet kukaca povećat će se turistička ponuda Grada. Gradsko groblje Varaždin značajan je spomenik kulture koji ima poseban naglasak na krajobraznoj i parkovnoj arhitekturi i prema tome je prepoznatljiv i u Europi i u svijetu. Cilj projekta jest približiti vrijednosti groblja turistima i time obogatiti turističku ponudu Varaždina, ali na način kojim se neće utjecati na osnovnu namjenu groblja. Tematski park Svijet kukaca objedinio bi stalni postav Entomološkog odjela, kuću živih leptira, izložbeni prostor s promjenjivim sadržajima, istraživački centar i zabavno-edukativni dio. Time bi Varaždin dobio jedinstvenu kulturno-turističko-edukativno-ekološko-znanstvenu atrakciju utemeljenu na radu svjetski poznatog prirodoslovca Franje Košćeca.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – program uređenja povijesne gradske jezgre za razdoblje 2015. – 2025. i njezina integracija u razvoj turizma Grada Varaždina – prijava i daljnji razvoj projekata uređenja Gradskog groblja sa šetnicom te Tematskog parka Svijet kukaca za sufinanciranje izrade projektne dokumentacije
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – izrađena projektna i ekonomska dokumentacija za 2 infrastrukturna projekta: Tematski park Svijet kukaca i Gradsko groblje – povećana kulturno-turistička ponuda Grada organizacijom različitih manifestacija u obnovljenim objektima – povećanje broja turista vezano na specifične događaje
NOSITELJI	– Grad Varaždin, Turistička zajednica grada Varaždina, Parkovi, Gradski muzej Varaždin, Razvojna agencija Sjever – DAN
KORISNICI	– građani, domaći i strani turisti, obrazovne institucije, institucije i ustanove u kulturi, civilni sektor, poduzetnici

STRATEŠKI CILJ 2	RAZVOJ TURIZMA
PRIORITET 2	Revitalizacija kulturne baštine u svrhu daljnjeg razvoja turizma
MJERA 4	Uređenje povijesnih objekata u povijesnoj gradskoj jezgri
OPIS I CILJ MJERE	Kako je povijesna gradska jezgra bogata vrijednim objektima i zelenim površinama, valja planirati njihovu obnovu i održavanje te planirati oblike korištenja koji će osigurati njihovu održivost. Uvođenjem novih sadržaja u stare objekte osiguravamo postizanje ovog cilja, odnosno jamčimo im održivost putem turističke namjene. U djelu Starog grada koji je zasigurno najprepoznatljiviji brend Grada Varaždina nalaze se objekti i prostor koji predstavljaju atraktivne potencijale za razvoj kulturnog turizma. Stavljanjem u turističku funkciju povećava se ukupna turistička ponuda Grada i ujedno obnavlja i štiti kulturno nasljeđe.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – program uređenja povijesne gradske jezgre za razdoblje 2015. – 2025. i njezina integracija u razvoj turizma Grada Varaždina – razvoj projekta obnove i revitalizacije dvorišta/palače Sermage – razvoj projekta uređenja žitnice kod Starog grada – razvoj projekta otvorenog amfiteatra na prostoru Starog grada
OČEKIVANI REZULTATI	– povećanje broja događaja, proširenje turističke ponude, povećanje broja posjetitelja, posebno mladih i djece
NOSITELJI	– Gradski muzej Varaždin, Grad Varaždin, Turistička zajednica grada Varaždina
KORISNICI	– turisti, kulturne i obrazovne ustanove, civilne udruge, građani

Drugi strateški cilj obuhvaća povećanu i proširenu produkciju kulturnih i turističkih događaja koji rezultiraju porastom posjete domaćeg stanovništva i turista događajima i time povećavaju prihod od turizma i kulturne baštine. Horizontalni cilj svih mjera obuhvaća jačanje pozicije Varaždina kao kontinentalne turističke destinacije.

4.4.3. Strateški cilj 3: Viša kvaliteta života

STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 1	Energetska učinkovitost
MJERA 1	Program poticanja energetske učinkovitosti u javnim zgradama
OPIS I CILJ MJERE	Cilj je ove mjere povećati energetska učinkovitost i smanjiti energetske troškove u javnom sektoru. Smanjenjem troškova koji su dobrodošli rezultat za sve dionike javnosti će se konkretno predstaviti koristi energetske učinkovitosti, kako za pojedinca ili subjekt tako i za društvo u cjelini i to smanjenjem potrošnje energenata, povećanjem sigurnosti opskrbe energijom i smanjenjem štetnosti za okoliš. Akcijskim planom energetske održivog razvitka Grada Varaždina utvrđeno je da je javnim zgradama na području Grada potrebna energetska obnova jer su veliki potrošači energije koja može biti upotrijebljena racionalnije i ekonomičnije. Ujedno, svi djelatnici javnih službi moraju proći edukaciju o načinima raspolaganja energijom i mogućnostima racionalnije potrošnje i raspolaganja energentima.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – provođenje Akcijskog plana energetske održivog razvitka SEAP-a – izrada programa edukacije javnosti o energetske učinkovitosti – izrada i provođenje plana poticanja energetske učinkovitosti Grada Varaždina – razmjena primjera dobre prakse s partnerima na području energetske učinkovitosti – energetska obnova zgrada Dječjeg vrtića Varaždin – energetska obnova zgrada Gradske uprave – solarni sustavi za napajanje stubišne rasvjete u svim javnim zgradama – solarni sustavi za hlađenje/grijanje javnih prostora

	– razrada projekta pametnih zgrada
OČEKIVANI REZULTATI	– porast svijesti i znanja o energetske učinkovitosti u javnom sektoru, smanjenje potrošnje energije, pripremljene smjernice i strategija za energetske učinkovitost u sljedećem programskom razdoblju
NOSITELJI	– Grad Varaždin, Regionalna energetska agencija Sjever
KORISNICI	– građani, javne ustanove i poduzeća
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 1	Energetska učinkovitost
MJERA 2	Program poticanja energetske učinkovitosti u kućanstvima
OPIS I CILJ MJERE	Cilj je ove mjere povećati energetske učinkovitost i smanjiti energetske troškove građana u njihovim obiteljskim kućama ili stambenim zgradama. Građani će se edukacijama i promocijama energetske učinkovitosti osvijestiti o koracima koje sami mogu poduzeti u svrhu bolje energetske učinkovitosti, a provest će se i program poticanja energetske obnove za višestambene zgrade i obiteljske kuće.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – provedba Akcijskog plana energetske održivog razvitka grada Varaždina – izrada edukativnog vodiča o energetske učinkovitosti – izrada i provođenje plana poticanja energetske učinkovitosti Grada Varaždina – javne radionice i tribine o mogućnostima poboljšanja energetske učinkovitosti u domaćinstvima te organizacija Sajma obnovljivih izvora energije – potpore sukladno Programu EnU u višestambenim zgrada (u suradnji s FZOEU-om i upraviteljima višestambenih zgrada) – potpore sukladno Programu EnU u obiteljskim kućama – Sajam Cro Expo Eco Energy
OČEKIVANI REZULTATI	– porast svijesti i znanja o energetske učinkovitosti u javnom sektoru, smanjenje potrošnje energije, pripremljene smjernice i strategija za energetske učinkovitost u sljedećem programskom razdoblju
NOSITELJI	– Grad Varaždin, Regionalna energetska agencija Sjever
KORISNICI	– građani, javne ustanove i poduzeća
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 2	Unapređenje zaštite okoliša i prirodnog bogatstva
MJERA 1	Unapređenje života u ekološkom prostoru, briga o zelenim površinama
OPIS I CILJ MJERE	Cilj je ove mjere revitalizirati neke zapuštene ili propale zelene površine u Gradu, uključiti ih u urbanističke planove i stvoriti uvjete za njihovo održavanje.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – održavanje baze podataka o zelenim gradskim površinama – akcijski plan revitalizacije zelenih površina u Gradu – uvođenje zaštićenih zelenih površina u prostorno-plansku dokumentaciju – provođenje projekta CENSE 2020 i ostalih prijavljenih EU projekata – održavanje i revitalizacija zelenih površina, dječjih igrališta, Dravske šume, šume Jelačićka – hortikultura revitalizacija Starog grada – hortikultura revitalizacija parka V. Jagića – sanacija drvoreda lipa u Ulici A. Cesarca – revitalizacija zelenih površina i sadnja novog drvoreda u Ulici Zrinskih i Frankopana – obnova postojećih dječjih igrališta na javnim površinama – uklanjanje nezbrinutog otpada i sanacija zemljišta na lokaciji Brezje
OČEKIVANI REZULTATI	– povećan broj zelenih površina u gradu, povećanje prirodnih aktivnosti, okretanje građana životu u prirodi i na otvorenom

NOSITELJ	– Grad Varaždin
KORISNICI	– građani, civilno društvo, lokalna zajednica
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 2	Unapređenje zaštite okoliša i prirodnog bogatstva
MJERA 2	Dovršenje održivog sustava reciklaže u gospodarenju otpadom i stvaranje preduvjeta za dobivanje statusa ZERO W ASTE grada
CILJ MJERE	Cilj je ove mjere upotreba otpada iz gospodarstva i kućanstva kao sekundarnih sirovina čime se smanjuje odlaganje otpada i štetni učinak na okoliš količinom otpada koje proizvodu gospodarstvo i kućanstva.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – izrada akcijskog plana reciklaže otpada iz gospodarstva – izgradnja Sortirnice i Centra ponovne uporabe – edukacija i promocija recikliranja otpada iz kućanstva – otvaranje kompostane za zeleni otpad – ograničenje daljnjeg razvoja djelatnosti koje se odnose na gospodarenje otpadom na području grada Varaždina prostorno-planskom dokumentacijom – razvoj projekta „Varaždin – grad poželjan za život“ – izgradnja reciklažnog dvorišta uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost – projekt CENSE – implementacija
OČEKIVANI REZULTATI	–povećana količina otpada iz gospodarstva i kućanstva koja se koristi kao sekundarna sirovina, smanjena količina otpada koju proizvode gospodarstvo i kućanstva, smanjena djelatnost gospodarenja otpadom na području Grada
NOSITELJ	– Grad Varaždin, komunalne tvrtke Grada Varaždina
KORISNICI	– ukupna lokalna zajednica
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 3	Podizanje kapaciteta komunalne infrastrukture
MJERA 1	Rješenje prometne infrastrukture u Gradu
OPIS I CILJ MJERE	U gradu radu postoji nekoliko prometnih punktova koji trebaju rješenje da bi se smanjio prometni pritisak i gužve koje nastaju. Pružni prijelaz kod željezničkog kolodvora jedna je od žarišnih točaka koja odsijeca cijeli jedan kvart od centra grada te otežava stanovnicima tog dijela grada kretanje prema centru. Ujedno, na tom se mjestu zbog frekvencije vlakova stvaraju svakodnevne prometne gužve u vremenu kada je prometni pritisak najveći. Cilj je ove mjere smanjivanje prometnog pritiska u centru grada zbog prolaska željezničke pruge te povezivanje dijela grada iza pružnog prijelaza s centrom. Ujedno se predviđenim aktivnostima namjeravaju riješiti i ostali prometni problemi u Gradu.
AKTIVNOSTI	<p>Izrada dokumentacije i planova za sljedeća prometna rješenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rekonstrukcija raskrižja Ulice M. Krleže i Ulice K. Filića – rekonstrukcija raskrižja u Optujskoj ulici (Supernova) – izgradnja nove ulice s rekonstrukcijom raskrižja Optujske i Hallerove ulice (I. i II. faza) – denivelacija prijelaza željezničke pruge: nadvožnjak Supilova – V. Novaka – rekonstrukcija raskrižja Zagrebačke i Gospodarske ulice – izrada Plana urbane mobilnosti – uvođenje sustava e-bicikli
OČEKIVANI REZULTATI	– smanjene prometne gužve u gradu, bolja protočnost prometa, bolja povezanost dijela grada preko pruge s centrom, rast vrijednosti nekretnina u dijelu grada preko pruge

NOSITELJI	– Grad Varaždin, ŽUC, HŽ
KORISNICI	– građani, HŽ
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 3	Podizanje kapaciteta komunalne infrastrukture
MJERA 2	Ekološki održivo rasvjetljenje javnih površina
OPIS I CILJ MJERE	Gradska jezgra opremit će se novim, modernim osvjetljenjem u skladu s pravilima energetske učinkovitosti. Cilj je smanjiti energetske potrošnje javne rasvjete, a ujedno uljepšati vizualnu sliku noćnog prizora gradske jezgre.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – izrada plana održive javne rasvjete gradske jezgre – radovi na javnoj rasvjeti
OČEKIVANI REZULTATI	– smanjenje potrošnje energije javne rasvjete u gradskoj jezgri, moderno osvijetljena gradska jezgra pojačanog vizualnog dojma
NOSITELJ	– Grad Varaždin
KORISNICI	– građani, turisti, poduzetnici u centru grada
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 4	Podizanje kapaciteta društvenih usluga
MJERA 1	Modernizacija i poboljšanje funkcionalnosti Centra za mlade
OPIS I CILJ MJERE	Ovom mjerom Centar za mlade u Varaždinu želi se učiniti mjestom gdje će mladi imati dovoljno sadržaja i opreme za ispunjenje potreba za kvalitetnim provođenjem slobodnog vremena, za pojačanu aktivnost u civilnom društvu i održavanje svih aktivnosti koje su im potrebne.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – uređenje unutarnjeg i vanjskog prostora Centra – nabava opreme za Centar – formiranje upravljačkog tijela Centra za mlade – izrada plana aktivnosti i izrada programa događaja u Centru – kontinuirano istraživanje sveobuhvatnih potreba i interesa mladih (internet-anketa, fokus grupe) – poticanje razvoja aktivnosti organiziranog provođenja slobodnog vremena i sudjelovanja mladih u razvoju zajednice – organiziranje aktivnosti sa zadaćom informiranja mladih o svim područjima života, poput kulturnih, sportskih i drugih sadržaja u slobodnom vremenu, o zapošljavanju, mogućnostima stanovanja, sudjelovanju u radu udruga ili centara mladih, mogućnostima za mobilnost i drugo – stvaranje koncepta rada Centra imajući u vidu i odredbe Gradskog programa za mlade Grada Varaždina 2014. – 2020. – organizacija radionica u skladu s potrebama Udruga za mlade – pisanje projekata – izrada programa promidžbe Centra – podupiranje rada volonterskih servisa u povezivanju volontera/ki i zajednice, informiranje o volontiranju, unapređenju praksi volontiranja i javnom zalaganju za vrijednosti i standarde volontiranja
OČEKIVANI REZULTATI	– očekuje se da će obnova Centra za mlade rezultirati većim brojem sadržaja i programa koje Centar nudi, povećanim interesom među mladima za sudjelovanje u radu Savjeta ili udruga koje djeluju u sklopu Centra te općenito povećanom svijesti mladih o važnosti sudjelovanja u civilnom društvu. Dodatno, očekuje se da veći broj mladih razvija svoju kreativnost potaknut sadržajima Centra i da se tako smanji okupljanje mladih po kafićima te devijantno ponašanje među mladima
NOSITELJ	– Grad Varaždin, Savjet za mlade grada Varaždina

KORISNICI	– učenici, studenti, udruge mladih, lokalna zajednica
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 4	Podizanje kapaciteta društvenih usluga
MJERA 2	Razvoj usluga za socijalnu inkluziju
OPIS I CILJ MJERE	Ovom mjerom planiraju se pokrenuti aktivnosti kojima će se osobama u nepovoljnom položaju te marginaliziranim skupinama omogućiti lakši pristup tržištu rada, financijska neovisnost kao i integracija i inkluzija u društvo općenito što će u konačnici povećati kvalitetu života korisnicima.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – aktivnosti povećanja kapaciteta i vještina osobama u nepovoljnom položaju da bi se lakše zaposlili – aktivnosti organiziranja i pružanja socijalnih usluga za bolju inkluziju marginaliziranih osoba i osoba u nepovoljnom položaju u društvo (usluge za starije i nemoćne osobe, dadilje, prihvatilište za beskućnike i žrtve obiteljskog nasilja) – aktivnosti pružanja usluga psihosocijalne podrške korisnicima i njihovim obiteljima – aktivnosti organiziranja sustava pomoći uvođenjem osobne asistencije i asistencije u odgojno-obrazovni proces (pomoćnici u nastavi)
REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – provedbom planiranih aktivnosti korisnici će usvojiti dodatna znanja i vještine te će postati konkurentniji na tržištu rada – kvalitetnim provođenjem socijalnih usluga te pružanjem psihosocijalnih i ostalih usluga korisnici će povećati kvalitetu života, lakše se uključiti u društvo te steći financijsku sigurnost i neovisnost
NOSITELJ	– Grad Varaždin, Razvojna agencija Sjever DAN
KORISNICI	– skupine u nepovoljnom položaju i marginalizirane skupine
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 5	Promocija dostupnosti bavljenja sportom
MJERA 1	Promocija bavljenja sportom i promocija zdravog života
OPIS I CILJ MJERE	Cilj je ove mjere potaknuti amatere i članove klubova/udruga na veću tjelesnu aktivnost i sport širenjem dostupnosti sportskih sadržaja pod ingerencijom Grada. Istovremeno, boljom suradnjom Gradske uprave, upravitelja sportskih dvorana s područja Grada, sportskih udruga i klubova povećat će se kapaciteti udruga i klubova za treninge i sportske događaje što će dovesti do većeg broja članova i sportaša, posebno mladih. U Gradu postoji dovoljan broj sportskih i školsko-sportskih dvorana koje imaju veliki broj slobodnih termina za bavljenje sportom. Problem je veliko financijsko opterećenje mnogih objekata zbog kojih je njihov najam ili korištenje skupo, a udruge ili amateri pojedinci ne mogu podnijeti troškove takvih najмова. Dolazi do situacije koja nikome ne odgovara jer sportaši i klubovi nemaju prostora za aktivnosti, a upravitelji dvorana ne naplaćuju njihovo korištenje te tako olakšavaju financijski teret koji dvorane nose. Cilj je ove mjere uspostaviti nove uvjete korištenja koji bi sportašima i drugama omogućili lakše bavljenje sportom, dodatno bi se promovirao sport te bi se dvorane bolje popunile i lakše pratile financijske obaveze koje imaju.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – umrežavanje upravitelja dvorana, Gradske uprave i sportskih udruga – sporazum oko povoljnijih uvjeta korištenja dvorana i sportskih sadržaja – uređenje sadržaja u školskim i sportskim dvoranama – promocija sporta kroz edukacije ili akcije koje provode klubovi i udruge – promocija biciklizma i korištenja bicikala kao oblika zdravog života

OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – zahvaljujući većoj dostupnosti dvorana i sadržaja očekuje se porast broja aktivnih sportaša amatera, povećana tjelesna aktivnost te, posljedično, bolja ukupna zdravstvena slika građana – uz dostupnije sportske sadržaje očekuje se povećanje broja sportskih natjecanja i manifestacija u gradu što pridonosi i turizmu i gospodarstvu
NOSITELJI	– Grad Varaždin, Zajednica sportskih udruga grada Varaždina
KORISNICI	– sportaši amateri, klubovi, lokalna zajednica
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 6	Unapređenja odgoja i obrazovanja
MJERA 1	Poboljšanje kapaciteta i kvalitete u sustavu odgoja i obrazovanja na području Grada
OPIS I CILJ MJERE	Treba pridonijeti kvalitetnijem i interaktivnijem pristupu obrazovanju za djecu i roditelje, jačati postojeće institucije u svim kapacitetima, promovirati i educirati o jednakim prilikama za svu djecu, učiniti obrazovanje dostupno svima. Također, nužno je poboljšati kvalitetu obrazovanja i školskih sadržaja za djecu s poteškoćama, podizati standard u obrazovanju na EU razinu te uskladiti obrazovanje s potrebama tržišta rada.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – provođenje subvencioniranja školske prehrane – povećanje kvalitete prehrane u odgojno-obrazovnim ustanovama – izrada programa i poticaja za učenike i roditelje koji vode usmjeravanju u strukovna i tehnička zanimanja koja su deficitarna – obnavljanje tehničkih učionica i praktikuma u školama – razvijanje programa za sprečavanje delikvencije i poteškoća u ponašanju djece – usklađivanje obrazovnih programa s potrebama tržišta rada – provođenje projekta pomoćnika u odgoju i obrazovanju
OČEKIVANI REZULTATI	– podignuta kvaliteta obrazovanja za svu djecu, poboljšani rad s djecom i roditeljima te povezanost sa školskim djelatnicima, bolja uključenost i tolerancija među mladima, veći interes za deficitarna zanimanja i bolja usklađenost s tržištem rada
NOSITELJI	– Grad Varaždin, osnovne škole
KORISNICI	– roditelji, djeca, odgojno-obrazovne ustanove i gospodarstvo
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 7	Poboljšana javna sigurnost
MJERA 1	Uspostava objedinjenog sustava za zaštitu i spašavanje
OPIS I CILJ MJERE	Cilj mjere jest na jednoj lokaciji u gradu smjestiti sve relevantne službe spašavanja i zaštite, kao i civilne udruge koje se bave spašavanjem i pružanjem pomoći. To će se postići izgradnjom Centra za zaštitu i spašavanje (Centar) za koji je planskom dokumentacijom određena lokacija. Trenutno stanje onemogućava mnoge od njih da svoju funkciju optimalno izvršavaju zbog lošeg prometnog položaja ili neadekvatnih prostora.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – izrada dokumentacije i planova za Centar – izgradnja Centra
OČEKIVANI REZULTATI	– novoizgrađeni Centar, lakše i bolje funkcioniranje svih službi za spašavanje, povećana brzina odaziva na intervencije, bolja suradnja i koordinacija službi spašavanja
NOSITELJ	– Grad Varaždin, Javna vatrogasna postrojba Grada Varaždina
KORISNICI	– vatrogasna služba, službe spašavanja, civilne udruge, lokalna zajednica

STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 8	Razvoj gradskih naselja s manje od 5 000 stanovnika
MJERA 1	Razvoj komunalne i prometne infrastrukture
OPIS I CILJ MJERE	Manja gradska naselja koja se nalaze na rubovima Grada čine površinom veći prostor Grada, dok brojem stanovnika značajno zaostaju u odnosu na središnji dio grada. Cilj je ove mjere poboljšati prije svega komunalne prometne uvjete građanima u manjim naseljima te tako doprinijeti boljoj prometnoj povezanosti svih gradskih naselja. Boljim protokom prometa i većom sigurnošću doći će do uravnoteženijeg razvoja svih naselja na području Grada.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – sanacija prometnica nakon uvođenja kanalizacije – izgradnja nove ulice u naselju Kućan Marof – spoj Varaždinske i Zelene ulice – otvaranje nove ulice u Kućan Marofu, Kućanu Donjem (južno od Gajeve ulice) – rekonstrukcija Ulice hrvatskih branitelja i Ulice kardinala Franje Kuharića u Hrašćici – rekonstrukcija Ulice Zvonka Milkovića u Hrašćici –sufinanciranje gradnje vodnih građevina na području aglomeracije Varaždin
OČEKIVANI REZULTATI	– bolja povezanost rubnih naselja sa središtem grada i bolja pokrivenost sustavima odvodnje, povećan broj stanovnika u tim naseljima
NOSITELJI	– Grad Varaždin, Mjesni odbori, komunalne tvrtke
KORISNICI	– stanovnici prigradskih naselja
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 8	Razvoj gradskih naselja s manje od 5 000 stanovnika
MJERA 2	Razvoj društvene infrastrukture
OPIS I CILJ MJERE	S obzirom na iskazanu trenutnu potrebu za smještajem djece u vrtiće te očekivani daljnji rast broja stanovnika u rubnim gradskim naseljima potrebno je planirati izgradnju dvaju dječjih vrtića. Isto tako, zbog dotrajalosti i nefunkcionalnosti potrebno je pristupiti rekonstrukciji i adaptaciji nekih sportskih objekata i terena. Cilj koji se želi postići odnosi se na podizanje kvalitete života te poticanje mladih na ostanak i život u manjim gradskim naseljima kako bi se postigao što uravnoteženiji razvoj cijelog prostora Grada.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – izgradnja i uređenje dječjeg vrtića Donji Kućan za pokrivanje potreba četiriju gradskih naselja – projektiranje i izgradnja novog dječjeg vrtića u Hrašćici – adaptacija nogometnog igrališta s pripadajućim zgradama NK-a Jalkovec – adaptacija nogometnog igrališta s pripadajućim zgradama NK-a Udarnik, Kućan Gornji – uređenje prostora i objekta društvenog doma za potrebe mještana Donjeg Kućana
OČEKIVANI REZULTATI	– veći broj djece u vrtićima i veći udio djece i mladih koji se bave sportom i društvenim aktivnostima u manjim gradskim naseljima
NOSITELJI	– Grad Varaždin, mjesni odbori
KORISNICI	– stanovnici manjih gradskih naselja, sportsko-rekreativne udruge
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 8	Razvoj gradskih naselja s manje od 5 000 stanovnika
MJERA 3	Razvoj turističke infrastrukture
OPIS I CILJ MJERE	Rubni dijelovi grada bogati su prirodnim ljepotama i nematerijalnom kulturnom baštinom, a njihovi potencijali nisu u dovoljnoj mjeri korišteni. Izgradnjom i uređenjem šetnica s poučnim stazama kao i uređenjem biciklističkih staza žele se

	povećati turistički kapaciteti grada. Cilj je ove mjere da stanovnici grada i turisti što više koriste prirodne i kulturne resurse u razvoju turizma Grada Varaždina.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – revitalizacija Vidovićeve mlina u Gornjem Kućanu – izgradnja šetnice (pješačke i biciklističke staze) Varaždinskom cestom u Kućan Marofu – uređenje šetnice uz potok Zbel i Čunica
OČEKIVANI REZULTATI	– veći broj posjetitelja i rekreativaca u rubnim dijelovima grada, veći stupanj zaštite i očuvanosti okoliša, kao i veća sigurnost pješaka i biciklista u prometu
NOSITELJI	– Grad Varaždin, mjesni odbori
KORISNICI	– ekološke udruge, stanovnici grada Varaždina, turisti
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 9	Kultura i građani
MJERA 1	Razvoj glazbene kulture i umjetnosti
OPIS I CILJ MJERE	Glazba je u Varaždinu jedna od razvijenijih grana kulture i umjetnosti te zbog svih postojećih dionika u ovoj djelatnosti postoji potreba za njezinim jačanjem kao i razvojem visokog školstva. HNK Varaždin s titulom nacionalnog kazališta u daljnjem će razdoblju razvijati glazbenu djelatnost zajedno s Koncertnim uredom Varaždin, Varaždinskim komornim orkestrom, Glazbenom školom Varaždin i udrugama koje djeluju u području glazbe te ojačati epitet Grada glazbe na domaćem i međunarodnom nivou.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – razvijanje programa za glazbeno obrazovanje – planiranje Glazbene akademije – razvijanje festivalskih programa za različite vrste glazbe
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – porast broja glazbenika i glazbenih sastava, uključenje u rad HNK-ovih školovanih glazbenika s varaždinskog područja – postavljeni temelji i stvoreni preduvjeti za pokretanje Glazbene akademije
NOSITELJI	– Grad Varaždin, Kulturno vijeće Grada Varaždina, Glazbena škola Varaždin
KORISNICI	– udruge, građani, djelatnici u kulturi, turisti
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 9	Kultura i građani
MJERA 2	Razvoj suvremene i izvaninstitucionalne kulture i umjetnosti
OPIS I CILJ MJERE	Kao protuteža jakoj institucionalnoj kulturi u Gradu s čak pet javnih ustanova u kulturi, javljaju se djelatnosti u kojima djeluju ili kojima su organizatori udruge. Razvoj izvaninstitucionalne kulture i umjetnosti jedan je od prioriteta Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Europske komisije, a posebno u audiovizualnoj djelatnosti. Varaždinu nedostaje upravo suvremena umjetnost, stoga će pažnja biti posvećena projektima i manifestacijama koje se u Gradu odvijaju sporadično, a sve kako bi prerasle u kontinuirane programe otvorene širem građanstvu.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – razvijanje sljedećih projekata: <ul style="list-style-type: none"> - Dani performansa - Ceramica Multiplex - MOP festival multimedije - Dani suvremenog plesa - Trash film festival – rješavanje vlasničkog statusa gradskog kina – planiranje i priprema prostora za očuvanje tradicijske kulture
OČEKIVANI REZULTATI	– rast posjetitelja projekata kulturnih događaja u gradu, stabilno financiranje i organiziranje događaja, poboljšanje funkcionalnosti kina, isplaniran prostor za očuvanje tradicijske kulture
NOSITELJI	– Grad Varaždin, Kulturno vijeće Grada Varaždina
KORISNICI	– građani, djelatnici u kulturi, turisti, udruge

STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 10	Razvoj urbanog kampusa u Varaždinu
MJERA 1	Studentski dom Varaždin
OPIS I CILJ MJERE	Izgradnja novog Studentskog doma Varaždin s povećanim kapacitetima za smještaj studenata kao i dodatnim sadržajima i funkcijama potrebnima za odvijanje studentskog života cilj je ove mjere.
AKTIVNOSTI	– izrada dokumentacije za studentski dom – izgradnja studentskog doma – izgradnja dodatnih sadržaja
OČEKIVANI REZULTATI	– povećanje broja studenata, veća kvaliteta usluga, poboljšana kvaliteta studentskog života
NOSITELJI	– Studentski centar Varaždin
KORISNICI	– studenti, fakulteti, lokalna zajednica
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 10	Razvoj urbanog kampusa u Varaždinu
MJERA 2	Nova zgrada Fakulteta organizacije i informatike
OPIS I CILJ MJERE	Izgradnja nove zgrade FOI-a s četiri objekta koja su središnjim dijelom prostorno povezana s knjižnicom u prizemlju, računalnim učionicama na katu, velikom predavaonicom, upravnim dijelom te manjim predavaonicama i učionama za odvijanje seminarske nastave. Cilj je stvoriti modernizirani prostor za odvijanje nastave i funkcioniranje fakulteta po standardima modernog obrazovanja te ojačati kapacitete fakulteta za obrazovanje, međunarodno povezivanje i razvoj IT tehnologije.
AKTIVNOSTI	– izgradnja nove zgrade FOI-a – stavljanje prostora u funkciju – opremanje zgrade FOI-a
OČEKIVANI REZULTATI	– povećanje kapaciteta Fakulteta organizacije i informatike, razvoj novih kurikuluma i smjerova, jačanje međunarodne suradnje s fakultetima
NOSITELJI	– Sveučilište u Zagrebu
KORISNICI	– studenti, lokalna zajednica, FOI
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 10	Razvoj urbanog kampusa u Varaždinu
MJERA 3	Proširenje Sveučilišta Sjever na prostor u bivšoj vojarni u Optujskoj
OPIS I CILJ MJERE	Prostor bivše vojarnje u Optujskoj nudi velike mogućnosti korištenja u svrhu unapređenja društvenog i gospodarskog života. Namjera je Sveučilišta Sjever da na jednom dijelu tog prostora započne s izgradnjom kampusa koji bi mu omogućio jačanje vlastitih kapaciteta, proširenje nastavnog programa i prihvaćanje većeg broja studenata.
AKTIVNOSTI	– dogovor s Gradom, rješavanje imovinskih pitanja oko prostora vojarnje – planiranje sadržaja i infrastrukture – prijava za sufinanciranje iz fondova EU-a i nacionalnih fondova
OČEKIVANI REZULTATI	– stvoreni preduvjeti za početak radova, rješavanje imovinskih pitanja prostora vojarnje, jačanje kapaciteta Sveučilišta Sjever
NOSITELJI	– Sveučilište Sjever
KORISNICI	– lokalna zajednica, Grad Varaždin, studenti
STRATEŠKI CILJ 3	VIŠA KVALITETA ŽIVOTA
PRIORITET 10	Razvoj urbanog kampusa u Varaždinu
MJERA 4	Planiranje integriranog povezivanja konceptom SMART CITY za ukupni

	urbani kampus u Varaždinu
OPIS I CILJ MJERE	<p>Koncept urbanog kampusa Varaždin u potpunosti je u skladu sa zadanim ciljevima i prioritetima Operativnog programa Regionalna konkurentnost 2012. – 2013. te Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske 2011. – 2013., prije svega s prioritetom jačanja konkurentnosti hrvatskog gospodarstva i povećanja razvojnog potencijala hrvatskih regija. To je moguće poboljšanjem uvjeta za inovativnost, poticanjem istraživanja i tehnološkog razvoja. Kao primjeri kvalitete i uspješnosti Fakultet organizacije i informatike (FOI) i Tehnološki park Varaždin, čiji je FOI suvlasnik, integrirani u Sveučilišni urbani kampus Varaždin uvelike će doprinijeti postizanju cilja prijenosa tehnologije i potpore gospodarstvu zasnovanom na znanju. Projekt urbani kampus Varaždin bit će temelj za daljnje jačanje prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje jer će upravo razvojem infrastrukture kampusa biti omogućen i pojačan obim suradnje u okviru razmjene studenata i nastavnika, kao i suradnje na zajedničkim projektima visokoobrazovnih institucija s privatnim i javnim sektorom u pograničnoj zoni sjeverozapadne Hrvatske.</p> <p>Uspješna implementacija ovog projekta izravno će doprinijeti ostvarenju prvih dvaju strateških ciljeva i pripadajućih prioriteta u Strategiji regionalnog razvoja, a to su: CILJ 1 – jačanje mreže učilišta, centara za izobrazbu i poticanje cjeloživotnog učenja te usklađivanje obrazovnog sustava sa stvarnim potrebama lokalnog gospodarstva i tržišta rada; CILJ 2 – umrežavanje poslovnog sektora s javnim i znanstveno-istraživačkom sektorom radi povećanja efikasnosti i konkurentnosti; unapređenje informacijske i elektroničke komunikacijske tehnologije i infrastrukture; izgradnja i razvoj tehnoloških parkova, poslovno-razvojnih centara i institucija za transfer tehnologija.</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – izrada koncepta urbanog kampusa – povezivanje svih dionika u partnerstvo na projektu urbanog kampusa – sporazum oko suradnje – prijava za sufinanciranje projekta iz fondova EU-a i nacionalnih fondova
OČEKIVANI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> – postignuti dogovori oko partnerstva svih relevantnih institucija na projektu urbanog kampusa, izrađen koncept i stvoreni preduvjeti za početak provedbe projekta, dobivena sredstva sufinanciranja iz fondova EU-a i nacionalnih fondova
NOSITELJI	– FOI, Sveučilište Sjever, Studentski centar Varaždin, Grad Varaždin
KORISNICI	– studenti, lokalna zajednica, fakulteti

Strateški cilj 3 objedinjuje mjere energetske učinkovitosti, zaštite okoliša, jačanje komunalne infrastrukture, visokog obrazovanja, potporu mladima, potporu kulturi, promociju sporta i zdravijeg načina života te poboljšanje uvjeta u obrazovanju i javnoj sigurnosti, kao i uravnoteženi razvoj svih gradskih naselja. Ukratko, ovaj strateški cilj usmjeren je na poboljšanje ukupnih uvjeta kvalitete života u zajednici. Sve mjere koje će se provesti imaju jednaki horizontalni cilj, a to je pružanje uvjeta građanima za kvalitetniji život što posljedično dovodi do većeg zadovoljstva životom u gradu, pridonosi broju stanovništva i demografskoj obnovi, tj. zaustavljanju negativnih demografskih trendova.

5. PROVEDBA

5.1. Financijski okvir za provedbu Strategije

Uspješnost provedbe Strategije razvoja Grada Varaždina primarno ovisi o osiguranim financijskim sredstvima za implementaciju svih strateških ciljeva, njihovih prioriteta i mjera koje su u Strategiji opisane i označene kao strateški važne. Za neke kapitalno važne projekte navedene u ovoj Strategiji Grad Varaždin već je osigurao sredstva unutar svog proračuna, dok se za provedbu nekih mjera očekuje osiguravanje financiranja iz vanjskih izvora, primarno iz EU fondova i nacionalnih fondova. S obzirom na to da se Strategija donosi za čitavo programsko razdoblje do 2020. godine, postoje mogućnosti promjena izvora financiranja, ali Grad Varaždin u bilo kojem slučaju čvrsto stoji iza mjera i projekata iz ove Strategije i pružit će im prema svojim mogućnostima punu potporu.

Strategija će se financirati iz sljedećih izvora:

1. Proračun Grada Varaždina – iz ovog izvora predviđeno je djelomično ili potpuno financiranje svih aktivnosti unutar zadanih mjera i prioriteta. Najviše sredstava iz proračuna određeno je za poticanje održivog gospodarskog razvoja, razvijanje komunalne infrastrukture te poticanje energetske učinkovitosti. Grad Varaždin, kao nositelj većine aktivnosti predviđenih Strategijom, iz proračuna će izdvajati sredstva i za sufinanciranje projekata koji će biti odobreni za financiranje iz EU fondova.
2. Proračun Varaždinske županije – Varaždinska županija sudjeluje u nekim segmentima Strategije razvoja Grada Varaždina. S obzirom na to da neke aktivnosti, osim što su ključne za razvoj Grada Varaždina, imaju veliki utjecaj i značaj za regiju, Županija će sudjelovati svojim proračunom u provedbi tih aktivnosti te će tim aktivnostima davati svaku drugu podršku iz svojih resursa.
3. Državni proračun – za provedbu nekih aktivnosti predviđena je i financijska potpora iz državnog proračuna. Grad Varaždin redovito aplicira aktivnosti i projekte na nacionalne fondove koje raspisuje ministarstva. Posebno se to odnosi na sektor turizma i očuvanje kulturne baštine, razvoj gospodarskih zona, sanaciju i raspolaganje otpadom. Također, mjere energetske učinkovitosti moguće je sufinancirati sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.
4. EU fondovi (Europski investicijski fondovi) – za razvoj integriranog projekta kulturnog turizma, kao i za razvoj Tehnološkog parka – Centra kompetencija za obnovljive izvore energije planirano je povlačenje znatnih sredstava iz EU Strukturnih fondova te Kohezijskog fonda. Sredstva iz EU fondova planiraju se i za financiranje ili

djelomično financiranje mnogih drugih aktivnosti iz ove Strategije, a Grad Varaždin u suradnji s gradskom Razvojnoum agencijom Sjever DAN redovito razvija projekte, aplicira na mnoge EU natječaje te provodi implementaciju. Za provedbu EU projekata Grad Varaždin osigurava sredstva za sufinanciranje iz svog proračuna.

5. Ostali izvori financiranja – osim apliciranja za potpore Svjetske banke, UNDP-a te raznih Zaklada i Fondacija za provedbu ponekih aktivnosti moguća je i potpora privatnog sektora za projekte koji uključuju privatne pravne ili fizičke osobe, kao i potpora nevladinih organizacija i civilnog sektora.

Strateški cilj 1: Razvoj gospodarstva i potrebnih kompetencija

MJERA	PROJEKTI/PROGRAMI	IZVOR FINANCIRANJA
Razvoj poduzetničkih zona i tehnoloških parkova – stvaranje uvjeta za razvoj poduzetništva	<ul style="list-style-type: none"> – odluka o uvjetima prodaje zemljišta i poticanje investicija u gospodarskoj zoni Brezje – program mjera za poticanje gospodarstva na području Grada Varaždina – izgradnja Tehnološkog parka - Centra kompetencija za obnovljive izvore energije 	<ul style="list-style-type: none"> – proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – EU Strukturni fondovi (OP konkurentnost i kohezija 2014.-2020., PO 3)
Poticanje razvoja gospodarstva pokretanjem investicija (<i>greenfield</i> i <i>brownfield</i> investicije)	– program mjera za poticanje gospodarstva na području Grada Varaždina	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu
Razvoj kompetencija i umrežavanje poduzetnika	– 20. Program poticanja gospodarstva	<ul style="list-style-type: none"> – proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu <ul style="list-style-type: none"> ○ A 200023 ○ A 200010 ○ KP 200027 – EU fondovi (ESF – razvoj ljudskih potencijala, OP konkurentnos i kohezija 2014. – 2020 PO3.) – nacionalni fondovi – poduzetnički impuls
Poticanje kreativnog poduzetništva i inovativnosti	– 20. Program poticanja gospodarstva	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – A200023
Razvoj društvenog poduzetništva	– 20. Program poticanja gospodarstva	<ul style="list-style-type: none"> – proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – A 200023 – Europski socijalni fond (ESF)

Srtaški cilj 2: Razvoj turizma

MJERA	PROJEKTI/PROGRAMI	IZVOR FINANCIRANJA
Podrška turističkim i kulturnim događajima / proizvodima Grada	– 21. Program poticanja turizma	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu <ul style="list-style-type: none"> ○ A 210002 ○ A 210003 ○ A210008 ○ A210009
Promocija kulturno-turističke ponude Grada Varaždina	– 21. Program poticanja turizma	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu <ul style="list-style-type: none"> ○ A 210003 ○ A 210008
Razvoj procesa destinacijskog menadžmenta	– 21. Program poticanja turizma	Proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – A 210009
Uređenje komunalne infrastrukture povijesne gradske jezgre	– 130. Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2016. s projekcijom za 2017. i 2018.	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu <ul style="list-style-type: none"> ○ A 300001 ○ A 300005 ○ A 300010 ○ KP 310001 ○ KP 310003 ○ KP 310004
Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izvođenje	– integrirani kulturno-turistički projekt – InCultoure I (izgradnja i opremanje Varaždinske kuće i sinagoge)	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – A 280001EFRD (Europski fond za regionalni razvoj) PO6
Integrirani projekt kulturnog turizma – projekti za izradu potrebne ekonomsko-tehničke dokumentacije	– integrirani kulturno-turistički projekt – InCultoure II (sufinanciranje izrade ekonomsko-tehničke dokumentacije)	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – A 280001 – EFRD (Europski fond za regionalni razvoj) PO 6
Uređenje povijesnih objekata u povijesnoj gradskoj jezgri	– uređenje i održavanje gradskih groblja – uređenje Gradske vijećnice i zaštita kulturne baštine	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu <ul style="list-style-type: none"> ○ A 300003 ○ KP 010088

Strateški cilj 3: Viša kvaliteta života

MJERA	PROJEKTI / PROGRAMI	IZVOR FINANCIRANJA
Program poticanja energetske učinkovitosti u javnim zgradama	– energetska obnova Dječjeg vrtića Varaždin	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – KP 280004 – Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost – nacionalni fondovi – OP konkurentnost i kohezija 2014.

		– 2020. PO 4
Program poticanja energetske učinkovitosti u kućanstvima	– 26. Program poticanja energetske učinkovitosti	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu <ul style="list-style-type: none"> ○ 260001 ○ 260002 – Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost – OP konkurentnost i kohezija 2014.-2020. PO 4
Unapređenje života u ekološkom prostoru, briga o zelenim površinama	– 30. Program održavanja komunalne infrastrukture – uređenje i održavanje zelenih površina	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – A300002
Dovršenje održivog i reciklažnog sustava gospodarenja otpadom i stvaranje preduvjeta za dobivanje statusa ZERO WASTE grada	– 31. Program izgradnje komunalne infrastrukture – izgradnja reciklažnih dvorišta	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – KP 310012
Rješenje prometne infrastrukture u gradu	– denivelacija prijelaza željezničke pruge – nadvožnjak Supilova – V. Novaka – Anina ulica	– EFRD (Europski fond za regionalni razvoj) PO 7
Ekološki održivo rasvjetljenje javnih površina	– jačanje komunalne infrastrukture – 30. Program održavanja komunalne infrastrukture – uređenje i održavanje javne rasvjete	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – A300006
Modernizacija i poboljšanje funkcionalnosti Centra za mlade	– opremanje Centra za mlade – potpora udrugama unutar Centra za mlade	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – A 600026
Razvoj usluga za socijalnu inkluziju	– Program povećanja kapaciteta i vještina osobama u nepovoljnom položaju kako bi se lakše zaposlili – Program pružanja socijalnih usluga za bolju inkluziju marginaliziranih osoba u društvo – Program pružanja usluga psihosocijalne podrške korisnicima i njihovim obiteljima – Program: pomoćnici u nastavi	– Europski socijalni fond ESF – OP konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. PO8 – nacionalni fondovi
Promocija bavljenja sportom i promocija zdravog života	– 142. Program javnih potreba u sportu i rekreaciji od 2016. do 2018. godine	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu <ul style="list-style-type: none"> ○ A770001 ○ A920001
Poboljšanje kapaciteta i kvalitete u sustavu	– 140. Program javnih potreba u obrazovanju i znanosti od 2016. do 2018.	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu

odgoja i obrazovanja na području Grada	godine	<ul style="list-style-type: none"> ○ A57001 ○ A57002 ○ A57003 ○ A 57004 ○ A57005 ○ A57010 ○ A550001 ○ A550003 ○ A550014 ○ A550017 ○ A550020
Uspostava Centra za zaštitu i spašavanje	– izgradnja Centra za zaštitu i spašavanje	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – KP 850010 – EFRD (Europski fond za regionalni razvoj) PO 5
Razvoj društvene i prometne infrastrukture naselja do 5 000 stanovnika	– izgradnja i renovacija prometnica u prigradskim naseljima – izgradnja dječjeg vrtića (Donji Kućan i Hrašćica)	– proračun Grada Varaždina za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu – KP 57022; KP 57024; KP 310001 – EPFRR (Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj) – mjera 7
Razvoj turističke infrastrukture naselja do 5000 stanovnika	– sanacija turističke infrastrukture u prigradskim naseljima	– OP konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. – EFRD PO6
Razvoj glazbene kulture i umjetnosti	– priprema i planiranje Glazbene akademije – organizacija glazbenih festivala	– proračun Grada Varaždina – OP konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. PO6 – nacionalni fondovi
Razvoj suvremene i izvaninstitucionalne kulture i umjetnosti	– Dani performansa – Ceramica Multiplex – MOP festival multimedije – Dani suvremenog plesa – Trash film festival – planiranje prostora za očuvanje tradicijske kulture	– proračun Grada Varaždina – EU fondovi – Erasmus + – nacionalni fondovi
Studentski dom Varaždin	– izgradnja novog Studentskog doma	– Studentski centar Varaždin – Sveučilište u Zagrebu – OP konkurentnost i kohezija 2014.- 2020.
Nova zgrada Fakulteta organizacije i informatike	– izgradnja nove zgrade FOI-a	– Sveučilište u Zagrebu – OP konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. PO1
Proširenje Sveučilišta Sjever na prostor bivše vojarne u Optujskoj ulici	– izrada planova i dokumentacije za novi prostor Sveučilišta Sjever	– Sveučilište Sjever – OP konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. – EFRD PO9
Planiranje integriranog povezivanja konceptom SMART City za ukupni urbani kampus u Varaždinu	– izrada koncepta urbanog kampusa – formiranje partnerstva – prijava za sufinanciranje iz fondova	– proračun Grada Varaždina – Sveučilište u Zagrebu – Sveučilište Sjever – nacionalni fondovi – EFRD PO1, PO9 – Erasmus +

5.2. Institucionalni okvir za provedbu Strategije

Ključni dionici u provedbi:

- Grad Varaždin (Gradska uprava)

Grad Varaždin ključni je dionik provedbe Strategije. Upravni odjeli u Gradu, koordinirani Upravnim odjelom za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju, zajednički su izradili plan strateških ciljeva, prioriteta i mjera koje će Strategija sadržavati. Na Upravnim odjelima bit će i provedba samih projekata i aktivnosti iz Strategije, a njihov rad koordinira i nadzire gradonačelnik. Gradonačelnik je zadužen za prezentiranje Strategije Gradskom vijeću koji ju treba usvojiti, a zadužen je, u suradnji s Partnerskim vijećem, i za redovitu prezentaciju rezultata Strategije te izvještavanje o provedbi projekata i aktivnosti.

- Partnersko vijeće

Partnersko vijeće formirano je kao savjetodavno tijelo za donošenje i provođenje Strategije. Sastoji se od ključnih dionika u svim relevantnim sektorima koji imaju znanja i iskustva te uvid u potrebe Grada u razvojnom smislu. Zadaća je Partnerskog vijeća da na svojim zasjedanjima koordinira izradu i provođenje Strategije te da sporazumno donosi smjernice za razvoj. Partnersko vijeće zaduženo je i za održavanje Strategije kao referentnog dokumenta u gradskim aktivnostima kod svih dionika.

- Razvojna agencija Sjever DAN d.o.o.

Grad Varaždin suosnivač je Razvojne agencije Sjever DAN i postoji dugotrajna suradnja između ovih institucija na razvoju mnogih projekata ključnih za razvoj Grada. Razvojna agencija Sjever DAN pruža tehničku pomoć Gradu Varaždinu u donošenju Strategije, a ta pomoć će se nastaviti i u provedbi planiranih aktivnosti. Razvojna agencija Sjever DAN pruža tehničku pomoć Upravnim odjelima u provedbi projekata i aktivnosti te gradonačelniku u nadzoru i izvještavanju o rezultatima provedbe. Razvojna agencija Sjever DAN također će imati ulogu u promociji projekata i aktivnosti, pružanju podrške poduzetništvu organiziranjem konzultacija ili edukacija te u apliciranju projekata na nacionalne fondove i fondove EU-a.

- Javni sektor

Javni sektor čine institucije s područja Grada Varaždina koje imaju ulogu u pripremi i provedbi projekata i aktivnosti iz Strategije razvoja Grada Varaždina. Ove institucije uključuju Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatsku gospodarsku komoru, Hrvatsku obrtničku komoru, Udruženje hrvatskih obrtnika grada Varaždina, Turističku zajednicu grada Varaždina, Tehnološki park Varaždin, Sveučilište Sjever, osnovne i srednje škole s područja Grada, fakultete, Pučko otvoreno učilište, Hrvatske vode i ostale javne ustanove i tvrtke.

– Privatni sektor

Privatni je sektor, uz Grad Varaždin, ključni nositelj gospodarskih aktivnosti te glavni čimbenik gospodarstva i zapošljavanja. Ovom se Strategijom velikim dijelom pokušavaju stvoriti bolji uvjeti za funkcioniranje gospodarstva što dovodi do većeg zadovoljstva građana kvalitetom života te povoljnijih demografskih trendova. U tu svrhu stvaraju se veze između privatnog i javnog sektora, pogotovo u povezivanju potreba gospodarstva s obrazovnim sektorom kao i stvaranju boljih veza između Grada Varaždina i poduzetnika. Mjere iz ove Strategije imaju cilj olakšati uvjete za poduzetništvo, jačati poslovanje i bolje privući investicije.

– Civilni sektor

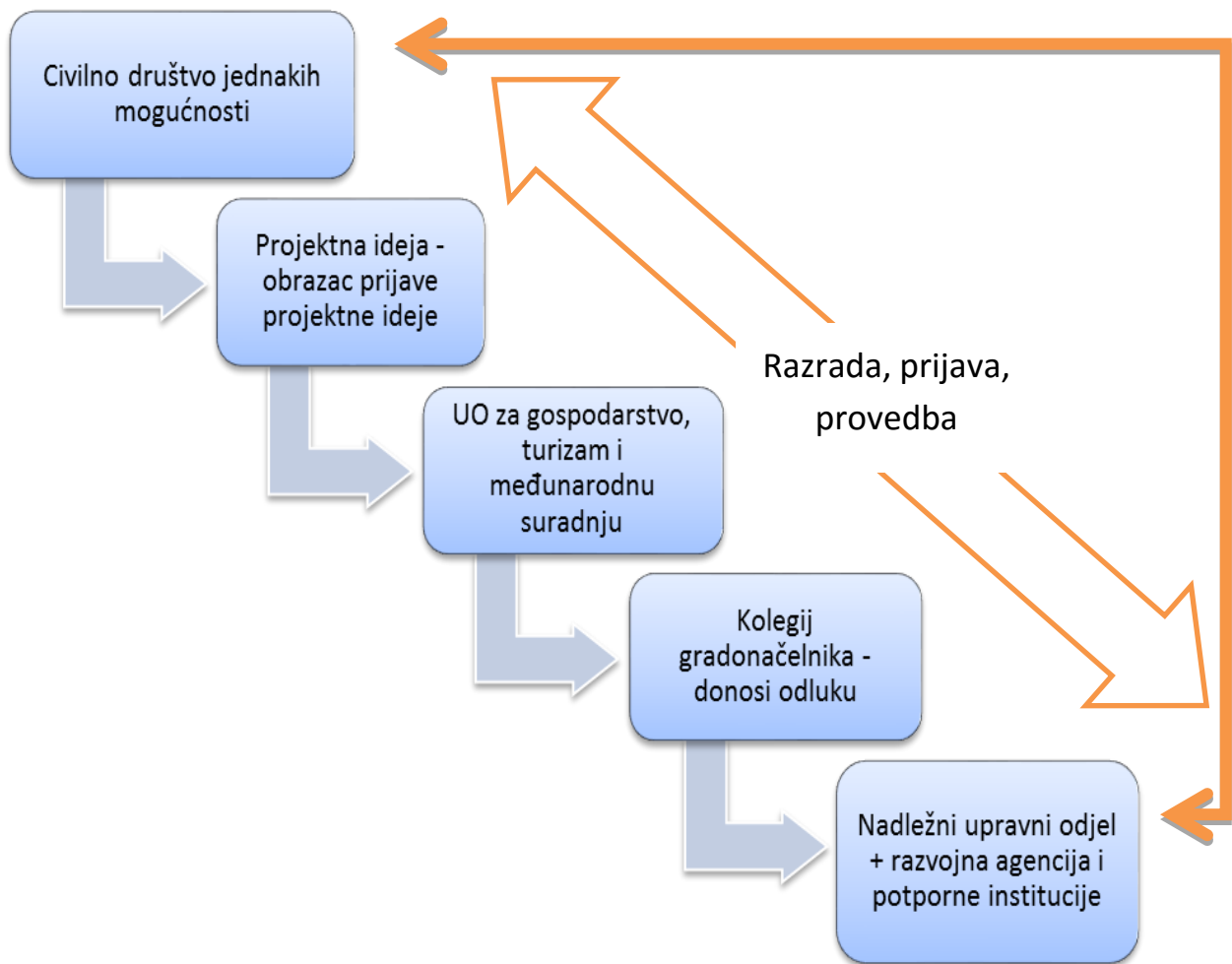
Civilno društvo s područja grada Varaždina, to jest organizacije koje djeluju u njemu, aktivne su u prijavi i provođenju projekata financiranih iz fondova EU-a ili nacionalnih fondova iz svog kruga djelovanja. Mnoge organizacije civilnog društva imaju partnerske odnose s Gradskom upravom i javnim institucijama s područja Grada te surađuju na projektima i aktivnostima iz Strategije razvoja, pogotovo u sektoru mladih i zaštite okoliša. Civilni sektor može dati veliki doprinos jačanju onih dijelova Strategije koje ostali dionici ne mogu pokriti u dovoljnom obimu, a stvaranjem veza s ostalim dionicima i sam civilni sektor dobiva na snazi i mogućnostima vlastitog razvoja.

Važan je dio ove Strategije briga o civilnom društvu. Grad Varaždin ima dobru suradnju s civilnim sektorom kroz Upravni odjel za društvene djelatnosti, ali i ostale gradske odjele koji surađuju s udrugama na njihovim projektima i aktivnostima. Za predviđene aktivnosti i ciljeve ove Strategije, a koji se tiču civilnog društva i njegova razvoja, Partnersko će vijeće na svojim sjednicama nadgledati provođenje aktivnosti i usmjeravati sve predviđene aktivnosti civilnog društva na relevantne gradske odjele ili druge dionike u provedbi Strategije. Kao tehnička pomoć civilnom društvu na raspolaganju je i Razvojna agencija Sjever DAN kojoj je Grad Varaždin suosnivač, a koja daje svoju stručnu pomoć u razvoju i provedbi projekata od važnosti za Grad Varaždin. Razvojna agencija Sjever DAN provodi edukacije za civilno društvo koje olakšava udrugama pristup do fondova za financiranje njihovih aktivnosti, a nakon što se dođe do konkretnih projektnih ideja, surađuje s članovima civilnog društva na njihovu razvoj i prijavi na relevantne fondove.

Jedno je od horizontalnih načela ove Strategije poštivanje jednakih mogućnosti za sve građane. Načelo je detaljnije opisano u poglavlju *Horizontalna načela* kao što je predstavljen i sustav koji prikazuje na koji će se način osigurati poštivanje navedenih načela.

Kako bi se osigurala učinkovitost u primanju i razvoju novih projektnih ideja u okviru institucija odgovornih za provedbu strategije, uspostaviti će se sustav za razvoj te primjenu i provedbu novih projekata. On će biti uspostavljen u suradnji s civilnim sektorom te će uvažavati načelo jednakih mogućnosti svih društvenih skupina. Postupak prijave i evaluacije projektne ideje odvija se u dvije faze (Shematski prikaz). U prvoj fazi projektna se ideja na

odgovarajućem obrascu dostavlja Upravnom odijelu koji zaprima projektne ideje i vodi bazu projekata, a u drugoj fazi donosi se odluka o prihvaćanju i daljnjoj razradi projektne ideje.

Slika 16. Shematski prikaz predlaganja i razvoja projektnih ideja

Nakon prihvaćanja projektne ideje na kolegiju gradonačelnika imenuje se projektni tim kojim upravlja nadležni Upravni odjel zadužen za područje djelatnosti koje obuhvaća projektne ideje. U suradnji s Razvojnou agencijom Sjever DAN d.o.o. i drugim potpornim institucijama te predlagačem projektne ideje započinje se s njezinou razradou i pripremom za mogućnost aplikacije na neki od raspoloživih ili planiranih javnih poziva za dostavu projektnih prijedloga.

5.3. Odgovornosti u provedbi Strategije

U dolje navedenoj tablici prikaz je svih dionika koji će sudjelovati u provedbi Strategije razvoja Grada Varaždina te je naznačena njihova uloga i opisana njihova odgovornost i zadatci.

Tablica 27. Pregled dionika u provedbi Strategije razvoja grada Varaždina do 2020.

DIONIK U PROVEDBI	ULOGA	ODGOVORNOSTI/ZADATCI
Gradonačelnik	– nositelj aktivnosti, nadzor provedbe	– potpisnik aktivnosti i mjera kojima je Grad nositelj – odgovoran za prezentaciju Strategije Gradskom vijeću, vođenje rada Partnerskog vijeća te za nadzor i kontrolu provedbe svih aktivnosti koje su u nadležnosti Gradske uprave
Gradsko vijeće	– ocjena uspješnosti, donošenje odluka	– Gradsko vijeće odlučuje o usvajanju Strategije na prijedlog gradonačelnika i Partnerskog vijeća – na sjednicama usvaja provođenje Strategije te na godišnjoj bazi osigurava sredstva za provedbu usvajanjem proračuna
Upravni odjeli Grada Varaždina	– provoditelji aktivnosti i projekata	– upravni odjeli Grada Varaždina, svaki u svojim sektorima, odgovorni su za provođenje strateških projekata i aktivnosti koje su navedene Strategijom, a kojima je nositelj Grad Varaždin
Partnersko vijeće	– savjetodavna i koordinacijska uloga, nadzor provođenja	– Partnersko vijeće u suradnji s koordinatorom kontinuirano nadzire provedbu Strategije te konzultira provoditelje aktivnosti
Razvojna agencija Sjever DAN	– koordinator aktivnosti, tehnička pomoć, apliciranje i implementacija projekata, izvješćivanje	– Razvojna agencija pruža tehničku pomoć gradonačelniku i Partnerskom vijeću u pripremi izvještaja i prezentacija Gradskom vijeću o provedbi Strategije – sudjeluju u izradi, prijavi i provedbi projekata i aktivnosti iz Strategije te koordinira aktivnosti s nositeljima, upravnim odjelima i drugim institucijama
Javne institucije	– provođenje aktivnosti unutar pojedinih mjera	– unutar svog područja rada provode projekte i aktivnosti iz Strategije, izvještavaju relevantne dionike o svom radu, surađuju s koordinatorom
Privatni sektor	– provođenje aktivnosti unutar pojedinih mjera	– unutar svog područja rada provode projekte i aktivnosti iz Strategije, izvještavaju relevantne dionike o svom radu, surađuju s koordinatorom
Civilni sektor	– provođenje aktivnosti unutar pojedinih mjera	– unutar svog područja rada provode projekte i aktivnosti iz Strategije, izvještavaju relevantne dionike o svom radu, surađuju s koordinatorom

6. STRATEŠKI PROJEKTI

Kako bi se lakše sagledala i planirala cjelokupna potreba razvoja Grada Varaždina, potrebno je istaknuti veće strateške projekte kojima će se značajnije utjecati na veći gospodarski razvoj i bolju kvalitetu života u Gradu Varaždinu.

PROJEKT / PROGRAM	INCULTOURE I – KULTURNA BAŠTINA U FUNKCIJI RAZVOJA TURIZMA
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Integrirani projekt InCultoure I uključuje projektne komponente usmjerene na povećanje prepoznatljivosti varaždinskog kulturnog turizma u povijesnoj gradskoj jezgri kao turističkoj destinaciji. Projektne su komponente sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> – preuređenje stare varaždinske sinagoge u moderni multimedijalni galerijski centar koji će imati prostora za izložbe, performanse i druge tipove umjetničkih aktivnosti – uređenje i opremanje prihvatnog turističkog informativnog centra za posjetitelje – Varaždinska kuća – kojoj je namjena da na jednom mjestu pruža sve relevantne funkcije za posjetitelje – osmišljavanje i proširenje turističke ponude temeljene na kulturnoj baštini tijekom cijele godine Za ove projekte pripremljena je sva potrebna imovinsko-pravna i tehnička dokumentacija.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – obnova, dogradnja i prenamjena sinagoge u Galerijski centar Varaždin – uređenje i otvaranje Varaždinske kuće kao Centra za posjetitelje – provedba novih kulturno-turističkih sadržaja iz programa <i>Umjetnost na ulicama Varaždina</i>
PREDVIĐENO TRAJANJE	2018.
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Varaždin
FINANCIJSKA PROCJENA	45 milijuna kuna
IZVORI FINANCIRANJA	EU strukturni fondovi ERDF – PO6 Investicijski prioritet 6c, Grad Varaždin, nacionalni fondovi

PROJEKT / PROGRAM	CENTAR ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	– smještanje svih relevantnih službi za spašavanje i javnu sigurnost kao i civilnih udruga u tom sektoru u jedan centar na povoljnoj lokaciji zbog bolje funkcionalnosti i brže mogućnosti reakcije u slučaju katastrofa ili nesreća. Projekt je u fazi razrade projektne ideje i pripreme za prijavu na odgovarajući natječaj
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> – izrada ekonomsko-tehničke dokumentacije – izgradnja i opremanje centra
PREDVIĐENO TRAJANJE	2018.
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Varaždin
FINANCIJSKA PROCJENA	85 milijuna kuna + 2 milijuna kuna dokumentacija
IZVORI FINANCIRANJA	EU strukturni fondovi ERDF PO5 Investicijski prioritet 5b, nacionalni fondovi, Grad Varaždin, Varaždinska županija, Republika Hrvatska

PROJEKT / PROGRAM	INCULTOURE II – IZGRADNJA TEMATSKOG PARKA SVIJET KUKACA I OBNOVA GRADSKOG GROBLJA KAO KULTURNA BAŠTINA U FUNKCIJI RAZVOJA TURIZMA
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Integrirani projekt InCultoure II radnog naziva Izgradnja Tematskog parka Svijet kukaca i obnova Gradskog groblja Varaždin kao kulturna baština u funkciji razvoja turizma Varaždina uključuje izradu ekonomske i tehničke dokumentacije koja se odnosi na dvije komponente: – Tematski park Svijet kukaca – edukativno-zabavni park čiji se sadržaj temelji na kulturnom dobru Zbirci kukaca F. Košćeca – Gradsko groblje Varaždin – prepoznatljiv spomenik krajobrazne arhitekture i kulturne baštine Projektne komponente usmjerene su na jačanje turističke ponude i značajno doprinose prepoznatljivosti Varaždina kao turističke destinacije u Europskoj uniji. Projekt je u fazi razrade projektne ideje i sređivanja imovinsko-pravnih odnosa.
AKTIVNOSTI	– prijava integriranog projekta na natječaj strukturnih fondova EU-a za izradu potrebne dokumentacije
PREDVIĐENO TRAJANJE	2020.
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Varaždin
FINANCIJSKA PROCJENA	3,5 milijuna kuna za ekonomsko-tehničku dokumentaciju
IZVORI FINANCIRANJA	EU strukturni fondovi ERDF – PO6 Investicijski prioritet 6c, Grad Varaždin, nacionalni fondovi

PROJEKT / PROGRAM	DENIVELACIJA RASKRIŽJA SUPILOVE, ANINE I ULICE VILKA NOVAKA SA ŽELJEZNIČKOM PRUGOM
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Pružni prijelaz u blizini samog centra grada uvelike otežava odvijanje prometa. Rješenje denivelacijom smanjilo bi prometni pritisak u tom dijelu grada, a i olakšalo povezivanje dijela grada koji se nalazi s druge strane pruge s centrom grada. Riječ je o rješavanju najvećeg prometnog problema s izraženim mješovitim prometom koji utječe na ekonomski i ekološki status građana u tom dijelu grada. Cilj je ubrzati protočnost prometa uz povećanje sigurnosti i ekološkog standarda građana. Izrađena su dva opcijnska idejna rješenja tog problema te su utvrđeni dionici u projektnom timu.
AKTIVNOSTI	– prijava projekta na natječaj za izradu potrebne ekonomsko-tehničke dokumentacije
PREDVIĐENO TRAJANJE	2020.
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Varaždin, u kasnijoj fazi Hrvatske željeznice
FINANCIJSKA PROCJENA	2 milijuna kuna za izradu potrebne dokumentacije
IZVORI FINANCIRANJA	EU strukturni fondovi ERDF PO7 Investicijski prioritet 7b, nacionalni fondovi, nadležno ministarstvo, Grad Varaždin

PROJEKT / PROGRAM	IZGRADNJA DJEČJIH VRTIĆA U DONJEM KUĆANU I HRAŠĆICI
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Sva tri naselja na području Kućana (Donji Kućan, Gornji Kućan i Kućan Marof) pokrivaju svoje potrebe trenutno s dječjim vrtićem koji radi u okviru osnovne škole zbog čega je potrebno izgraditi odgovarajući kapacitet. Isto tako, izgradnjom višestambenih zgrada i projiciranim budućim razvojem na području Hrašćice pojavila se potreba izgradnje dječjeg vrtića i na tom području. Iz ovih naselja roditelji moraju djecu voziti u udaljenje gradske vrtiće što značajno utječe na pedagoški standard, kao i na kvalitetu života građana u tim dijelovima grada. Za sada su ovi projekti u fazi razrade i određena im je lokacija.
AKTIVNOSTI	– izrada potrebne dokumentacije te prijava na Fond za ruralni razvoj – izgradnja i opremanje dječjih vrtića
PREDVIĐENO TRAJANJE	2019.
NOSITELJI PROJEKTA	Grad Varaždin i JU Dječji vrtić Varaždin
FINANCIJSKA PROCJENA	15 milijuna kuna
IZVORI FINANCIRANJA	Grad Varaždin, Europski fond za poljoprivredu i ruralni razvoj, Mjera 07

PROJEKT / PROGRAM	UREĐENJE I OPREMANJE CENTRA ZA MLADE
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Uređenje prostora koji je dodijeljen civilnim udrugama mladih iz grada Varaždina za okupljanje i razne aktivnosti udruga kako bi se kvalitetno ispunilo slobodno vrijeme mladih. Savjetu mladih grada Varaždina dodijeljena je gradska zgrada u Preradovićevoj ulici u koju je potrebno uložiti dodatna sredstva za uređenje i opremanje kako bi se u njoj mogle odvijati sve planirane aktivnosti.
AKTIVNOSTI	– izrada potrebne dokumentacije koja se odnosi na uređenje i opremanje prostora – uređenje i opremanje prostora
PREDVIĐENO TRAJANJE	2017.
NOSITELJ PROJEKTA	Savjet mladih grada Varaždina
FINANCIJSKA PROCJENA	3 milijuna kuna
IZVORI FINANCIRANJA	Grad Varaždin, EU i nacionalni fondovi, privatni sektor

PROJEKT / PROGRAM	TEHNOLOŠKI PARK – CENTAR KOMPETENCIJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Izgradnjom i opremanjem Tehnološkog park – Centra kompetencija obnovljivih izvora energije na lokaciji u Brezju osigurat će se kvalitetna razvojno-istraživačka potpora poduzetnicima, kao i sama proizvodnja u okviru Tehnološkog parka – Centra kompetencija obnovljivih izvora energije. Ovaj projekt doprinjet će većoj konkurentnosti gospodarstva te otvaranju novih tvrtki i rast zaposlenosti. Do sada su dobivena sredstva za izradu ekonomske i tehničke dokumentacije te je u sklopu odobrenih sredstava proveden nagradni natječaj i izabrano najbolje idejno rješenje.
AKTIVNOSTI	– izrada ekonomsko-tehničke dokumentacije – izgradnja i opremanje zgrada Tehnološkog parka – Centra kompetencija obnovljivih izvora energije

PREDVIĐENO TRAJANJE	2020.
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Varaždin, Tehnološki park Varaždin, Sveučilište Sjever, Fakultet organizacije i informatike Varaždin
FINANCIJSKA PROCJENA	400 milijuna kuna
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, nacionalni fondovi, Grad Varaždin, privatni sektor

PROJEKT / PROGRAM	ENERGETSKA UČINKOVITOST – SANACIJA I ENERGETSKA OBNOVA GRADSKIH USTANOVA
KRATKI OPIS / CILJEVI / STATUS PROJEKTA	Zbog dugogodišnjeg neulaganja u gradske vrtiće i sportske objekte potrebno je izvršiti sveobuhvatnu adaptaciju i rekonstrukciju tih objekata s naglaskom na postizanje što veće energetske učinkovitosti. Osim navedenih gradskih objekata potrebno je provesti program energetske učinkovitosti u I. osnovnoj školi. U potpunosti je izrađena potrebna tehnička dokumentacija za vrtiće.
AKTIVNOSTI	– izrada preostale potrebne tehničke dokumentacije – sanacija i adaptacija gradskih vrtića, sportskih objekata te osnovnih škola
PREDVIĐENO TRAJANJE	2019.
NOSITELJ PROJEKTA	Grad Varaždin, Dječji vrtić Varaždin
FINANCIJSKA PROCJENA	30 milijuna kuna
IZVORI FINANCIRANJA	Grad Varaždin, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, EU i nacionalni fondovi

7. PARTNERSKO VIJEĆE

U svrhu kvalitetne izrade Strategije Grad Varaždin formirao je Partnersko vijeće za izradu Strategije razvoja Grada Varaždina do 2020. Partnersko vijeće formirano je kao savjetodavno tijelo za donošenje i provođenje Strategije. Sastoji se od ključnih dionika u svim relevantnim sektorima koji imaju znanja i iskustva te uvid u potrebe Grada u razvojnom smislu. Zadaća je Partnerskog vijeća da na svojim zasjedanjima koordinira izradu i provođenje Strategije te da sporazumno donosi smjernice za razvoj. Partnersko vijeće zaduženo je i za održavanje Strategije kao referentnog dokumenta u gradskim aktivnostima kod svih dionika.

U Partnersko vijeće imenovani su:

- a) predsjednik Vijeća: GORAN HABUŠ, gradonačelnik Grada Varaždina
- b) članovi Vijeća:
  - mr. sc. VJERAN RADELIĆ, zamjenik gradonačelnika Grada Varaždina
  - ZLATAN AVAR, Hrvatska radio-televizija, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - dr. sc. MARIJAN CINGULA, Ekonomski fakultet u Zagrebu, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - JOSIP DREVEN, Hrvatske željeznice, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - dr. sc. MILJENKO ERNOIĆ, Razvojna agencija Sjever DAN d.o.o.
  - JOSIP HEHET, umirovljenik, predsjednik Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - MLADEN HIŽAK, umirovljenik, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - LADISLAV ILČIĆ, Hrvatska radio-televizija, saborski zastupnik, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - BOŽIDAR KOLARIĆ, JU Gradski bazeni, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - ANĐELKO KOPREK, Opća bolnica Varaždin, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - dr. sc. ROBERT PODOLNJAK, Pravni fakultet u Zagrebu, potpredsjednik Hrvatskog sabora, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - VJEKOSLAV VRBANEK, umirovljenik, član Gradskog vijeća Grada Varaždina
  - GORANKA GRGIĆ, pročelnica Upravnog odjela za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju Grada Varaždina
  - BRANKA MATAVULJ, pročelnica Upravnog odjela za poslove gradonačelnika Grada Varaždina
  - MIRNA KEZELE, pročelnica Upravnog odjela za poslove Gradskog vijeća, mjesnu samoupravu i opće poslove Grada Varaždina
  - MIRELA IVANKOVIĆ, pročelnica Upravnog odjela za financije, proračun i javnu nabavu Grada Varaždina
  - MARIO SAMBOLEC, pročelnik Upravnog odjela za komunalni sustav i urbanizam Grada Varaždina

- DANIJELA VUSIĆ, pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Varaždina
- DAMIR MIKULIĆ, pročelnik Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Grada Varaždina
- PATRIK KOŠČAK, Zajednica športskih udruga Varaždin, voditelj Radne skupine za sport Partnerskog odbora za društveni i civilni sektor
- IVAN ŠIMIĆ, Regionalna energetska agencija Sjever, voditelj Radne skupine za energetiku, energetska učinkovitost i obnovljive izvore energije Partnerskog odbora za gospodarstvo
- JOSIP BORAK, Tehnološki park Varaždin, voditelj Radne skupine za nove tehnologije Partnerskog odbora za gospodarstvo
- BORIS KOS, KOS Transporti d.o.o., član Radne skupine za poduzetništvo Partnerskog odbora za gospodarstvo
- ČEDOMIL CESAREC, HGK Županijska komora Varaždin, član Radnih skupina za industriju i zapošljavanje Partnerskog odbora za gospodarstvo
- DAMIR KIRIĆ, GUMIIMPEX – GRP d.d., član Radne skupine za industriju Partnerskog odbora za gospodarstvo
- MIRJANA KOLAREK-KARAKAŠ, Dom zdravlja Varaždinske županije, članica Radne skupine za zdravstvo, socijalnu skrb, treću životnu dob i udruge u socijali Partnerskog odbora za društveni i civilni sektor
- MIRAN BOJANIĆ-MORANDINI, JU Gradski muzej Varaždin, član Radne skupine za kulturu i udruge u kulturi Partnerskog odbora za društveni i civilni sektor
- dr. sc. MARIO KOPIJAR, Ured za liturgijski pastoral i sakralnu arhitekturu Varaždinske biskupije
- MARIO STANČIĆ, VI. osnovna škola Varaždin, član Radne skupine za predškolski odgoj i obrazovanje Partnerskog odbora za društveni i civilni sektor
- VLADO VLAŠIĆ, Varkom d.d., član Radne skupine za komunalno gospodarstvo i javne usluge Partnerskog odbora za javni sektor
- ZDRAVKO VRBANIĆ, DUZZS Područni ured za zaštitu i spašavanje Varaždin, član Radne skupine za javnu sigurnost Partnerskog odbora za javni sektor
- EMIL FLAJŠMAN, udruga Pokret prijatelja prirode „Lijepa naša“, član Radne skupine za zaštitu i unapređenje okoliša Partnerskog odbora za javni sektor
- GORDAN ŠPAČEK, VINDIJA d.d., član Radne skupine za prostorno i urbanističko planiranje, uređenje naselja i stanovanje Partnerskog odbora za javni sektor
- MAJA KIRETA, predstavnica Društva arhitekata Varaždin
- dr. sc. DAVOR BOBIĆ, ravnatelj Varaždinskih baroknih večeri

8. HORIZONTALNA NAČELA

8.1. Promocija jednakih mogućnosti

Grad Varaždin otvorena je i tolerantna sredina koja promiče iskorjenjivanje svih podjela u društvu i ulaže velike napore u to da svi građani imaju jednake mogućnosti i prilike, kako u osobnom tako i u profesionalnom životu. Jednake mogućnosti i prilike odnose se na pristup obrazovanju, zapošljavanju i ukupnoj razini kvalitete života za sve stanovnike neovisno o spolu, dobi, etničkoj pripadnosti ili bilo kojem obliku invaliditeta, kao i o svim ostalim oblicima različitosti. Svim mjerama i ciljevima iz ove Strategije promiče se socijalna integracija, podrška skupinama u nepovoljnom položaju te borba protiv siromaštva i loših uvjeta života.

8.2. Održivi razvoj

Održivi razvoj u smislu uključenosti u razvoj jednoga grada odnosi se na zadovoljavanje potreba građana za kvalitetnim životom uz istovremenu brigu za okoliš i racionalno raspolaganje resursima. Ciljevima i mjerama Strategije povezano je nekoliko dijelova održivog razvoja: ekonomska održivost u smislu racionalnog raspolaganja financijskim resursima koji su predviđeni za ispunjavanje Strategije, održivi okoliš u smislu brige za očuvanje prirodnog prostora i okoliša u svim dijelovima Strategije te društveno-politička održivost. Osim očuvanja okoliša i ulaganja u obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost iznimno je bitno poticanje razvoja civilnog društva koje je ključan dionik u održivom razvoju jer samo razvojem svijesti među cijelom zajednicom do održivog razvoja može i doći, a provođenjem ciljeva i mjera jačat će se i suradnja tijela lokalne samouprave s građanima.

8.3. Informatizacija društva

Moderno doba nalaže sve brži ritam života i poslovanja pa je iz tog razloga informatizacija i digitalizacija bitan proces ukupnog razvoja lokalne zajednice. Horizontalno je načelo ove Strategije da potiče ubranu informatizaciju društva što podrazumijeva širenje dostupnosti širokopojsnih internetskih usluga, razvoj e-usluga u svim sektorima i podizanje razine informatičke pismenosti javnih službi, privatnog sektora i samih građana. Tijekom cijele provedbe ove Strategije Grad Varaždin, koji je nositelj aktivnosti, poticat će korištenje i dostupnost informatičkih tehnologija i e-usluga te razvoj vještina svih dionika na području informatike i digitalizacije. Poštivanjem ovih načela ubrzat će se mnogi procesi koji su bitni za provođenje mjera iz Strategije.

8.4. Pozitivni demografski trendovi

Svim strateškim ciljevima iz ove Strategije zajedničko je da imaju zadaću doprinijeti stvaranju boljih uvjeta za život građana čime bi se zaustavili trenutni negativni demografski trendovi u Gradu Varaždinu. Osim negativnog prirodnog prirasta problem čitave lokalne zajednice također je i odlazak stanovništva u druge krajeve Hrvatske ili u inozemstvo u

potrazi za boljim uvjetima rada i života. Grad Varaždin prepoznat je kao ugodna i sređena sredina za život, ali gospodarske prilike uzrokovane gospodarskom krizom i sporim oporavkom cijele države primorale su mnoge građane da se odluče napustiti grad, a zbog manje mogućnosti zaposlenja grad ne privlači doseljavanje novih stanovnika. Negativni trendovi posebno se odnose na mlade, radno sposobno stanovništvo koje u potrazi za zaposlenjem odlazi u druge sredine, osnuje obitelj i tamo ostaje živjeti. Jačanjem gospodarskih prilika i podizanjem kvalitete života ciljevima i mjerama iz ove Strategije potrebno je stvoriti bolje uvjete u Gradu Varaždinu i učiniti ga povoljnijim mjestom za život i rad.

8.5. Sustav za uspostavljanje i poštivanje horizontalnih načela strategije

Partnersko vijeće imat će ulogu nadzora provođenja Strategije i na svojim će zasjedanjima voditi posebnu brigu o tome da u svim aktivnostima koje se provode horizontalna načela budu poštivana. U Partnerskom vijeću članovi su iz različitih društvenih sfera, sa specifičnim iskustvima i znanjima ključnim za provođenje ovih horizontalnih načela. Ključna je uspostava suradnje Gradske uprave kao nositelja Strategije s ostalim dionicima koji dolaze iz gospodarskog, civilnog ili javnog sektora. Svi će oni u svojim aktivnostima vezanima za Strategiju biti u suradnji s Partnerskim vijećem, a Vijeće će imati zadaću da osigura poštivanje horizontalnih načela i njihovu promociju u svim aktivnostima. Svaki projekt ili aktivnost bit će prezentirani na Vijeću koje će razmotriti u kojoj mjeri se poštuju horizontalna načela propisana Strategijom, a u slučaju da je nejasno ili upitno jesu li horizontalna načela poštivana, Vijeće će uputiti nositelja aktivnosti i partnere na revidiranje aktivnosti tako da budu u skladu sa zadanim načelima.

8.6. Povezanost strategije sa značajnijim strateškim dokumentima više razine

Strategija se veže s mnogim važnim strateškim dokumentima na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini.

Jedna od najvažnijih komponenti na koju se Strategija razvoja Grada Varaždina do 2020. godine veže jest europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast – *Europa 2020*. Njezini su prioriteti zapošljavanje, istraživanje i razvoj, energetska učinkovitost i očuvanje prirode i okoliša, obrazovanje te socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Strateški cilj Strategije razvoja Grada Varaždina do 2020. godine odnosi se na potporu i jačanje gospodarstva što uključuje otvaranje novih radnih mjesta i potporu poduzetništvu, ponajprije kroz projekt Tehnološki park – Centar kompetencija obnovljivih izvora energije kao jednu mjeru koja će unaprijediti i istraživanje i razvoj na području Grada. Također, strateškim ciljem osiguranja više kvalitete života provodit će se mjere unapređenja obrazovanja, primarno u njegovu usklađivanju s tržištem rada, a mjerama poticanja energetske učinkovitosti u javnim i stambenim zgradama te mjerama očuvanja zelenih površina utjecat će se i na okoliš i energetska učinkovitost.

Što se tiče Strategije razvoja poduzetništva 2013. – 2020., Strategija razvoja Grada Varaždina u skladu je s mnogim strateškim ciljevima iz tog dokumenta, a oni su sljedeći:

- Poboljšanje ekonomske uspješnosti stvaranjem novih institucija u poduzetništvu (Gospodarska zona Brezje, Centar kompetencija obnovljivih izvora energije) te modernizacijom postojećih poduzetničkih zona. Također, razvijanjem poslovnih mreža i klastera stvaraju se uvjeti da poduzetnici imaju bolje mogućnosti prodaje i predstavljanja na tržištu.
- Poboljšan pristup financiranju podržavat će se sustavom gradskih potpora za poduzetnike, a i suradnjom s institucijama koje pomažu u prijavama za dobivanje potpora iz drugih izvora.
- Poboljšanje poduzetničkih vještina bit će podržano primarno edukacijama poduzetnika za pokretanje posla i korištenje dostupnih EU fondova čime poduzetnici dobivaju nova znanja i vještine za lakše snalaženje na tržištu.

Strategija pametnih specijalizacija ima viziju da Hrvatska bude prepoznata kao kreativni i inovativni hub i jedna od vodećih zemalja jugoistočne Europe na području inovativnosti na svim razinama društva. Grad Varaždin već sada ima odličnu bazu za inovativne poduzetnike zahvaljujući postojećem Tehnološkom parku koji pruža usluge startup tvrtkama, a izgradnjom Centra kompetencija obnovljivih izvora energije, koji će služiti kao centar kompetencija za mnoge inovativne tvrtke i startupove, Strategija će se uskladiti s ovim dokumentom od nacionalne važnosti.

Što se tiče Strategije razvoja hrvatskog turizma do 2020., ova je Strategija usklađena sa strateškim ciljevima investicija i povećanja turističke potrošnje. Pod investicijama ponajprije se misli na ulaganje u nove sadržaje kulturnog turizma kroz integrirani projekt InCultoure koji sadrži mjere obnove i dogradnje varaždinske sinagoge i otvaranje Varaždinske kuće kao prihvatne točke i turističkog centra grada. Također, mjerama ulaganja u nove cjelogodišnje turističke sadržaje koji će produžiti turističke posjete i dovesti u grad nove posjetitelje povećat će se potrošnja u turizmu, a time indirektno utjecati na pokretanje novih ugostiteljskih i smještajnih sadržaja.

9. IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU PRETHODNOG VREDNOVANJA

Izvješće o provedenom postupku prethodnog vrednovanja izradila je tvrtka OIKOS d.o.o. i nalazi se u prilogu Strategije, dok se ovdje navode samo zaključci navedenog Izvješća.

Zaključci Izvješća

Strategija je obuhvatila sve glavne izazove Grada koji ga čekaju u iduće četiri godine i na njih odgovorila mjerama kojima se neće raspršiti sredstva i trošiti rijetki razvojni resursi na previše ciljeva. U Gradu je došlo do zajedničkog prepoznavanja prioriteta i potrebnih akcija i oni su uključeni u Strategiju Grada Varaždina. Strategija je dobro definirana jer je povezala ciljeve Grada s mjerama koje je planirala. Ciljevi se odnose na analizu stanja i njezine ključne zaključke. Takva Strategija relevantna je za potrebe razvoja Grada jer su ciljevi i mjere dobro odabrani i postavljeni kako bi se promijenilo stanje ciljanih skupina koje se pokazuju kroz analizu stanja.

Mjere logički slijede ciljevima i Strategiji. Prioriteti su grada razvoj turizma i kulture te gospodarski i društveni razvoj.

Strategija je definirala financijske izvore provedbe gdje ne računa isključivo na sredstva proračuna Grada Varaždina već se otvara i za druge izvore (banke, EU, državni proračun..). To će biti najvažniji dio procesa i najveći rizik; stvarno povlačenje sredstava iz EU-a i drugih izvora jer Grad sam nema dovoljno sredstava za implementaciju mjera. Zato predlažemo da se Strategija što prije potvrdi i pokrene proces njezine provedbe pogotovo u dijelu pripreme projekata za EU financiranje.

Strategija pozitivno utječe na strategije i programske okvire na europskoj, nacionalnoj i lokalnoj razini, a to su posebice: Europa 2020, Partnerski sporazum, Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. – 2020., Strategija pametne specijalizacije, Strategija razvoja poduzetništva 2013. – 2020., Strategija razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj, Operativni program konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Operativni program učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Strategija razvoja hrvatskog turizma do 2020. godine. Na lokalnoj razini Strategija je povezana sa Strateškim planom razvoja turizma Grada Varaždina do 2020. Na županijskoj razini Strategija razvoja još nije pripremljena.

Pokazatelji su u većini primjera određeni na temelju javnih statističkih podataka i time je omogućeno da ih se i kasnije prati. Nakon potvrde Strategije očekujemo da će biti pripremljena metodologija prikupljanja podataka pokazatelja kako bi se i u kasnijim fazama provedbe Strategije podatci prikupljali na isti način kao i u vrijeme pripreme Strategije.

Pokazatelji za neke mjere kao na primjer razvoj glazbene kulture i umjetnosti, razvoj suvremene i izvaninstitucionalne kulture i umjetnosti, Studentski dom Varaždin, nova zgrada Fakulteta organizacije i informatike, proširenje Sveučilišta Sjever na prostor u bivšoj vojarni u Optujskoj ulici, planiranje integriranog povezivanja konceptom SMART Cityja u za ukupni urbani kampus u Varaždinu loše su definirani i potrebno ih je dopuniti. Predlažemo da se popravljavanje pokazatelja obavi tek kada mjera bude u fazi provedbe (godinu ili dvije od početka provedbe) kada se pokaže kontekst svih mjera Strategije.

Strategija ne planira posebne mjere koje idu u prilog promidžbi jednakih mogućnosti između muškaraca i žena te sprečavanju diskriminacije. Shvaćamo da su sve mjere koje su predviđene planirane kako bi se navedeno promicalo, ali ipak preporučamo nosiocu pripreme Strategije da to posebno istakne i navede mjere kod kojih će posebna pažnja biti usmjerena na tu horizontalnu politiku Grada. Djelomično je to opisano u poglavlju Promocija jednakih mogućnosti, ali je potrebno posebno paziti na provedbu mjera kako bi se osigurale jednake mogućnosti svih društvenih skupina. U procesu praćenja i vrednovanja provedbe Strategije predlažemo da se posebno uspostavi sustav praćenja provedbe Strategije po društvenim skupinama i po provedbi mjera između muškaraca i žena.

Potreba po strateškoj procjeni utjecaja na okoliš

Stanje i trendovi u okolišu pokazuju da bi Strategija imala pozitivan utjecaj na faktore okoliša ako se provede. U slučaju da Strategija ne bude provedena, taj utjecaj ne bi bio pozitivan, ali isto tako neprovođenje Strategije ne bi prouzročilo veći negativan utjecaj na faktore okoliša. Grad Varaždin nositelj je provedbe Strategije i mjera pa se preporučuje da se u vrijeme pripreme i provedbe mjera pravovremeno obavi ponovna provjera potrebe po strateškoj procjeni utjecaja na okoliš u kojoj će se utvrditi izravni i posredni utjecaji mjera na okoliš. To je potrebno obaviti posebno za one mjere koje imaju u planu gradnju objekata i infrastrukture koja bi mogla imati utjecaj na okoliš. Za samu Strategiju razvoja Grada Varaždina do 2020. godine preporučamo da se strateška procjena utjecaja na okoliš ne obavi jer ona ne bi mogla imati veći pozitivan utjecaj na sadržaj planiranih mjera.

Izvori podataka

Dokumenti:

Proračun Grada Varaždina za 2016. godinu i projekcije za 2017. i 2018. godinu

Dokumenti Upravnog odjela za gospodarstvo, turizam i međunarodnu suradnju Grada Varaždina

Dokumenti Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Varaždina

Dokumenti Upravnog odjela za komunalni sustav i urbanizam Grada Varaždina

Prostorno-planska dokumentacija Grada Varaždina

Financijska agencija FINA: Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Grada Varaždina u 2014. godini

Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. – 2020.

Varaždinska županija – Županijska razvojna strategija 2011. – 2013.

Strateški plan razvoja turizma Grada Varaždina 2014. – 2020.

Institucije:

Hrvatska gospodarska komora

Državni zavod za statistiku

Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Varaždin

TD Parkovi d.d.

TD Čistoća d.o.o.

TD Varkom d.d.

TD Termoplin d.d.

Hrvatske vode

Hrvatska elektroprivreda

Hrvatska turistička zajednica

Turistička zajednica grada Varaždina

Hrvatske vode

Udruženje hrvatskih obrtnika Varaždin

Pokrate:

BDP – bruto domaći proizvod

MSP – malo i srednje poduzetništvo

PGJ – povijesna gradska jezgra

TZGV – Turistička zajednica Grada Varaždina

DAN – Razvojna agencija Sjever DAN d.o.o.

FZOEU – Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

REA SJEVER – Regionalna energetska agencija Sjever

ESF – Europski socijalni fond

ERDF – Europski fond za regionalni razvoj

HGK – Hrvatska gospodarska komora

DZS – Državni zavod za statistiku

HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje

HOK – Hrvatska obrtnička komora

JLS – jedinica lokalne samouprave

MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova

HEP – Hrvatska elektroprivreda

OP – operativni program

PO – prioritetna os